איינהורן ורוב בכירי בל"ל מוותרים על פיצויי פרישה

במקומם יקבלו „מענק הסתגלות" בגובה 12 משכורות חודשיות

המנכ"ל הפורש לא יחזיר 180 אלף דולר מהבונוסים בעקבות ההסדר

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

ממעט כל בכירי בנק לאומי, ובראשם המנכ"ל הפורש, מרדכי איינהורן, הסכימו לוותר על זכותם לקבל פיצויי פרישה. איינהורן מוותר בכך על מליון ו־850 אלף דולר פיצויי פרישה, וכנגד זה יקבל „מענק הסתגלות" בגובה 12 משכורות חודשיות — כ־180 אלף דולר.

יו"ר מועצת המנהלים של בל"ל, מאיר חת, ומנכ"ל הבנק, צדיק בינו, ערכו בשבוע שעבר סדרת פגישות עם בכירי הבנק, כדי להגיע, בהסכמה הדדית, לשינוי תנאי החוזים האישיים שלהם עם הבנק. תחילה הושג הסדר עם ברוך יקותיאלי, שהיה מנכ"ל משותף והתבקש לפרוש מהבנק בסוף דצמבר 86'. הסדר זה שימש מודל להסדר שהושג עם מרבית הבכירים האחרים.

על־פי ההסדר, יבוטל הסעיף בחוזה האישי שהקנה לבכירים זכות לפרוש במהלך 1987 ולקבל פנסיה שתחושב על בסיס שכרם הגבוה ביותר לפני קיצוצו. כן הסכימו הבכירים לוותר על זכותם לקבל פיצויי פרישה בעתיד, וכנגד זה הוקטנה תקופת הצינון המוסכמת מ־3 שנים לחצי שנה. הודעה מוקדמת על הפסקת ההעסקה על־ידי הצדדים תימסר מעתה 6 חודשים מראש במקום 3 חודשים, כפי שהיה עד כה.

כמו־כן הוסכם, כי לבכירים אלה ישולם, אם יפרשו בעתיד, „מענק הסתגלות" בגובה 12 משכורות חודשיות, המבוסס על המשכורת האחרונה. עם זאת, לכל אחד מהבכירים הזכות לחזור לתנאי ההעסקה שהיו קיימים לפני חתימת החוזים האישיים.

גם הגימלה החודשית תשולם לפי השכר האחרון, וכך נקבע כי הגימלה שיקבל איינהורן תהיה 10,500 דולר לחודש. בעקבות ההסדר לא יחזיר איינהורן 180 אלף דולר מתוך הבונוסים שקיבל בשנתיים האחרונות.

דירקטוריון בל"ל אישר את ההסדר עם הבכירים ביום שישי וקבע כי שכרם של בעלי החוזים האישיים, לאחר ההפחתה שנעשתה בו בסוף 1986, „אינו חורג מן הסביר".

מבין 23 הבכירים בעלי החוזים האישיים לא הביע אף אחד התנגדות להסדר, אולם 3 בכירים [illegible] נתנו את הסכמתם וביקשו [illegible] ולעיין בתנאים לפני מתן [illegible]. בין הבכירים שהסכימו [illegible] כלול גם יוסף פנחסוב, מנהל [illegible] ירושלים, שכבר הודיע על [illegible] לפרוש. צדיק בינו נפגש [illegible] שעבר עם פנחסוב וניסה [illegible] מכוונתו לפרוש, אולם [illegible] ללא הצלחה.

הערב בטלוויזיה?

תיקים סגורים

עד שעת כתיבת שורות אלה — 23.30 במוצ"ש — לא ברור אם תוכנית הטלוויזיה „כניסה חופשית", המתוכננת להערב ב־22.00, אכן תשודר. ואם תשודר — האם תשודר כפי שהתכוונו עורכי ומפיקי התוכנית לשדרה, במתכונתה המלאה, או כשהיא מקוצצת עד ללא הכר ומעוקרת כמעט מכל תוכן ממשי.

בתוכנית, שאמורה היתה לעסוק בעברייני הצווארון הלבן, אמורים היו להשתתף ראש עיריית אשדוד, אריה אזולאי, שנחקר ע"י המשטרה בחשד של קבלת שוחד, ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, שלו ייחסה עבירה של שימוש בכספי עיריית חיפה לצרכים של תעמולה מפלגתית, וח"כ בני שליטא, שנחקר על חשד לקבלת שוחד מיני.

בשלושת המקרים הוחלט על סגירת התיקים. זאת למרות שבמקרהו של ראש עיריית חיפה קבע היועץ המשפטי לממשלה כי העבירה אכן נעשתה. אבל, מאחר וכעבר לא הועמדו אישי ציבור לדין על עבירות מן הסוג הזה, לא סבר גוראל שהשימוש בכספי העירייה לצרכים מפלגתיים הוא אסור. ולכן, אין להעמידו לדין. ואילו במקרהו של ראש עיריית אשדוד, כפי שפורסם בעיתונות, דווח שהאיש מסר לשר־הפנים דיווח שקרי.

התוכנית אמורה היתה לדון בכמה שאלות מהותיות: ראשית — האם סגירת התיקים היתה מוצדקת. וכאן יאמר ח"כ מרדכי וירשובסקי, האמור להשתתף בתוכנית, כי הוא מפקפק בסמכותו ובשיקול דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, שהוא המחליט היחיד על עיכוב הליכים וסגירת תיקים, וכי דרש לא פעם שבהחלטה ישתתפו גם גורמים נוספים. שנית — העובדה שהתיק נסגר מזכה, אמנם, את איש הציבור מבחינה משפטית, אבל איננה מנקה אותו, בהכרח, מבחינה ציבורית. זאת משום שהנורמות המשפטיות אינן חופפות תמיד את הנורמות הציבוריות, ולפחות בשני המקרים שהוזכרו נותרת השאלה אם התנהגותם עומדת בקריטריונים של מינהל ציבורי תקין, נשארת בעינה.

נושא נוסף שאמור להידון בתוכנית הוא עיסוקיהם הצדדיים של חברי הכנסת, הנוגדים, לעיתים, כל נוהל מינהלי תקין.

ועדת הכנסת החליטה, אמנם, לאסור על עיסוקים אלה. אבל, הח"כים המתנגדים להחלטה, האמורה להתבצע רק בכנסת הבאה, משוכנעים שלא תמומש. יש להניח, שח"כים משתי המפלגות הגדולות לוחצים שהנושא לא יידון בטלוויזיה.

התוכנית מתכוונת להביא כדוגמה את ח"כ דוד ליבאי, שהוא עורך־דין העוסק בפלילים ומייצג נאשמים כלפי המשטרה, ויחד עם זאת הינו גם יו"ר הוועדה לביקורת המדינה המבקרת, בין השאר, גם את המשטרה.

אתי רונאל

ועדה של משרד הפנים: לבטל פרוייקט רידינג ג'

מאת רוניה מורגנשטרן כתבת „על המשמר"

ועדת המשנה של משרד הפנים הבודקת את פרוייקט רידינג ג' קוראת לממשלה לבטל החלטותיה להקים טורבינות גז סמוך לאיזורי מגורים בתל־אביב. הוועדה בראשות ח"כ בני שליטא שמעה בישיבותיה את שר האנרגיה, את מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי, מומחים של חברת חשמל, נציגים של משרד הבריאות, הפנים, מלר"ז, עיריית ת"א ונציגי התושבים בצפון ת"א.

הוועדה מוחה על עמדתה הפושרת של שרת הבריאות בנושא, ועל כך שלא נתנו לתושבי האיזור להשמיע קולם. לדעת הוועדה אישור הקמת הטורבינות ברידינג ג' היה חפוז ולא נבדקו היטב כל האלטרנטיבות האחרות.

מ"מ שר הפנים, סגן השר רוני מילוא, מתכוון לדרוש העלאת נושא הטורבינות לדיון מחודש בממשלה בעקבות מסקנות הוועדה, שהן מסקנות לא מחייבות.

אפשר לסיים תיכון מבלי לדעת על המהפכה הצרפתית

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

מקצוע ההיסטוריה הכללית נעלם כמעט לחלוטין מבתי־הספר העל־יסודיים. זו השנה החמישית נמשך התהליך אשר החל בתקופת כהונתו של השר זבולון המר, שבו נותחסל המקצוע — על כך קבלו חברי החברה ההיסטורית הישראלית באסיפתם הכללית שנערכה בראשית חודש זה.

במקביל, אך ללא כל קשר לאסיפה זאת, החליטו גם חברי מחלקות החינוך של התק"מ ושל הקיבוץ הארצי לפנות לשר־החינוך־והתרבות, יצחק נבון, בקריאה כי יפעל נגד חיסול הוראת ההיסטוריה הכללית.

כתבנו מסביר, כי עתה יכול תלמיד לסיים תיכון מבלי לדעת דבר על המהפכה הצרפתית או על הקמתן של ארצות־הברית ועל מלחמות הצפון נגד הדרום.

תוכנית הלימודים בהיסטוריה יהודית היא עמוסה ביותר. אך משרד־החינוך אינו מאפשר למעשה למורים לשלב בעבודתם את הוראת ההיסטוריה הכללית.

תוכנית הלימודים בבגרות אינה כוללת בתוכה פרקים מחייבים בהיסטוריה כללית, אלא פרקים של „חובת בחירה" בהיסטוריה יהודית בלבד. אך מספר שעות ההוראה המוקצב להיסטוריה הוא קטן כל־כך, שאינו מותיר למורים מרחב בחירה. מורי התנועות הקיבוציות תובעים איפוא, כי למורים תינתן זכות בחירה, ואילו חומר החובה בהיסטוריה־יהודית יצומצם.

לדעת חברת ההיסטוריה הישראלית ולדעת מחלקות החינוך של התנועות הקיבוציות לא ניתן להבין את מהלך תולדות ישראל לדורותיהם, מבלי להכיר ולהבין את התהליכים ההיסטוריים של העמים ושל התרבויות שבתוכם חיו היהודים.

מדור הנעורים של מחלקת החינוך בקיבוץ הארצי מכין עתה תוכנית לימודים אשר תשלב את לימודי ההיסטוריה הכללית והיהודית ותקנה לימוד ההיסטוריה של עם ישראל את הפרספקטיבה החברתית התרבותית והאוניברסלית.

לחצים לבטל „כניסה חופשית" על עברייני הצווארון הלבן

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

לחצים בכירים הופעלו השבוע על הטלוויזיה שלא לשדר הערב את התוכנית „כניסה חופשית", האמורה לעסוק בעברייני הצווארון הלבן.

שניים מן האישים, שהוזמנו לתוכנית, הם ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, לו יוחסה עבירה של שימוש בכספי עיריית חיפה לצורכי תעמולה מפלגתית, וראש עיריית אשדוד, אריה אזולאי, שנחקר בחשד של קבלת שוחד. שני האישים נחקרו והתיקים נגדם נסגרו, למרות שבמקרהו של ראש עיריית חיפה קבע היועץ המשפטי לממשלה, כי העבירה אכן נעשתה, ואילו במקרהו של ראש עיריית אשדוד פורסם, כי מסר לשר־הפנים דיווח שקרי.

הטלוויזיה דיווחה לשני האישים כמה תעסוק התוכנית, אלא שבמקום לבוא לאולפן ולהתייחס לשאלות שיועלו, דרש — כך מסרו גורמים בכירים בעיריית חיפה — ראש העירייה, אריה גוראל, באמצעות עורך דינו, ח"כ דוד ליבאי, לבטל את שידור התוכנית. ואילו ראש עיריית אשדוד, אריה אזולאי, הסכים ואחר כך ביטל את הסכמתו להשתתף בתוכנית.

אמש כונסו מפיקת התוכנית, אביבה מילגלטר, ומגישה, מנשה רז, בביתו של מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, על מנת לדון במקרים ובנושאים האמורים להידון בתוכנית. נודע, כי גורמים בהנהלת רשות השידור הסתייגו מכוונת מפיקי התוכנית לחזור ולעסוק במקריהם של אותם אישי ציבור לאחר שתיקיהם נסגרו.

אולם גורמים משפטיים אמרו אתמול, כי מבחינה משפטית אין שום מניעה שהטלוויזיה תעסוק בנושא. זאת כמובן אם תציג הטלוויזיה את העובדות כמות שהן.

מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, אמר אתמול, כי מדובר אמנם בתוכנית רגישה מאוד. אבל איש לא יכתיב לטלוויזיה כיצד לערוך אותה ולטפל בה חוץ מהמוסמכים לעסוק כן. „לא גוראל, לא ליבאי ולא אף אחד אחר" — הדגיש פורת והוסיף, כי השיקולים היחידים המנחים אותו הם עיתונאיים־מקצועיים, אתיים ומשפטיים. יחד עם זאת הבהיר פורת את קיומם של לחצים כלשהם על הנהלת רשות השידור [illegible], כי המגבלה היחידה היא עובדת היותה של רשות השידור גוף ממלכתי המחוייב בהקפדה יתרה כשמדובר בנושאים ציבוריים.

פורת הכחיש גם כל קשר בין שינוי שם התוכנית מ„עבריינות הצווארון הלבן" ל„נורמות הציבוריות בקרב אנשי ציבור", לבין הכוונה לשנות את תוכן התוכנית.

ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, שנשאל אתמול אם הוא מתכוון להשתתף בתוכנית ואם נכון שהפעיל לחצים לביטולה, אמר בתגובה, כי הוא מסרב להתייחס לשאלות מגמתיות מן הסוג הזה.

מחידושי הרב עובדיה: הנשים הטמאות לא יגעו גם בכסף הקדוש

מאת כתב „על המשמר" בירושלים

הרב הראשי לשעבר עובדיה יוסף פירסם פסק הלכה האוסר על נשים לקחת חלק בירושת הוריהן. התורה קובעת הרב יוסף, מיועדת לבנים הזכרים את כל נכסי האב. משנשאות הפסקן אסור לנשים חרדיות לפנות לבתי משפט חילוניים בנושא ירושה. הכלל של „דינא דמלכותא דינא" ומחייב יהודים לקבל על עצמם את דיני השלטון החילוני במדינה אינו תופס לגבי נחלות וירושות.

„בת שלוקחת חלק בירושה עוברת על איסור חמור של גזל" פסק הרב יוסף. נשים רשאיות ליטול חלקן בירושת האב רק אם אחיהן רוצים לתת להן מתנה...

נשות נעמת בירושלים החליטו לצאת למערכה נגד הרב יוסף והן תובעות ממפלגת העבודה לחדול מיד מכל שיתוף פעולה פוליטי בין המפלגה לבין ש"ס עד שיוכחשו הדברים או הרב יוסף יביע הסתייגות מוחלטת.

דיין: הצטרפתי ל„עבודה" ממניעים אידיאולוגיים ולא בגלל „מקום"

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

אלי דיין, ראש עיריית אשקלון, הודיע אתמול במסיבת עיתונאים על הצטרפותו למפלגת העבודה, שנתיים אחרי שעזב את תמי, בה היה פעיל מ־1981, ועשר שנים אחרי שהצטרף למייסדי המפלגה הדמוקרטית של פרופסור ידין.

הוא נימק את צעדו זה, שהיה צפוי מכבר, בדרישות השלטון המרכזי כלפי כל מה שמתרחש בשטח.

„אני מודאג מן היחסים המעורערים, השוררים היום כתוצאה מהתנצחויות פוליטיות והסתה, בין ישובי אזורי הפיתוח ובין ההתיישבות העובדת, ולכן החלטתי להצטרף לגוף פוליטי. אליו יש לי קירבה בהשקפת עולמי", אמר דיין.

דיין יצא נגד סדרי העדיפות הלאומיים והתרעם על כי עיירות הפיתוח וערי השדה אינם זוכים להעדפות ועידוד כמו ישובים בשטחים. נתונים שהציג בנושא זה מעריכים את הצהרתו של דוד לוי, כי אין הבדל בהעדפות בין שני מגורים אלה.

לא ביקש הבטחות

דיין סיפר, כי הודיע לפרס ביום ה' האחרון על החלטתו להצטרף ל„עבודה" בלי הבטחות והסכמים כלשהם. „נראה לי כי המוטיבציה צריכה להיות אידיאולוגית, בלי שום מו"מ על תמורה. אני איאבק נגד שיריונים למיניהם ואתבע כי המפלגה תפתח את שורותיה לצעירים מעיירות הפיתוח ותאפשר להם התמודדות פתוחה על כל התפקידים".

בתשובה לשאלה אמר דיין, כי אינו סבור שהפופולריות שלו כראש העיר תרד בשל החלטתו. „אנסה לשכנע כי בחרתי בדרך הנכונה, אך אם יצביעו בעדי פחות אנשים לתפקיד ראש העיר בגלל זה, אני מוכן לשלם את המחיר."

דיין מתכוון להתמודד על כל התפקידים במפלגת העבודה וגם על ראשות עיריית אשקלון בפעם השלישית בראש רשימתו המקומית „אשקלון בתנופה", והביע תקווה כי הדבר יינתן לו.

מזכיר סניף מפלגת העבודה באשקלון, אורי אליאב, בירך את דיין על החלטתו.

מפלגת הפועלים המאוחדת / האגוד המקצועי

מפ"ם מברכת את ועידת הסתדרות הפקידים וציריה

ריכוז הסיעה מתכנס

ב־24.2 בשעה 10.00 במלון רמדה רנסנס

בהשתתפות:

חנן ארז, אפרים ז'ילוני, אברהם כהן, יורה לבן ודב אלקנתי

ריכוז הסיעה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

הסתדרות פועלי המזון

ישיבת מרכז

ב„גני מוריה"

בימים ב', ג', ד' — 23.2.87-24.2.87-25.2.87

בהשתתפות:

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי הח' דב פלג

הסעה מאורגנת יוצאת ביום שני 23.2.87 בשעה 9.00 בבוקר מחצר הוועד הפועל

נא לדייק

בברכת חברים

משה כהן סבן

המזכיר הארצי של הסתדרות פועלי המזון

יום ב', כ"ד בשבט תשמ"ז, 23 בפברואר 1987 / שנה מ"ד מס' 13277 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

טור שיריון סורי נע על כביש החוף ליד הפרבר הדרומי חאלדה לעבר מערב־ביירות.

הצבא הסורי התפרס במערב־ביירות

הקרבות בין המיליציות נפסקו ■ „אמל" צוהל והסורים מאיימים לטפל „בלי רחמים" באנשים חמושים ■ ערפאת משווע לעזרה ■ ארה"ב מסתייגת, ברית־המועצות תומכת, מצרים מתנגדת

מאת כתבי סוכנויות הידיעות

ביירות. — הכוח המשוריין הסורי התפרס אתמול במערב־ביירות המוסלמית ובנמל־התעופה הבין־לאומי של בירות לבנון. 54 משאיות, ובכל אחת מהן 20 חיילים של „הכוחות המיוחדים" (יחידות עילית), פנו לשכונת האוניברסיטה הערבית, בקרבת מחנות הפליטים סאברה ושאתילה, ושם התמקמו בקריית־הספורט של ביירות, הגובלת בצד המערבי של שאתילה.

יחידה של חיילים התפרסה בשכונות של האוניברסיטה הערבית ובטאריק ג'דידה, שם התנהלו קרבות עזים בין המיליציה השיעית „אמל" לבין קואליציה של מפלגות שמאל בהנהגת המפלגה הסוציאליסטית הפרוגרסיבית הדרוזית של ג'ומבלאט.

ואליד ג'ומבלאט הצהיר אתמול בדמשק, כי הוא מוכן „למסור את כל כלי־הנשק" שבידי המיליציות שלו בביירות ובכל מקום אחר

(המשך בעמוד 18)

חזית רחבה מול הסורים?

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בצה"ל עוקבים בדריכות אחר הערכותה של חטיבה 85 הסורית במרחב העיר ביירות בלבנון. סוכנויות זרות בעיר מסרו, כי מטוסים ישראליים חגו אתמול במשך היום מעל איזור ביירות וצילמו את ההערכות הסורית. עוד נמסר ממקורות זרים, כי סוריה הבהירה לישראל דרך גורם שלישי על כוונתה שלא לעבור את קו צירון דרומה.

במערכת הביטחון נזהרים בתגובות נוכח הפריסה הסורית החדשה שאיזור ביירות וסביבותיה, כי נצטרך להמתין ולראות כיצד יפעלו הסורים. סוריה עשויה לטפל ביחוד עם בת־בריתה, ארגון „אמל", כנגד הפלשתינים המתבססים במחנות הפליטים בדרום לבנון ונגד ארגון „חיזבאללה" ההופך לדומיננטי בדרום לבנון. אפשרות זו עשויה להביא לירידה בנסיונות הפיגוע נגד יעדים

(המשך בעמוד 18)

12 מ„פלוגת אסון צור" נפצעו בפיגוע בירושלים

רימון רסס, שהושלך ליד שער שכם פצע גם 5 תושבים מקומיים ■ 6 עדיין מאושפזים, כולם ממג"ב

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" וכתב עתי"ם

בפיגוע חבלני ליד שער שכם במבואות העיר העתיקה בירושלים, נפצעו אתמול 17 איש — 12 שוטרי משמר הגבול ו־5 אזרחים ערבים. השוטרים שייכים לפלוגה ב', שאנשיה נפגעו ב־1982 בהתמוטט בניין המושל בצור.

דקות אחדות לאחר השעה 2.00 אחה"צ, התקבצו אנשי חוליית משמר הגבול ליד רכבם שחנה בכניסה לשער שכם, לשם חילוף משמרות שגרתי. לפתע החריד את הסביבה הומת הארם רעם אדיר. כשהתפוגגו ענני העשן, היו שרועים על הארץ פצועים וכרי־ים לובשי מדים ירוקים ועוברי־אורח ערבים.

הפצועים נפגעו בעיקר בגפיהם התחתונות. במקום השתררה בהלה והקהל הרב ששהה אותה עת באיזור החל להימלט לכל עבר. עד מהרה נשמעו צופרי האמבולנסים וצוותי מד"א החישו טיפול ראשוני לנפגעים. הם פונו לארבעה בתי־חולים.

(המשך בעמוד 18)

שוטר פצוע מפונה משער שכם (צילום: רחמים ישראלי)

ללא כפייה

שחרורו של יוסף בגון מכלאו בצ'יסטופול היה צפוי למן הודעתו של הפקיד הסובייטי הבכיר, גיאורגי ארבאטוב, בשידורי הטלוויזיה האמריקנית לפני ימים מספר. את הערפל שהשתרר אחרי ההצהרה הזאת ההתכחשות של פקידי משרד הפנים הסובייטי אפשר לייחס גם לסבכי הביורוקראטיה הסובייטית. אך גם לידיעות על מאבקים פנימיים בצמרת הקרמלין. כמובן שיש לברך על שחרורו של בגון, שהושלך לכלא „באשמת" הוראת השפה העברית. אמנם דובר משרד החוץ הסובייטי בישר לפני ימים אחדים, כי על־פי השינויים בחוק לא ייחשבו עוד לימוד השפה העברית והתרבות העברית לעבירה, אך התיקון הזה בא באיחור רב והוא רק הצעד הראשון ברוויזיה הכוללת של שאלת יהודי ברית־המועצות. זהו צעד שחייב לבוא, אם ירצה גורבאצ'וב להיות נאמן לסיסמתו בדבר הדמוקראטיזציה של המשטר, וכיבוד זכויות האזרח. הצעד הבא חייב להיות שחרור כל אסירי־ציון ומתן חופש יציאה לכל יהודי שיבקש זאת. עדיין אין אנו יודעים באיזו מידה יתגשמו הציפיות לשינוי מרחיק לכת כזה, של התגלגלנו זה שנים, ומתי. עדיין קיים חשש, שמוסקווה תיעצר ותסתפק במחוות סמליות נוסח שחרור בגון ומתן היתרי־יציאה לכמה מאות או כמה אלפי יהודים בלבד.

בהקשר זה יש לראות את החלטת ממשלת ישראל מאתמול כפזיזה ומשוללת את המטרה, אשר כשלעצמה, היא מקובלת בהחלט על כולנו. אך זו עובדה על־פי החלטת הממשלה יגרמו נזק יותר מישביאו תועלת. אין זה סוד, כי יותר מ־80 אחוזים מן היהודים היוצאים מברית־המועצות נושרים בדרך ומהגרים לארצות־הברית. בעקבות לחצם של הארגונים היהודיים ושל הקהילה היהודית בארצות־הברית, זכו הנושרים במעמד של פליטים ובטובות ההנאה הנלוות לכך, המאפשרות להם קליטה בארצות־הברית. ממשלת ישראל ניסתה בעבר למנוע מתן מעמד של פליטים לאותם יהודים, אשר קיבלו למעשה היתרי יציאה מברית־המועצות כדי להתאחד עם משפחותיהם בישראל. ספק אם החלטת הממשלה מאתמול תגבר על עמדתם של הארגונים היהודיים. אך בעצם מהותה היא תפגע בעקרון חופש־הבחירה של כל אדם במקום מגוריו. בעולם ובוודאי בברית־המועצות יפרשו את ההחלטה כנסיון לכפות על אותם יהודים את ישראל כמקום מגוריהם, ואם מותר לעשות כן בישראל, למה יש לגנות את מוסקווה על שהיא כופה על היהודים להשאר בברית־המועצות?

ככל שאנו מבינים את הנימוקים להחלטה הזאת וככל שאנו מייחלים לכך שכל היוצאים מברית־המועצות יעלו לישראל, רואים אנו את החלטת הממשלה בעניין כפגומה, כחסרת־תועלת ואף כמזיקה למאבק העקרוני על זכותם של היהודים לצאת מברית־המועצות. תשובתו של השר יעקב צור, כאילו „אין זאת כפייה" ומי שיבוא לישראל יוכל לחזור ממנה לאן שיחפוץ, אינה לעניין.

מוטב לחשוב על הסיבות האמיתיות לנשירה ולפעול לשינוי המציאות בארץ, כדי שהיהודים יבואו אליה על־פי בחירתם, ולא בגלל האשלייה, שאפשר לכפות עליהם את היעד שאינו מבוקש על־ידם בשלב זה.

חזן ופרס יספידו היום את מאיר יערי

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

הלווייתו של מאיר יערי המנוח תיערך היום בקיבוצו

(המשך בעמוד 18)

שמיר: יערי מענקי הדור

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

ראש הממשלה, יצחק שמיר, אשר שמע בלוס אנג'לס על מותו של מאיר יערי, שיגר אמש את המילים הבאות:

„ממרחקים קבלו נא את תנחומי על פטירת מאיר יערי ז"ל. הוא הלך לעולמו שבע שנים ומעשים. גם מי שחלק על דרכו הפוליטית ועל משנתו המדינית, אינו יכול שלא להעריך את תרומתו להשתרשותו מחדש של עם ישראל בארץ ישראל.

„מאיר יערי היה חלוץ אמוני, מורה־דרך לתנועה פוליטית רבת זכויות והישגים, הוגה־דעות סוציאליסטי, מענקי הדור של מייסדי המדינה. אדם שעורר כבוד בכל החוגים ובכל המפלגות.

„זכרו של יערי יכון לעד בתולדות העם והמדינה. למשפחתו, לקיבוצו ולתנועתו שלוחים תנחומי הכנים".

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

הסתדרות הפקידים

עובדי המינהל והשירותים

הועידה ה־12

הודעה מס' 3

מחר, יום שלישי, כ"ה בשבט תשמ"ז - 24.2.87, תיפתח הועידה ה־12 של הסתדרות הפקידים, עובדי המינהל והשירותים, במלון „רמדה רנסנס", רחוב וולפסון 6, ירושלים.

סדר היום:

יום ג', 24.2.87

11.00 – פתיחת הועידה

דו"ח מזכ"ל הסתדרות הפקידים – משה בית־דגן

12.30 – דיונים

18.00 – קבלת־פנים לצירי הועידה ע"י מזכיר ההסתדרות בירושלים

20.15 – פתיחה חגיגית – דברים: משה בית־דגן, מזכ"ל הסתדרות הפקידים; נשיא המדינה מר חיים הרצוג; מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר

ברכות

ראש עיריית ירושלים טדי קולק; נשיא אינטרנציונל עובדי השירות הציבורי, ויקטור גוטבאום; מזכיר מ.פ. ירושלים, ניסן חרפז

בהשתתפות משלחות מהאיגודים המקצועיים העמיתים מחו"ל ואורחים מהארץ.

בתכנית האמנותית:

ירדנה ארזי ומקהלת ביחח"ר שמן בניצוחו של אפי נצר

המנחה: עמיקם גורביץ.

יום ד', 25.2.87

07.50 – הקרנת סרט על הסתדרות הפקידים

08.30 – המשך הדיונים

09.30 – הרצאתו של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד

10.30 – המשך הדיונים

16.00 – ישיבה מסכמת – קבלת החלטות; בחירת מזכ"ל הסתדרות הפקידים; בחירת מרכז נעילה

הצירים מתבקשים להגיע למקום הועידה ביום ג' 24.2.87 בין השעות 09.00–10.30 ולסיים את הסידורים עד לשעה 10.45

אלקנה לבקוביץ, יו"ר הועידה המארגנת

„60 דקות": ישראל שלחה נשק לקונטראס דרך הונדוראס

מאת חנה אושרוביץ, כתבת „על המשמר" בניו־יורק

ניו־יורק. — ישראל סיפקה נשק מתוצרת סובייטית למורדים בניקאראגואה, כשהיא משתמשת בצבא הונדוראס כבצינור־העברה.

בתוכנית הטלוויזיה „60 דקות", ששודרה אמש, הציג מייק וואלאס ארבעה „מסמכי משתמש אחרון" (המקובלים במסחר הנשק), שהוצאו על־ידי צבא הונדוראס בשנים 1984 עד 1986 ויועדו למשרד־הביטחון הישראלי, המציגים, כי היעד האחרון של משלוחי הנשק שהם מתייחסים אליהם הוא, כביכול, צבא הונדוראס.

המסמכים מתייחסים למכירות בהיקף של מיליוני דולרים. אחד מהם מתייחס למכירה של 2,000 מטולי אר.פי.ג'י ואחר לכמות של רובי איי.קיי. 47 (קלצ'ניקוב). על המסמכים חתום חוליו פרז, שהיה האחראי על הלוגיסטיקה בצבא הונדוראס באותה תקופה. אך צבא הונדוראס כלל אינו משתמש בנשק מסוגים אלה.

בתוכנית הופיע גנרל וולטר לופז, שהיה מפקד צבא הונדוראס באותה תקופה. לופז אמר, שהוא מכיר את פרז וכי הוא מזהה את חתימתו על המסמכים. לופז גם אישר, שצבא הונדוראס אינו משתמש בסוגי הנשק המוזכרים במסמכים ואמר, כי אין ביכולתו להסביר לשם מה, אם כך, קנה אותם הצבא. לשאלת המראיין, השיב לופז, שהוא מאמין כי הישראלים מספקים נשק לקונטראס.

הקונטראס מכחיש

אדולפו קלרו, שהיה עד לעת האחרונה מנהיג הקונטראס, הכחיש בתוכנית הטלוויזיה שישראל עזרה אי־פעם למורדים בניקאראגואה, ואמר, כי הנשק הזה יכול היה להירכש בשוק הנשק הבין־לאומי מכל מדינות מזרח־אירופית.

פרופסור בנימין הלחמי מישראל אמר, כי ידוע לו, מפי מקורות אמריקניים, ישראליים וסאנדיניסטיים, כי ישראל שלחה נשק לקונטראס מאז החלה המעורבות האמריקנית, בשנים 1979 או 1980. עתונאי־חוקר ישראלי, שסרב להזדהות, אמר, שמשרד הבטחון הישראלי ידע שהנשק הסובייטי שהוא מוכר להונדוראס לא יהיה בשימוש צבא הונדוראס, אך היה בטוח שהמסמכים „יכסו" אותו.

בישראל סרבו לדבר

מייק וואלאס סיים: „ניסינו כאן ובישראל ללמוד יותר על המסמכים. משרד הבטחון ומשרד החוץ של ישראל סירבו לדבר איתנו על עניין זה או על כל דבר אחר הנוגע במכירת נשק לדרום־אמריקה".

כתבתנו בניו־יורק מציינת, כי פירסומים קודמים הצביעו על אזרח ישראלי ששמו אמיל סאדה, המנהל חווה חקלאית גדולה בהונדוראס, שבה מועסקים ישראלים נוספים, כמי שעוסק בהספקת נשק למורדים בניקאראגואה, בסיועם של אנשי־צבא מהונדוראס. סאדה הכחיש דברים אלה.

אין דורש

על שימוש בצבא הונדוראס לשם הספקת נשק לקונטראס מדווח גם „ניו־יורק טיימס", אולי בהקשר אחר. העתון מספר, כי מחבוא גדול של נשק מתוצרת סובייטית נמצא במחסן צבאי בהונדוראס, ללא דורש. „ניו־יורק טיימס" לא הצליח לגלות מי שלח נשק זה, אך נאמר לו, שהמדובר בגורמים זרים, לא ממשלתיים.

פייפר צבאי התאזרח ללא תמורה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

חיל־האוויר מסר מטוס מדגם „פייפר" במתנה לקלוב תעופה פרטי. ה„פייפר" מספר 059 הועבר לאחרונה לקלוב התעופה הפועל בסמוך לקיבוץ עין שמר. המטוס נצבע בצבעים אזרחיים ומשמש את האזרחים המשתמשים בשירותי המועדון.

בתשובה לשאלת כתבנו הצבאי השיב דובר צה"ל: „בהחלטה למסירת המטוס לקלוב התעופה נלקחו בחשבון שיקולים כלכליים הקשורים בהשקעות באחזקת המטוס ומדיניות לעידוד פעילות נוער שוחר תעופה".

פירוט מלא במדור „מטען חלול", עמוד 7.

משרד הבטחון מגיב על הדו"ח האמריקני:

„צמיחה כלכלית וטכנולוגיה גבוהה — יסייעו להשלים פרוייקט מטוס הלביא"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„ישראל מכירה בעובדה שמציאת פתרון הולם לצרכי חיל־האוויר במטוסי קרב עתידיים, בין אם יהיה זה פיתוח וייצור „הלביא" או כל חלופה אפשרית אחרת, תיצור נטל תקציבי וכלכלי החל מראשית שנות ה־90" — נאמר בתגובת משרד הבטחון על דו"ח החשב הכללי האמריקני בעניין מטוס ה„לביא". „יחד עם זאת, מאמינה מדינת ישראל כי צמיחה כלכלית עם רמה טכנולוגית גבוהה, יסייעו בהשלמתו של פרוייקט זה", נאמר עוד בתגובה.

המימצאים העיקריים בדו"ח החשב הכללי האמריקני גורסים, כי אומדני העלות לייצור המטוס, לפי משרד ההגנה האמריקני, חורגים ב־4.3 מיליון דולר בהשוואה לאומדן החשב הכללי, המסתכם בכ־17.8 מיליון דולר למטוס.

הודעת משרד הבטחון מציינת את הטעויות הבסיסיות באומדני עלות הפרויקט כפי שהציג הפנטאגון לעומת דו"ח החשב הכללי.

„באופן כללי, ניתן לקבוע כי דו"ח החשב האמריקני מקבל את אומדני העלות שנערכו על־ידי משרד הבטחון ומקבל את מרבית הערות משרד הבטחון לאומדני משרד ההגנה האמריקני" — נמסר בתגובה. במהלך בדיקת אומדני משרד ההגנה האמריקני נערכו שינויים ותיקונים ב־6 מתוך 8 מרכיבי עלות הפיתוח ובכל עשרת מרכיבי עלות הייצור.

„ישראל מקדמת בברכה את הדו"ח, שנערך לבקשת בית־הנבחרים ומציינת את יסודות הדו"ח ורמתו המקצועית הגבוהה", אמרו אתמול במשרד הבטחון.

עוזי ברעם: פרס לא יתפשר בנושא החשוב ביותר – השלום

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות, ודליה שחורי כתבתנו המדינית

תהליך השלום הוא הנושא החשוב ביותר בעיניו של מ"מ ראש־הממשלה, שמעון פרס, והוא לא יהיה מוכן להתפשר עליו — אמר אתמול מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, בתוכנית הרדיו „מסיבת עיתונאים".

לדבריו, נפגש עם פרס לפני שבוע וזה אמר לו, כי אין הוא רואה אפשרות להיות שר־החוץ אם אין הוא יכול להציג את עניין השלום כפרימט של מדינת ישראל.

מזכ"ל מפלגת העבודה אמר, כי יש דברים שפרס עשה עד כה בעניין השלום אך הוא לא סיפר לו עליהם ויש דברים אחרים שהוא כן סיפר לו אך אינו יכול לספר אותם בציבור.

ברעם שלל את הטענה, כאילו פרס מעוניין להביא למשבר ממשלתי מאחר שהוא חושש שיאבד במשך הזמן את האהדה שצבר בעת היותו ראש־הממשלה. לדבריו, אם השלטון הזה יימשך, הרי השלטון של פרס יראה כשנים של אור לעומת זה של שמיר.

יחד־עם־זאת אמר ברעם, כי אינו חושב שהגיע הזמן לפרק את הממשלה.

מקורבי ראש־הממשלה, יצחק שמיר, הביעו אמש תמיהה על דבריו של מזכ"ל העבודה, ח"כ עוזי ברעם, בעניין מגעים שמנהל שר־החוץ בנושא השלום. הם תהו, אם פרס עושה זאת כנציג פרטי או כפעיל פרטי וכיצד הוא מקיים מגעים ואינו מביא אותם לידיעת ראש־הממשלה שמיר. אותם מקורבים ציינו, כי מזה זמן מורגשת מגמה מצד חוגים של פרס לנפח את אווירת המשבר.

ח"כ יובל נאמן (התחיה) הגיש הצעה דחופה לסדר היום בכנסת בעניין פעולותיו של מנכ"ל משרד החוץ, הד"ר יוסי ביילין, הפועל בניגוד למדיניות ראש הממשלה בנושא הוועידה הבין־לאומית.

ח"כ נאמן תובע את פיטוריו של מנכ"ל משרד החוץ.

מיני־ועידה

פקידים אמריקניים מעריכים, כי בעקבות ההתנגדות התקיפה שגילה ראש הממשלה יצחק שמיר בשיחותיו בוושינגטון לוועידה בין־לאומית, תנסה עתה ארה"ב לבדוק את רעיון ה„מיני־ועידה" שהעלה שמיר ולחפש דרך לגשר בינה ובין תביעת ירדן לוועידה בין־לאומית בהשתתפות בריה"מ. על כך נודע אתמול בירושלים, בעקבות מגעים שקויימו בין גורמים ישראלים ואמריקנים לאחר תום ביקור שמיר בוושינגטון.

בשיחות שמיר עם הנשיא רייגן ועם מזכיר המדינה שולץ אמנם התברר, כי קיימים חילוקי־דעות לגבי ועידה בין־לאומית. אולם נראה, כי במחלקת המדינה סבורים, שאין טעם לצדד בוועידה בין־לאומית עם ישראל, או לפחות ראש־הממשלה ומחצית הממשלה, מתנגדים לה.

בממשל האמריקני מתקיימים עתה דיונים לגבי המשך תהליך השלום, אחת השאלות שיישקלו היא, אם קיים בסיס לשלוח את עוזר מזכיר המדינה, ריצ'רד מארפי, לסיבוב שיחות באיזור.

רבין בוועדה המרכזת: לא יהיה מנוס מפיטורים בתעשייה הבטחונית

מאת כתבנו לענייני עבודה

„לא יהיה מנוס מפיטורים נוספים בתעשייה הבטחונית" — אמר אתמול שר־הביטחון, יצחק רבין, בהופיעו בפני חברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות.

הוא הטעים עם זאת, שייעשה הכל כדי להקטין את הפגיעה בעובדים, על־ידי הסבתם מהייצור הבטחוני למפעלים אזרחיים.

רבין הוסיף שהקיצוצים בתקציב הביטחון הופנו לא להבראת המשק, אלא להגברת הצריכה.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, הביע התנגדות לקיצוצים נוספים בתקציב הביטחון, מחשש שמספר הנפלטים ממערכת הביטחון יגיע לאלפים.

נציג חברת העובדים, גרשון ויילר, קרא לסבסד את היצוא הבטחוני כדי להביא לכדאיות הייצור ולהתחרות בשוקי חו"ל.

יו"ר ארגון עובדי התעשייה הצבאית, שלום חבשוש, הזהיר שהעובדים בתעשייה זו „לא יעברו לסדר היום אם יתנכלו להם. הצעירים שננקוט בהם עוד ידברו בעד עצמם".

שר־הביטחון, יצחק רבין, בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות (צילום: ישראל סמילנסקי/י.פ.פ.או)

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבוור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

אנו מרכינים ראשינו בהילקח מאתנו
המנהיג הדגול
ומורה הדור
מאיר יערי
מחלקת הבנייה של הקיבה"א
המחלקה הטכנית של
קיבוצי השומר הצעיר

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו
חיה (חיהלה) כץ ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה
מחר יום שלישי כ"ה בשבט תשמ"ז 24.2.87
בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים
נפגשים ליד השער הראשון
אוטובוס ייצא בשעה 2.15 אחה"צ מרח' שטריקר 11, ת"א
תודתנו נתונה לכל מנחמינו
הבעל: גרשון כץ
הבת והחתן: יהודית ויעקב ברגמן
הבן: אברהם
האם: לאה גוטליב (מרוקיטנה)
האחיות: גניה, ויטיה, חסיה ומשפחותיהן
הנכדים: נתאי ושירה
הגיס: נחום כץ
והמשפחה

על מות
מאיר יערי
מורה הדרך
א ב ל
בית ספרית פועלים

שר האוצר, שרת־הבריאות ומזכיר התק"ם בכינוס, אתמול (צילום: יוסי אלוני)

שר האוצר יוצא נגד המאיימים ב„שיקולים אלקטוראליים"

נסים: לא בא בחשבון להגדיל את תקציב הבריאות; יש תחתית

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

„תקציב המדינה לא יכול להיות ללא תחתית, ולא בא בחשבון להגדיל את תקציב הבריאות" — אמר שר האוצר, משה נסים, שהיה אורח במת אפעל בדיון על סדרי העדיפויות בתקציב המדינה.

נסים טען כי מה שמתרחש היום בתקציב הוא, שמי שיכול לאיים בשיקולים אלקטוראליים הוא זה שמשיג. לדבריו, כדי לעמוד בסדרי עדיפויות, צריכה להיות מנהיגות שלא תשים לנגד עיניה שיקולים אלקטוראליים שתתחשב היכן יהיו פחות צרות, אלא נכונות לעמוד מול כל השיקולים האלה.

בראשית דבריו טען השר, כי לישראל אין סדר־עדיפויות לאומי, ובמשך שנים רבות לא התקיים דיון בממשלות השונות על קביעת סדר־העדיפויות הלאומי. לדבריו, כל אימת שהוא שומע על סדר־עדיפויות לאומי, זו בקשה לתוספת תקציב. עוד אמר, כי תקציב המדינה ממומן גרעונות שנוצרו שלא באחריות המדינה ולא תמיד היתה הצדקה לגרעונות הללו. הוא הרגיש כי השנה מתנה האוצר כל סיוע של הממשלה בתוכנית הבראה, שתבטיח שתופעות שהיו או דרך ניהול כושלת תשופר ותתוקן והעתיד יהיה על בסיס בריא ויעיל יותר. בעניין זה אמר כי שיקולי האוצר באישור תוכנית הסיוע לקיבוצי התק"ם היו ענייניים, והסיוע משולב וכרוך בתוכנית הבראה ובהתחייבות לגבי שיטת הניהול בעתיד, שהתק"ם מקבל על עצמו. „זו הדרך בה נלך גם לגבי סקטורים אחרים; אסור להיות פורניים ולתת סיוע ללא תנאי. הסיוע יינתן רק למי שיכול להבריא את עצמו; אנחנו לא בודקים את מקור הבקשה, מאיזה נוף פוליטי באים האנשים, ואיננו נענים ללחצים להגדיל את תקציב המדינה שלא בדרך זו."

שר הבטחון, יצחק רבין, סקר את הגלגולים שעברו על תקציב הבטחון וציין כי בתקציב השנה הוא ירד מדרגה במשאבי המדינה, בסדר־גודל של 600 מיליון דולר לדבריו, קיצוץ כזה בעיקר בשקלים, לא יכול שלא לתת ביטוי לפעילות מערכת הבטחון וצה"ל. רבין אמר כי הסכים ליטול סיכון בתחום הבטחוני בגלל מצב המשק והכלכלה בעת הקמת ממשלת האחדות, אך לדבריו, בד בבד יש לחזק את השלום עם מצרים ולגלות פתיחות לקידום תהליך השלום בגיזרות האחרות. אי־אפשר לקצץ בבטחון וליטול סכנות מיותרות בנושא הבטחוני, אמר. בהתייחסו לסדרי־העדיפות הלאומית אמר, כי קודם־כל יש עכשיו לחזק את המערכת היוצרת לפני מערכת הרווחה. בפתח כינוס במת אפעל, בה השתתפו חברי התק"ם וחברי מרכז מפלגת העבודה, העלה אהרן ידלין את זכרו של מאיר יערי, עליו אמר כי הוא אחד מהאבות המייסדים ומקומו שמור עם דוד בן־גוריון, טבנקין וברל כצנלסון, שעתה חוגגים מלאות 100 שנה להולדתם. „יערי היה מחוללו ומקימו של הקיבוץ הארצי והשומר הצעיר", אמר.

ירדן מינתה 8 „ועדות פיתוח" לגדה

מאת פנחס ענברי

ירדן חילקה את הגדה המערבית לשמונה „אזורי פיתוח", ומינתה „ועדת פיתוח" בכל איזור. הוועדות מורכבות מנציגים של הסקטורים השונים, אבל בראשות ועדות האלה לא עומדים בהכרח ראשי העיריות.

עם זאת, ייתכן כי בכל זאת ראשי העיריות הם שיקבלו בסופו של דבר את תקציבי הפיתוח במסגרת תוכניות החומש הירדני, אם וכאשר יגיעו.

הערב בטלוויזיה

זוג נרקיסים בדרך לא־שם

„אני הולך; אין לי כוונה לחזור; אל תחפשו אותי כי לא תמצאו; אל תחכו לי; להבין יהיה קשה מאוד: בוזרתי לי בדרך ואני הולך בה; כל חיי הצבתי מטרות לעצמי ועמדתי בהן; גם זו מטרה ואני הולך אליה; אם תצטרכו אותי תעצמו עיניים; אני נמצא בתוככם. יש לי חברים, הם יעזרו לכם. אני נמצא גם בתוכם. תוכלו לבקש מהם כל עזרה. אני בטוח שהם יעזרו. אוהב אתכם מאוד, צפריר".

זה מכתבו של צפריר קופר בן ה־23, סטודנט בחוג לקולנוע ותיאטרון באוניברסיטת תל־אביב, שנעלם ב־5 בינואר 1987, לפני קרוב לחודשיים. את המכתב הותיר להוריו, מקס וחדווה קופר, אח בקופ"ח וגננת המתגוררים בחולון. ההיעלמות לא היתה פתאומית אלא מתוכננת לפרטי פרטים: הוא ביקש מהמרצה שלו באוניברסיטה למצוא לו מחליף בתפקידו כמקרין סרטים, הודיע לסטודנטית שרשמה בעבורו את השעורים, שלא ייזקק יותר לעזרתה, והצטלם עם חברו במה שנראה, בדיעבד, כסרטון פרידה. את הבית עזב עם הקלסר איתו נהג ללכת לאוניברסיטה, מברשת־שיניים ו־400 שקל שמשך באותו יום מ־4 כספומטים שונים. את המפתחות ששכח לא רצה לקחת, באומרו שהם סתם מפריעים לו, והוא אינו זקוק להם. מתחנת מוניות בירושלים שלח לאימו וליודידתו, סטודנטית שהכיר זמן קצר קודם־לכן, שני זרי נרקיסים — מעשה לא־שכיח לגבי הצעיר שנהג לחסוך את כספו.

המשטרה סבורה שהצעיר לא התאבד, אלא החליט להמשיך את חייו במקום אחר תחת זהות חדשה. סימוכין לכך מוצא ראש היחידה לאיתור נעדרים במשטרה בכך שאין במכתב שום מלה על מוות או התאבדות. לפי צורת כתב־היד והסגנון, אפשר להסיק שהמכתב לא נכתב בשעת ריגוש או מתח נפשי קיצוני, אלא בצורה רגועה ומחושבת. נראה, שהכותב הציב לעצמו מבחן הישרדות כלשהו, כמו לחצות את מדבר יהודה, להגיע לפסגה או מטרה קשה אחרת. אולי בהשפעתו של הסרט „פאריס־טקסס", ששימש לו כמודל התנהגות. (גיבור הסרט מתנתק מהציביליזציה ונודד ארבע שנים במדבריות של דרום ארה"ב לפני שהוא חוזר ומופיע במקום יישוב).

הסטטיסטיקה מלמדת, כי שמונים אחוז מהנעדרים חוזרים לביתם תוך 48 שעות. חמישה־עשר אחוז חוזרים תוך שבועיים. שניים וחצי אחוז תוך חודשיים־שלושה, ועוד שניים וחצי אחוזים נותרים בתעלומה או מתגלות גופותיהם.

„בשידור חוזר" יעסוק הערב בפרשה זו, שתעמוד במרכז המשדר, וינסה לעלות על עקבותיו של הצעיר, שנראה לאחרונה על־ידי נהג המונית בירושלים.

בתוכנית גם יוצג שחזור מותו של בנו ליבוביץ מחולון, שנקלע, לגמרי במקרה, למירדף של בלשי המשטרה אחר פורץ, ונהרג מיריות הפורץ. בעזרת עדי־הראייה, שנכחו במקום הפשע, הרכיבו אנשי המשטרה קלסתרון מדויק של הפורץ, ובעזרתו הם מקווים כי יקבלו מצופי המשדר מידע על זהותו.

השיחזור השלישי יביא את סיפור היעלמה של רחל אלבלדס בת ה־16 מתל־אביב. הנערה יצאה ב־15 ביוני 1983 בשליחות מעבידה לקניות ומאז נעלמו עקבותיה. שלושת השיחזורים יוצגו בחלקו הראשון של המשדר בין 21.30 ל־22.30.

בחלקו השני של המשדר, (23.20—23.35) יובאו דיווחים ועידכונים מסכמים. כן יוצגו כלי־כסף עתיקים בשווי של כ־30 אלף דולר, המצויים בידי המשטרה.

מפיק ומנחה: רפי גינת. בימאי: אורן שיינדל.

אתי רונאל

נסים לא יבקש תוספת תקציב להתנחלויות

מאת כתבנו לענייני כלכלה בירושלים

שר האוצר, משה נסים, אינו מתכוון להביא לוועדת הכספים של הכנסת בקשה כלשהי לתוספת תקציבית למימון הרחבת התנחלויות קיימות או חדשות בגדה המערבית.

נסים אמר אתמול לכתבים, כי אינו מוכן לחרוג מתקציב המדינה והוא לא התחייב להביא סכומים כלשהם לוועדת הכספים. ואולם, הוא לא השיב בבירור האם בדעתו להעלות בקשה להעברה תקציבית להתנחלויות מתוך הרזרבה.

שר האוצר הוסיף, כי בימים הקרובים יבקש מוועדת הכספים לאשר העברה של 20 מיליון שקל כדי לסייע לרשויות המקומיות. סכום זה הוא חלק מתוכנית רחבה יותר שסוכמה אתמול בין משרד האוצר למשרד הפנים, ובכוונתה להסדיר את משק הכספים של הרשויות המקומיות. התוכנית נועדה לחסל את הגרעונות של הרשויות המקומיות החלשות בעיירות־פיתוח, בגדה ובמגזר הדרוזי.

ועדת הכספים תחל היום בדיונים סביב בקשת האוצר לתכנית סיוע נוסף 264 מיליון שקל לתנועה הקיבוצית המאוחדת. כמה מחברי הכנסת של הליכוד כבר הודיעו כי ללא כספים להתנחלויות, לא יאשרו סיוע לתק"מ.

בן 7 נדרס בשמורת אירוס הארגמן — בהיעדר סידורי חניה

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

שמורת אירוס הארגמן ליד נחל פולג בנתניה, משכה אליה בשבת שעברה אלפי מטיילים, אולם המקום לא היה ערוך לקליטת אלפי כלי־הרכב שהגיעו למקום ונאלצו לחנות לאורך שולי הכביש המהיר, תוך סיכון חייהם של אלפי מטיילים.

בשבת אחר־הצהריים נפגע אנושות ילד בן 7 שטייל בשמורה עם משפחתו, וברגע של חוסר תשומת־לב פרץ אל הכביש המהיר ורכב שנע על הכביש פגע בו. הוא הועבר במצב אנוש לבית־החולים בלינסון בפתח־תקווה. משטרת נתניה, בתיאום עם רשות שמורות הטבע ומע"צ, הגיעו לידי החלטה כי יש להכשיר במקום מגרש חניה

על מות
מאיר יערי ז"ל
מורה דרך, סמל לדורו
אבל
יצחק רבין, שר הבטחון

ארבע שנים
לרצח אמיל גרינצוויג
יום ה', כ"ז בשבט, 26 לפברואר
אירועים:
ירושלים 24.2.87 יום ג'
19.00 עצרת אזכרה במקום הרצח מול משרד ראש־הממשלה.
20.00 דיון במלון „מגדל הכנסת" על האפשרויות לשלום
בהשתתפות: השר יעקב צור, הד"ר סרי נוסייבה, ח"כ יוסי שריד
דיון בהשתתפות אישים ישראלים ופלשתינאים: אלעזר גרנות, פיאז אבו־רחמה, אורה נמיר, זיאד אבו־זיאד ומוסטפה נטשה.
תל־אביב 25.2.87 יום ד'
22.30 ערב שירה וקריאה במועדון „צוותא" – „שירים לאמיל" – בהשתתפות אמנים
באר־שבע 3.3.87 יום ג'
19.00 „יריד דמוקרטיה" בבית יציב
20.00 בית יציב: דיון — „האם יש סכנה לדמוקרטיה?"
בהשתתפות השר עזר וייצמן בשיתוף עם תנועת „מענה".
שלום עכשיו
ת"ד 24288 ירושלים

הסכם סודי בין הסנדיניסטים להונדוראס — נגד ה"קונטראס"

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

פרסומים באמריקה הלטינית גורסים שבשנתיים האחרונות קיים למעשה הסכם סודי בין צבא הונדורס למימשל הסנדיניסטי בניקרגואה, המכוון נגד "הקונטראס". על פי הפרסומים נפגשה עוזרתו של נשיא ניקרגואה סירקי לופז בנובמבר 1984 עם מי שהיה רמטכ"ל צבא הונדורס וולטר לופז.

באותה פגישה שהתקיימה לפי השבועון "קמביו 16" סוכם לקיים קשר רצוף בין שתי הארצות כדי למנוע התלקחות בין שני הצבאות על רקע מלחמת הסנדיניסטים נגד הקונטרס שמחנותיהם שוכנים בהונדורס.

כאשר פלשו הסנדיניסטים לשטחה של הונדורס ברדיפה אחר הקונטרס הכחישו אנשי צבא הונדורס את דבר הפלישה עד שבלחצה של ארה"ב נאלצו להודות בכך. אולם גם אז נמנעו חיילי הונדורס על פי הוראת ממשלתם מפעולה נגד הסנדיניסטים.

גם בנובמבר האחרון כאשר חדרו הסנדיניסטים עמוק לשטחה של הונדורס פרצו אמנם קרבות בין שני הצדדים אך כל אותה עת קיימו שני הצדדים מגעים בקשר אלחוטי, כאשר לפי פרסומים קיבלו הסנדיניסטים הוראות מחיילי הונדורס באילו דרכים הם יכולים לסגת במהירות לשטחה של ניקרגואה.

על פי הפרסומים מקיימים נשיאי שתי הארצות כל עת שיש תקרית קשר טלפוני רצוף כדי למנוע התלקחות בין שני הצדדים. על פי הפרסומים סבורים שלטונות הונדורס, שמלחמתם של הקונטרס אבודה ואין שום צורך להקריב חיילי הונדורס בקרבות האבודים.

(ראה רשימה בעמ' 8)

שבחים לחיילי התותחנים בעקבות תקרית הנהג

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בטכס צנוע שהתקיים אתמול בלשכת קצין תותחנים ראשי, חלק תא"ל שמואל רשף הערכה והוקרה לצוות שהיה מעורב בתקרית בה דרס נהג מונית שני חיילי צה"ל ליד מחנה עספר.

"ההתנהגות שלכם ושל חבריכם המאושפזים בבית־החולים היתה מעבר לציפיות: הוכחתם את עצמכם. זה המבחן של כל לוחם ומפקד", אמר תא"ל רשף. ארבעת החיילים שזכו להערכה הם: ירון רוזנבלט, אריה ברדוך וארז חג'בי, וכן סמל־ראשון מייק סגל, שהיה מפקד הכוח שירה בנהג והרגו. מתחקיר שערך צה"ל מתברר בוודאות כי הנהג אכן ניסה לדרוס את השניים בכוונה־תחילה.

לקראת שובו הבוקר למוסקווה

ביגון: יותר מכל, אני רוצה לגור בישראל!

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר" וכתבי סוכנויות הידיעות

לאחר שבילה את ליל שישי ואת "השבת הראשונה מחוץ לסורגים: במלון בצ'יסטופול, במחיצת רעייתו, נחמה ובנו ברוך (הוא עיברת את שמותיהם), עושה המשפחה את דרכה ברכבת שתגיע הבוקר למוסקווה.

הטלפון בחדרו במלון לא הפסיק מלצלצל. שיחה אחת הסתיימה ושניה המתינה בתור. עייף, אך מלא מרץ, השיב ביגון בעברית ובהתרגשות למברכין הרבים בישראל. הוא ביקש להודות לעם בישראל על דאגתו לו. במיוחד, ביקש למסור ד"ש מיוחד לידידיו האישיים: פרופ' בנימין פיין, ד"ר לור לוברסקי, ד"ר חיים מרגוליס ואביטל ואנאטולי שצ'רנסקי.

בין מברקי הברכה הרבים ששוגרו לצ'יסטופול, כתב מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס: "בשם שהיינו איתך ברגעי הסבל, החרדה והציפיה, ככה אנו עימך ברגעי השחרור והשמחה".

במברק מפ"ם והקיבוץ הארצי, כתבו מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות ומזכיר הקיבוץ הארצי, אפרים רוזן: "שמחים יחד איתכם עם כל עם ישראל על השחרור: יהיה זה שלב ראשון לשחרור המלא בשובכם לציון".

"יותר מכל אני רוצה לגור בארץ־ישראל. אני רוצה לראות את כל האנשים בארץ, לעזור לבנות אותה ולעשות הכל למען אסירי ציון, שיהיו חופשיים" — אמר אתמול יוסף ביגון בשיחה טלפונית עם "יומן הבוקר" של "קול ישראל".

יוסף ביגון שנשמע נרגש ביותר, אמר עוד, כי הקרמלין רוצה להוכיח שמשהו משתנה בברית־המועצות ולכן "הם החליטו לתת חופש לכמה אסירי־ציון" — אמר.

כשנשאל על מצב בריאותו, אמר, כי בריאותו משתפרת, אולם "בית־כלא הוא בית־כלא. השתדלתי לחיות שם כיהודי".

כלתו של ביגון מסרה, כי היום ישוב ביגון, יחד עם אשתו ובנו, למוסקווה.

"העבודה" מברכת

ח"כ עוזי ברעם, מזכ"ל מפלגת העבודה, בירך את ביגון על שחרורו מהכלא ואמר, כי ההצלחה במאבק למענו תהיה מלאה רק כאשר נזכה לראות אותו ואת בני־משפחתו בארץ.

ח"כ ברעם ציין, כי שחרורו של ביגון הוא "תוצאה של המאבק שלו ושלנו ושל השינוי במגמות בבריה"מ, אשר עלינו לתת עליהן את הדעת".

"השמצת התהליך הדמוקרטי"

בטאון הממשלה הסובייטית "איזווסטיה" האשים אתמול את שגרירות ארה"ב ואת העתונאים המערביים, כי ארגנו את ההפגנות למען ביגון מתוך כוונה "להשמיץ את התהליך הדמוקרטי" המתנהל עתה בבריה"מ.

בדיון על הנשירה לארה"ב

פרס: לבטל מעמד הפליטים ליהודים יוצאי בריה"מ

"תנועת היהודים המבקשים לצאת מבריה"מ היא בראש ובראשונה תנועה ציונית ולאומית, ואין להפכה לתנועת הגירה בלבד"

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

ממשלת ישראל סבורה, שיש לבטל את מעמד הפליט, המוענק כיום ליהודים שיוצאים מברה"מ ויעדם המוצהר הוא — ישראל" — אמר אתמול בישיבת הממשלה מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, בדיון שקיימה הממשלה על נשירת עולים מברה"מ לארה"ב.

פרס אמר עוד, כי מיום הקמת מדינת ישראל אין יותר ממשות להגדרה "יהודים פליטים" (זו ההגדרה המאפשרת ליהודים היוצאים מברה"מ להיכנס לארה"ב). פרס הוסיף, עם זאת, כי אין ביטול מעמד הפליט כדי למנוע מכל אדם לבחור לעצמו את ארץ מגוריו.

פרס הרגיש, כי תנועת היהודים המבקשים לצאת מברה"מ היא בראש ובראשונה תנועה ציונית ולאומית ואין להפכה לתנועת הגירה בלבד.

שהודיע פרס, שהממשלה תדון בבעיית הנשירה, שאל השר משה ארנס, האם הדיון נערך על־דעת ראש הממשלה, יצחק שמיר. פרס השיב בחיוב. מאוחר יותר, שיבח שר הקליטה, יעקב צור, את האופן הנחרץ בו העלה שמיר, בשיחותיו בוושינגטון, את נושא הנשירה.

צור דיווח לממשלה על שחרורו מהכלא של יוסף ביגון. הוא אמר, כי פעילותו של יוסף ביגון, שהחלה עוד לפני מלחמת ששת הימים, הפכה במשך הזמן לסמל בקרב יהודי ברה"מ. ביגון, אמר צור, הוא מראשוני המורים לעברית, שהפכו את לימודי העברית לסמל לתנועת היהודים המבקשים לצאת מברה"מ. הוא ישב עד כה בכלא שלוש פעמים.

צור הביע תקווה, כי בקרוב יעשה יוסף ביגון את דרכו לישראל. בהגיעו, אמר, נקבל אותו בברכה. פרס הוסיף דברי ברכה.

ח"כ יוסי שריד (ר"צ) יצא אתמול נגד עמדת הממשלה — שבאה לביטוי בדברי ראש הממשלה יצחק שמיר בוושינגטון ובדברי מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס אתמול בממשלה — התומכת בביטול מעמד הפליט, המוענק היום על־ידי ארה"ב ליהודים היוצאים מברה"מ, כדי לאפשר להם להיקלט בה. ח"כ שריד אמר, כי אין לאלץ יהודים מברה"מ או מכל מקום אחר לבוא לישראל בעל כורחם. בתגובה על הודעת הממשלה הגיש ח"כ שריד הצעה דחופה לסדר היום בעניין זה. בהנמקתו להצעה כתב שריד, כי ישראל חייבת להיות ארץ בחירה ואסור לעולם כי תצטייר כארץ גזירה. "יהודים בעולם פתח יבואו ארצה אך ורק מכוח־המשיכה ולא מכוח־הדחיפה ולכן מוטב לה, לממשלת ישראל, שלא תדחוף", כתב שריד.

בסיוני מתאם בקהיר מועד לביקור פרס

מאת דליה שחורי, כתבתנו המדינית

שגריר מצרים בישראל, מוחמד בסיוני, יצא למצרים להתייעצויות.

נראה, כי מטרת נסיעתו של בסיוני היא להביא עימו מועד לביקור שר החוץ שמעון פרס בקהיר. ההערכה היא, כי פרס יגיע למצרים בסוף השבוע או בראשית השבוע הבא.

על־פי מידע שהתקבל באחרונה משגרירות ישראל בקהיר, קיימים קשיים בקביעת מועד הביקור של פרס מצד הנשיא מובארק. לא מן הנמנע, כי הנשיא מובארק נמנע מלהזמין את פרס לאחר שהתברר, כי סיכומיו עם הנשיא מובארק בעניין ועידה בינלאומית אינם מקובלים על ראש הממשלה, יצחק שמיר, ואין הוא רואה אותם כמחייבים.

מדינות המערב מציעות להקים משרד למלחמה בטרור

מאת אבי בניהו

הממשלות המערביות מציעות להקים משרד מיוחד למלחמה בטרור, שישוכן בקפריסין ויטלו בו חלק ארצות־הברית ומדינות ברית נאט"ו באירופה.

העיתון "אסבוע אל־ערבי" היוצא אור בלבנון מוסר, כי "לאור הימצאותם של גורמים קיצוניים בביירות החוטפים זרים, מאיימים על ממשלות מערביות ודורשים לשחרר אסירים בארצות ערביות ומערביות, הציעו הממשלות להקים משרד משותף למלחמה בטרור" — כותב העיתון. המשרד ישמש כמשרד קישור של כל הנוגעים בדבר לתיאום עמדות ביניהם.

טירונים לא ישולבו במשימות בטחון בשטחים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

צה"ל לא ישלב בשנה הקרובה יחידות הדרכה וטירונות בפעילות הבטחון השוטף בשטחים.

בשנים האחרונות הירבה צה"ל לאייש לעבודה זו חיילים ומפקדים מבסיסי־טירונים והדרכה. לרוב, נמשכה הפעילות בשטחים כשבוע ימים, דבר שהקשה מאוד על יכולת מיפקדת צה"ל בשטחים להחדיר ולאמן את קבוצות החיילים לקראת האימון.

לפיכך, יחדל צה"ל מלהעסיק יחידות הדרכה בפעילות זו.

● הדולר נחלש במקצת עם סיום המסחר בשוקי הכספים של אירופה ביום שישי בציפיה לשיחות שעמדו לקיים שרי החוץ של חמש מדינות המערב.

● מושל מדינת ניו־יורק מאריו קומו הודיע ביום שישי, כי אין הוא רואה עצמו מועמד הדמוקרטים כבחירות בנשיאות שיתקיימו ב־1988.

מפלגת העבודה הישראלית

אבלה במות

מאיר יערי

מנהיג וסופר ממתווי דרכה של תנועת העבודה הישראלית וממגשימיה המובהקים

עוזי ברעם, מזכ"ל

ברית התנועה הקיבוצית

מתאבלים על מותו של

מאיר יערי

ממייסדי הקיבוץ הארצי, מחנך ומגשים לקיבוץ ולחיי שיתוף, מתווה דרך והוגה־דעות

השומר הצעיר התנועה העולמית

חניכיה, בוגריה וקניה בעולם

משפחות השליחים

מגשימים בקיבוצים

מרכינים את ראשם עם פטירת

מאיר יערי

מייסד, מדריך, מגשים, שליח ומופת אישי

משתתפים באבל המשפחה והקיבוץ

ההנהגה העליונה

חברת העובדים

אבלה

על מות

מאיר יערי

איש החזון, ההגשמה החלוצית והעבודה

ממייסדי ההסתדרות, השומר הצעיר והקיבוץ הארצי

דני רוזוליו

מזכ"ל חברת העובדים

על היום

סוף לדרך ארוכה

לרדת אל השורשים

ויקטור שם־טוב על מאיר יערי

הבקשה מחבר הכנסת ויקטור שם־טוב, כי ישרטט קווים לדמותו של מאיר יערי כפרלמנטר, מחזירה אותו לבית פרומין, המשכנה הראשון של הכנסת בירושלים. "אינני יודע", אומר לי ויקטור שם־טוב, "אם היתה זאת כנסת טובה יותר או פחות מן הנוכחית, אך ברור לי שהיא היתה כזו: היו בה אישים, אשר עיצבו את דמות הפרלמנטריזם הישראלי בראשית דרכו. מאיר יערי היה מן הבולטים שבהם.

"בכנסות הראשונות נערכו ישיבות בהן התרוקן המזנון והתמלא יציע האורחים כאשר הגיע תורו של מאיר יערי לשאת את דברו. היו אלה ימים של ויכוחים ומחלוקות סוערים על דרך ועל חזון, ויכוחים אלה התנהלו בתוך תנועת העבודה, בין מפ"ם למפא"י וכן בין הימין לשמאל".

מה היה כוחו של מאיר יערי כפרלמנטר?

ויקטור שם־טוב: "הוא לא ניחן בתכונות של טריבון גדול. הוא לא היה בעל כישרון דיבורי, במובנו המקובל. חסר לו העוקץ המושחז של פנחס לבון. חסר לו הברק של משה סנה. הוא לא היה מרתק וכובש לבבות כמו יעקב חזן, יבדל לחיים ארוכים. כוחו של מאיר יערי כפרלמנטר היה טמון ביכולתו המרשימה לרדת תמיד לשורשיה של כל תופעה, ולחתור לעומק הבעיות.

"מעולם לא התייחס לנושאים שוליים ולא ריחף על פני השטח. תמיד התרכז בעיקר. בעיני נשר צפה למרחקים והתווה קווים להתפתחות העתידית, הצפויה והאפשרית. מאיר יערי ידע להיות פולמוסן, לתקוף את היריב בחריפות, אך מעולם לא לחרוג מן הסגנון התרבותי, שהעיד על יחס של כבוד ליריב. כל משפט שאמר, היה ספוג מסורת ותרבות יהודית. יערי הצטיין בלשון עברית נפלאה, אידיומטית.

"כאשר הופיע מאיר יערי מעל במת הכנסת ועסק בנושא פוליטי, ביטחוני או חברתי, ידעו הכל כי זוהי עמדתה של התנועה וכי עמדה זו גובשה לאחר שנבחנה ונשקלה בכובד־ראש ובאחריות. מעולם לא עסק מאיר יערי באילתורים ובסברות־סרק פוליטיות. בכנסת דיבר מאיר יערי כמנהיג המפלגה, שהיה לו האומץ לשחות נגד הזרם כאשר היה הדבר דרוש, להשתתף בממשלה כאשר היה הדבר אפשרי, ולהיצמד לעשייה החלוצית בכל הזמנים, בכל התנאים ובכל המצבים.

"יחד עם יעקב חזן היה מאיר יערי נציגה של מפ"ם בוועדת החוץ והבטחון. אם אי־פעם יראו אור הפרוטוקולים של ועדה זו, יווכחו בני הדורות הבאים לדעת עד כמה ראו מאיר וחזן את ההתפתחות הצפויה בעיניים ריאליסטיות.

"במקרים רבים חזה יערי את הנולד. בבעיות יסוד שהוכרעו ובהחלטות היסטוריות, שנתקבלו תוך ויכוח קשה בין מפ"ם ליריביה, צדק מאיר יערי, אף כי גם טעה לפעמים. אך מכל מקום", מסיים שם־טוב, "צדק מאיר יערי הרבה יותר פעמים מאשר טעה, אם נשווה אותו למנהיגי מפלגות אחרות. הוא היה אחד מן הבולטים שבקרב בני דור הנפילים, מנהיג בעל אומץ לב והגיון ברזל, חכם הצופה למרחקים, ובעל לב יהודי חם.

יצחק שור

מאיר יערי, מאחרוני הנפילים

יערי (במרכז) עם יצחק בן־אהרון ויעקב חזן. רעים לדרך

70 שנה ורגע

מאת חנוך בר־טוב

[illegible]

אחת היצירות הנפלאות ביותר של הציונות החלוצית, הרומאנטית, ההומאניסטית, את הקיבוץ הארצי. ביום בהיר אחד נאסר בפראג והואשם בכל פשע אפשרי, ובעיקר בציונות, מרדכי אורן, שנמנה דווקא עם השמאלנים בקיבוץ ובמפ"ם.

בקיבוצינו התכנסו אז מוסדות התנועה לדיון, שהיה חשבון־נפש נורא, בראש ובראשונה משום שבין בחירי מנהיגיה ותיקי חבריו של אורן, היו שקמו וריברו על כך ש"הצדק הסוציאליסטי אינו ניתן לחלוקה". ונפשית היו מוכנים להפקיר את אורן לצדק הסטאליניי הזה.

לא זה הרקע לתהות איך בכלל הגיעה תנועה ציונית קנאית כל־כך אל סנוורים כאלה, גם לא על אמונת־התמימים, שרעיון המדינה הדו־לאומית יאפשר גם את הגשמת הציונות בארץ־ישראל השלמה וגם את הקהיית עוקצו של הסכסוך הקיומי בינינו לבין הערבים כאן. אני מדבר על רגע אחד, שהוא גם פרשת־דרכים גדולה.

זה 35 שנה רואה אני את הרגע בו עלה לבמה מאיר יערי (ובעינינו, הצעירים, נראה כבר אז "הזקן") ובעוצמה מנהיגותית לא נשכחת, יצא למלחמה על כבודו של החבר הכלוא בפראג ועל כבודה של הציונות. הוא לא רק רעם: "אני טריטו־איסט, טיר־טו־איפסט", כינוי שתליניו של סטאלין הדביקו אז בכל מי שסומן לחיסול, אלא התייצב אישית למערכה נוקשה שהחזירה את הקיבוץ הארצי כולו — במחיר הוצאתם של חברים לא מעטים — אל דרך־המלך הציונית.

אני לא מסוגל לחשוב על כל 90 השנה, על 70 שנות מנהיגות, זה לא לפי כוחי. אך בכל פעם שהרהרתי במנהיגותו של מאיר יערי, חשבתי על דברים רבים. אבל בעיקר על השעה האחת ההיא ומשמעויותיה ההיסטוריות לתנועתו ולמדינת ישראל כולה.

בית־יוצר למפלגות

"לא על הלחם לבדו חי האדם בקיבוץ. חזון ואידיאולוגיה — לא אגיד פוליטיקה — הם חלק די אינטגראלי בקיבוץ, כדי שלא יתנוון מבחינה רוחנית, כדי שישמור על תנופתו"... ■ פירסום ראשון של קטע מתוך ראיון שערך ישראל זמיר עם מאיר יערי באוגוסט 1978 בנושאים רחבים מתחום התנועה והקיבוץ ■ קטעים נוספים יפורסמו בהרחבה בעיתון יום ו'

שאלה: מאיר יערי, קיימות בעיות קשות במפ"ם — בעיות אצל הדור הצעיר. חלקו אינו מזדהה, אחרים בועטים. האם יכול להתקיים קיבוץ ללא מפלגה?

מאיר יערי: "אגיד לך: דגניה, כנרת, היו בית־יוצר למפלגות. "הפועל הצעיר" — דגניה, אחדות־העבודה — כנרת. כאשר באתי ארצה, הסיעו את קבוצתי לכנרת. התחלתי את חיי בארץ בקבוצת כנרת. באתי לשם וכעבור חודש או חודשיים התקיימה שם ועידת אחדות־העבודה, או כינוס גדול של אחדות־העבודה. הנואם היה רובשוב (שז"ר). הוא היה אז צעיר ונאם בפאתוס צורם, בידיים, ברגליים וכו'. לא הכרתי אותו. עמדתי על־יד חבר שלי ואמרתי לו לאוזן: הוא מתנהג כמו ליצן. שמע זאת מי שהיה מדריך שלנו בעבודה, קנאי גדול, שלמה לביא (הוא אחר־כך ייסד את עין־חרוד), והקים צעקה: 'חוצפה שכזאת! חוסר דרך־ארץ שכזה!' צעק עלי. נחרדתי. לא ידעתי את נפשי, לא ידעתי איך להסתתר. ומי הציל אותי מזה? יוסף חיים ברנר. הוא לקח אותי תחת הזרוע והוציא אותי מן הסכנה. הושיב אותי על אבן, ואני כמה פעמים ביקרתי אחר־כך בכנרת, כדי לראות את האבן הזאת. התיישבנו. הוא השאיר מאחור את כל הוועידה ואת כל הדיבורים. הוא שקע אתי בשיחה והרגיע אותי, בין היתר. זו היתה הפגישה הראשונה שלי עם ברנר. הוא עשה את זה באופן מאוד הומאני, ותוך־כדי שיחה הרגיע אותי.

"עם ברנר לא נפגשתי יותר אישית. עם גורדון נפגשתי הרבה. הוא עלה לביתניה ואני ביקרתי אצלו. זה היה קשר אישי. אני עוד לא הייתי אז מארקסיסט. לא הייתי גורדוניסט, אבל בהרבה דברים הרגשתי קירבה אליו. אז דבר אחד ברור: בית־יוצר ל"הפועל הצעיר" היתה דגניה, עם גורדון. בית־יוצר ל"אחדות־העבודה" היתה כנרת. שם היתה המשוררת רחל. לשם בא ברל כצנלסון לעבוד קצת ולחזור לעסקנות. לשם היה בא רובשוב. הוא גם היה בחור יפה ועשה פלירטים עם הרבה בחורות. אינני רוצה לקרוא בשמות.

"חולדה גם היא היתה בית־יוצר ל"גורדוניה" של פנחס לבון. מה המסקנה מזה? המסקנה מזה היא, שלא על הלחם לבדו חי האדם בקיבוץ. חזון ואידיאולוגיה — לא אגיד פוליטיקה — הם חלק די אינטגראלי בקיבוץ, כדי שהוא לא יתנוון מבחינה רוחנית, כדי שהוא ישמור על תנופתו ושהוא יוכל לקשור את האתמול עם היום ואת היום עם המחר. במקום בו הדבר הזה נעלם, אז זה להוותו של הקיבוץ. זה מוכרח להתנקם במוקדם או במאוחר."

עורך דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

סוד הפלישה המוסכמת

מאת יהודה צור

ארה"ב מודאגת מהידיעות שנפוצו בחודשים האחרונים במרכז אמריקה על הסכמים סודיים שסוכמו מאחורי גבה של המעצמה האמריקנית בין ממשלת הונדורס למימשל הסנדיניסטים בניקרגואה, כדי לפעול יחד נגד הקונטראס.

הונדורס, מסתבר, עייפה מלשאת על שטחה את עשרת־אלפים אנשי הקונטראס השוהים שם זה שלוש שנים. כיום שורר קונסנזוס כמעט מלא בין המימסד הצבאי והפוליטי במדינה נגד המשך שיתופה של הונדורס גם בעל־כורחה במלחמה נגד ניקרגואה. על־פי פירסומים בכלי־התקשורת של מרכז אמריקה ובדרומה, סבורים בהונדורס כי „המלחמה על ניקרגואה היא לא שלנו, היא של אחרים וכמהלכה יש להונדורס מעט מאוד מה להרוויח והרבה מאוד מה להפסיד".

בהונדורס סבורים רבים מקרב אנשי הצבא הבכירים, ועל־פי השמועה גם הנשיא החדש של הונדורס, אסקונה, שהחל לכהן לפני שנה שגם אם ינצחו מתנגדי המשטר בניקרגואה, מי שיקחו עימם את כל פירותיו יהיו ארה"ב והקונטראס, ובכל מקרה, הונדורס תהיה המפסידה היחידה. גם ברעת הקהל ברחבי הונדורס מורגשת יותר ויותר העייפות מהחושבים הסבורים שהגיעה השעה להפסיק למסור כ־500 קמ"ר רבועים משטחה של הונדורס כגבולה עם ניקרגואה לידי אנשי הקונטראס הגורמים יותר מתיחויות מאשר רווחים לארץ המרכז־אמריקנית.

מתברר, שגם אם הממשל הנוכחי של הונדורס ונשיאה, חוסה אסקונה, ממשיכים להכחיש באופן רשמי את קיומם של מחנות הקונטרס בארצם, סבורים אנשי הממסד בהונדורס שהמשך שהותם בארצם רק יגרום להטלמה ביחסים עם המימשל הסנדיניסטי. „זאת שטות להמשיך לסכן את חיילינו כדי להגן על אנשי הקונטראס הנלחמים נגד ניקרגואה כאשר העולם כולו מתייצב נגדם", מצטטים אמצעי התקשורת במרכז אמריקה, אנשי צבא בכירים בהונדורס.

זה כבר לא עסק

מתברר, שלא רק טובתה של הונדורס עומדת מאחורי התפנית החרשה ביחסים של קציני צבא הונדורס כלפי הקונטראס. במקביל לירידה משמעותית ולהורמת משאבים אמריקניים לקונטראס, חשים רבים מקרב צבא הונדורס ש„זה כבר לא עסק" עבורם. על־פי השבועון יו.אס. ניוז אנד וורלד רפורט", זרמו ועד היום קרוב ל־60 אחוז מקרנות אמריקניים לתמיכה בקונטראס, ישירות לכיסיהם של קציני צבא הונדורס. תהיה זאת הסיבה או אחרת, סגן־אלוף אוסקר פלורס, רוברס של הכוחות המזויינים בהונדורס, צוטט כמי שאמר: „לקונטראס אין מנהיגות צבאית, המפקדים הם קבוצה של בלתי־אחראים המבלים רוב זמנם בבתי־קפה ובמועדוני־לילה. למעשה, הקונטראס כבר נכשלו כל עוד לא הצליחו להשתלט על חלק מארמת ניקרגואה". הדבר גם מדאיג את ארה"ב. החוששת שקיים הסכם מאחורי גבה בין הונדורס לניקרגואה. לפני כמה שבועות, בעת ביקורו של נשיא הונדורס בארה"ב, העז רמטכ"ל צבא הונדורס להתבדח על חשבון הקונטראס, והבדיחה לא הצחיקה אלא הדאיגה את מארחיו בפנטאגון. ככל הנראה, אמר הרמטכ"ל כמובן בבדיחות, כי צבא הונדורס והסנדיניסטים מסוגלים לחסל יחדיו את הקונטראס תוך שבועיים...

גם אם אנשי צבא הונדורס הכריזו באופן פומבי כי לא יעברו בשקט על פלישה נוספת של הסנדיניסטים לארצם — מעטים מאוד במרכז אמריקה ובדרומה, מאמינים להם...

דניאל אורטגה

מילים לחוד ומעשים לחוד

בניגוד למה שאפשר היה להתרשם מהצהרותיהם הפומביות של מנהיגי הונדורס בניקרגואה, אנשי הצבא של שתי הארצות מקיימים מגעים סודיים לפחות שנתיים ימים. לא רק שהקשר נמשך בין שני הצדדים, גם אם מדובר בקשר מוגבל שנועד בראש ובראשונה למנוע הסלמה והתפשטות לתקריות כמעט יומיומיות על גבול שתי הארצות.

על־פי הפירסומים, כבר בנובמבר 1984, סיירקה לופז, עוזרתו הקרובה של נשיא ניקרגואה, דניאל אורטגה, נפגשה בבירת הונדורס עם מי שכיהן אז כרמטכ"ל צבא הונדורס. והוחלט לקיים מגעים תקופתיים בין אנשי הצבא של שתי הארצות.

לפני שנה בדיוק, ביום בו החל חוסה אסקונה, לכהן כנשיא הונדורס נפגש אחד מאנשי צבאו בגבול עם סגן־אלוף פיצ'רדו, מפקד הצבא הסנדיניסטי בגבול הצפון של ניקרגואה. באותה פגישה הוחלט לקיים מגעים בין שני הצדדים, וסוכם גם שהסנדיניסטים רשאים להיכנס ברדיפה אחר הקונטראס לתוך שטח הונדורס. ההגבלה היחידה היתה שהכוח „הפולש" יוגבל ל־1500 איש, ללא תותחים כבדים, בלי מסוקי תקיפה, לא יעבור את קו 13 הק"מ כי 18 ק"מ מן הגבול שוכן המחנה המרכזי של הקונטראס בלאס־וגאס.

באפריל שעבר אף פורסם בכלי־התקשורת, גם אם הדבר הוכחש, קיום הפגישות בין שני הצדדים. הדבר הומחש כאשר לפני כמה חודשים נכנסו הסנדיניסטים לתוך שטחה של הונדורס כדי להרוס את מחנות הקונטראס. האמריקנים, הודות לציוד אלקטרוני ולווייני הריגול, הזעיקו את ממשלת הונדורס. בתחילה הכחישה הממשלה בהונדורס את דבר הפגישה, דבר שהפתיע את אנשי צבא ארה"ב בשטחה ואת שגרירות ארצה שלא ידעו עד או על קיום ההסכם הסודי בין הונדורס לניקרגואה. אמנם, בלחצה של ארה"ב שיגרה הונדורס גדוד מחייליה במסוקים של ארה"ב, אולם מפקד הכוח של הונדורס — על־פי הוראות מפורשות של ממשלתו — נמנע מכל מגע עם החיילים הסנדיניסטים כאשר כל אותה עת ניהלו הנשיא אסקונה מהונדורס ואורטגה מניקרגואה מגעים טלפוניים קדחתניים כדי למנוע תקרית בין שתי הארצות. ההוכחה השניה בעבור ארה"ב על ההסכמה בין ניקרגואה להונדורס ניתנה בנובמבר שעבר. הסנדיניסטים פלשו להונדורס והחלו להילחם נגד אלפי אנשי הקונטראס וכמה בסיסים שלהם. שוב הכחישה הונדורס את עצם קיומה של הפלישה הסנדיניסטית. כך נותרה ארה"ב, למעשה, היחידה שהתריעה על פלישה. אותה עת, מסר האיש החזק של פנאמה הגנראל נורייגה, למפקד צבא הונדורס שדר ישיר מהסנדיניסטים בזו הלשון: „תנו לנו להיכנס לארצכם כדי להילחם נגד הקונטראס. איננו רוצים להילחם נגדכם. המלחמה שלנו אינה נגד הונדורס, אלא נגד הקונטראס".

ההסכם אמנם הופר לאחר כמה ימים, כאשר 200 חיילים סנדיניסטים הקיפו מוצב של צבא הונדורס בשגגה והרגו את אחד החיילים. אולם גם כאן, כאשר כל העולם חשב שעל־פי ההצהרות של שני הצדדים עומדת להתלקח מלחמה ביניהם, ידעו מעטים שרמטכ"לים של שתי ארצות קיימו קשר אלחוטי ביניהם. יתר־על־כן, אנשי צבא הונדורס מסרו לעמיתיהם בניקרגואה שבילים סודיים, דרכם יוכלו הסנדיניסטים לצאת את ארצם במהירות כדי למנוע התלקחות בין שני הצדדים. גם אם אנשי צבא הונדורס הכריזו באופן פומבי כי לא יעברו בשקט על פלישה נוספת של הסנדיניסטים לארצם, מעטים מאוד במרכז־אמריקה ובדרומה, מאמינים להם.

זריחה במזרח

מרוב עצים — אסירי־ציון המעונים — לא רואים את יער השינויים בברית־המועצות ■ הגברת הלחץ והעדר פירגון עלולים להמיט שואת כפור על האביב הרוסי המאוחר

מאת ישראל שמיר

לא משנה מה מתרחש — רעידת אדמה בצ'ילה, ליקוי־חמה, המצאת האבן הפילוסופית — היהודים שואלים את עצמם האם זה טוב ליהודים. וזו תכונה אנושית אך היא גובלת לפעמים בקוצר ראייה. כך, יהודי ניקרגואה, סוחרים עשירים לרוב, ספק אם נהנו מהמהפיכה הסנדיניסטית. אנחנו, כיהודים טובים, בהחלט מאחלים להם כל טוב. אך זה לא חייב לסנוור אותנו בהתייחסותנו לניקרגואה.

הדברים תקפים ביתר־שאת ביחס למה שקורה היום בברית־המועצות. יש המשווים את השינויים של גורבצ'וב עם „ההפשרה" של חרושצ'וב, יש האומרים שמדובר בשינויים קוסמטיים. אולם משיחות עם השחקנים הסובייטים המופיעים עתה בארץ וכן מעיון בעיתונים רוסיים מצטיירת תמונה של כמעט מהפיכה באורחות החיים. אם נתמיד בהשוואות מטאורולוגיות, הפעם אין זו הפשרה, אלא אביב של ממש.

עוצמת השינוי חשובה יותר מעצם ההישג. נכון שהתקשורת הסובייטית מגבירה כיום את המציאות לא יותר מאשר עיתוני העולם החופשי־המערבי את המציאות שלהם. עבורנו זה דבר שבשיגרה, כשם שחינוי האהבים הראשון של רומיאו ויוליה אינו שונה לפי כל מידת ביצוע, על הדוונות שבועית במיטת נישואין. השוני הוא בהתלהבות, בדפיקות הלב. באמונה שדבר כזה לא היה קודם. באותה תחושת ראשוניות ניגשים הרוסים למלאכת התיקון.

מהפיכת תרבות

למעשה כל גליון של „איזבסטיה" בשבועות האחרונים הוא חומר מאלף אין צורך בסובייטולוגים כדי לראות זאת. נעלמו כלא היו המלים הנדושות, ביטויי השאבלונה אותו מלל אומלל. שנראה קודם כחלק בלתי נפרד של ההווי הסובייטי.

עתה מאחה רוסיה את הקרע הגדול שחל בשנות העשרים המאוחרות. זוועות סטאלין כמעט השכיחו את התקופה הדינאמית שלאחר מהפיכת אוקטובר, כאשר הספרות והתיאטרון הרוסיים היו מהטובים החדישים והמתקדמים בעולם. הקידמה של מאיאקובסקי, ביילי, בלוק, מיירהולד, פאלק ופטרוב ודוקין התקיימה ברוסיה עם תחילת הריכוי הסטאלינסטי. הייתה בכך טראגדיה שהטרור ניצח ורוסיה נדרסה לאחור. אולם בתקופה ההיא השלטון הסובייטי ידע עוד לחיות עם חופש היצירה, וקשה... אנושי נראה עדיין אפשרי.

כאשר בשנות השישים התחילה לפעול תנועת המתנגדים למשטר, היא חיפשה דרך לרוסיה ההיא, של שנות העשרים. וזנסינסקי קרא בשמו של קומיסר פילונוב, צייר גדול של המהפיכה, אשר נשכח בימי סטאלין, אוקוג'אבא שר על הקשר לקומיסרים של מלחמת האזרחים. הנימה הזאת נפסקה לחלוטין בתקופת ברז'נייב העייפה. גם השילטון, גם האופוזיציה (שנעשתה לאמיגראציה) העדיפו רוסיה מיושבת שלפני המהפכה. מיכאלקוב שיבח את תקופת הצמיתות והעבדות, ולעומתו ובדומה לו סולז'ניצין קילס את הישגי סטוליפין, השר הצארי אחרי מהפיכת הנפל של 1905.

עכשיו זה השתנה. תערוכת פילונוב נפתחה בגלריה הלאומית. שירים של חלבניקוב, גדול משוררי המהפיכה, יצאו מהארכיון. כאשר בשנה שעברה נחגג יובל חלבניקוב, כתב אדוארד לימונוב, סופר גולה אוונגרדי, שברוסיה הסובייטית מתייחסים בחשדנות ובאיבה למשורר זה כי „אין כבר קומיסרים במעילים בלויים נושאים חרבות ברחובות מוסקווה ופטרוגראד, אלא שרים מרושנים החולמים על התגשמות החלום האמריקאי". בשנה שעברה הוא צדק, אך עתה כנראה, הגיע הקץ לשרים מרושני השנג. „ליפתיר"? הסובייטים.

קולות צורמים

קשה במיוחד לקבל את השינוי בגישה למהגרים. במידת מה זה מבטל את הסיבה להגירה. למאבק. בגלל זה צורמים יותר קולות של פעילים למען העלייה, ומבריחים שהכל רק אחיזת־עיניים. רק קירה לכיוון המערב. הם דורשים ללחוץ יותר. הם אירגנו הפגנת ראווה עם נעילת אזיקים לפני משרד ראש הממשלה בירושלים. ואולם הגיעה השעה ליחס עדין יותר. הגברת הלחץ עשויה לשרת את מתנגדי גורבצ'וב מימין ולעזור להם להמיט שואת הכפור על האביב הרוסי המאוחר.

ברוסיה ליברלית יותר יימצא פתרון למצוקת היהודים הרוצים להצטרף אלינו, והשאיפה להגר לאמריקה עשויה להחלש — אם כאמת השינוי הגדול יביא את ברית־המועצות לדרך התפתחות סוציאליסטית שיוויונית.

השבועות שחלפו — מאז שחרור סאחארוב — מוכיחים שברוסיה מתרחש משהו עצום. רק טבעי שאנו לא רואים את היער בין העצים היקרים לנו. אסירי־ציון. לכן טוב תעשה רוסיה אם תסלק את המכשול הזה. טוב ייעשה השמאל הישראלי אם יפקיע מידי רק"ח את המונופול על היחסים המיוחדים עם מוסקווה.

נסגרים בישראל, פורחים בחוץ

מאת ראובן עשור, פראנקפורט

מקובל לחשוב, שהעיתונות היהודית בשפה הגרמנית גוססת. בשנים האחרונות הופסקה הופעתם של מספר עיתונים יהודיים, בעיקר בדרום־אמריקה. גם בישראל נסגרו בשנים האחרונות שניים מתוך שלושה עיתונים בשפה הגרמנית, רק „חדשות ישראל" ממשיך להופיע מדי יום. חשיבותו של העיתון חורגת מעבר לציבור קוראי הגרמנית בישראל ולא מעטים הם היהודים בארצות דוברות גרמנית, המנויים על עיתון זה.

אולם בצד הסגירה, חלה בשנים האחרונות תופעה מעניינת של התאוששות וריבוי עיתונות זו, בעיקר בגרמניה ובאוסטריה. עדיין מוקדם לנבא אם בטאונים אלה המופיעים לרוב כירחונים או תלת־ירחונים, יזכו „לחיים ארוכים" מעבר לשנים הראשונות. אך הופעתם מעידה על צורך הקהילות היהודיות לספק צרכים קיימים. אמנם יש להודות, שבחלק מן העיתונים אולי המניע העיקרי להופעתם הוא הרצון לפרסם מודעות ולו רק לכיסוי ההוצאות, אך בוודאי זהו צורך לגיטימי. את התפוצה קשה לקבוע כיוון שאין מספרים רשמיים ומטבע הדברים כמעט כל בטאון מעיר על עצמו, כי הוא מודפס במספר גליונות גדול מהמציאות. אף־על־פי־כן, חלה התאוששות עד כדי „ריבוי".

בגרמניה ממשיך להופיע מאז סיום מלחמת העולם, בטאון הרשמי של קהילות גרמניה, השבועון „ידישה אלגמיינה וכנצייטונג". המערכת הועברה לאחרונה מדיסלדורף לבון, ליד ארגון־הגג של יהודי גרמניה. כמוציאים לאור חתומים שלושה אישים, העומדים בראש הממסד היהודי: ורנר נחמן, אלכסנדר גינסבורג והיינץ גאלינסקי. אולם מובן שאין הם עוסקים בעריכה היום־יומית. העיתון מקדיש תשומת־לב מיוחדת למתרחש בקהילות. שני עמודים בו מוקדשים באופן קבוע למתרחש בקהילת ברלין, הגדולה שבקהילות. גיליון רגיל הוא בן 12 עמודים. חלק ניכר מיהודי גרמניה קוראים עיתון זה. יש לו כתבים קבועים בארה"ב, בספורד, בישראל, וכמובן בגרמניה. הוא עומד על רמה נאותה ומקדיש מאמרים איכותיים לאמנות ולספרות. לאנשי התנועה הציונית יש טענות לעיתון על שהוא מקדיש להם פחות מקום מאשר יתר העיתונים היהודיים בשפה הגרמנית. ה„אלגמיינה" נפוץ גם מחוץ לגבולות גרמניה וניתן להשיגו באוסטריה, בשוויץ, בישראל, בארה"ב ובצרפת.

במינכן, בירת בוואריה הבורלנית, מופיעים שני בטאונים: בטאון ארגון קהילות בוואריה, „דר לנדספרבאנד דר איסראליטישן קולטוסגמיינדן אין בייארן", שהוא ירחון וכו ארבעה עמודים ביידיש, וכן בטאון קהילת מינכן „ידישה צייטונג" בעריכת העיתונאי רפאל זליגמן, בכותרת המשנה צויין: „תרבות מדיניות־כלכלה־חברה־עניינים מקומיים".

ירחון זה עשוי בצורה יותר מעניינת ומגוש בצורה קריאה. שני הבטאונים של מינכן

מספר הבטאונים היהודיים היוצאים לאור בארצות דוברי הגרמנית מלמד על התעוררות מחודשת. יש ביקוש

מרגישים את מרכזיותה של ישראל, ואופן הנגתם על עניינים יהודיים יותר נחרץ ומודגש מאשר ה„אלגמיינה".

בפראנקפורט ממשיך להופיע זה השנה ה־18 הרבעון „אונסרה שטימה". המוציא־לאור הוא „ארגון הפליטים והמגורשים היהודים ברפובליקה הגרמנית" ועורכו הוא קולקטיב של האדונים אלטר, דל ורוגובסקי. הוא מופיע שש פעמים בשנה. זה עיתון לוחם לעניינים יהודיים וגם בו בולטת הגישה למרכזיותה של ישראל. הרבה מהחומר מודפס מבטאונו של שמעון ויזנטאל בווינה „דר אוסוג". לאחרונה הוא חידש את צורתו, והוא נחשב לפופולארי בעיקר בין יהודי פראנקפורט.

נוסף על כל אלה, מוציאות קהילות שונות דפים משלהן באופן קבוע, כגון קהילת קארלסרוהה, עבור כל קהילות באדן, דיסלדורף, שטוטגארט, המבורג ועוד, אך מטבע הדברים, אלה מצטמצמים בענייני הקהילה, זמני תפילה, לידות ומקרי מוות, לפעמים בסקירת ספרים או סרטי טלוויזיה בנושאים יהודיים.

אוסטריה: 12 עיתונים לכל אלף יהודים

באוסטריה קיימת פריחה של ממש בבטאונים יהודיים, בלי פרופורציה למספר הקטן של יהודיה (7,000 נפש). מדי חודש מופיע כבטאון הקהילה „די גמיינדה". אף כי בטאון זה מקדיש את רוב שטחו לענייני הקהילה ובעיותיה, הוא בהחלט ער למתרחש בישראל ובעולם היהודי.

ירחון אחר, שנוסד בשנות השישים על־ידי סופר „מעריב" בווינה, ד"ר עמנואל אונגר ז"ל, הוא „אילוסטרירטה נייע ולט". הוא נערך בידי שתי עיתונאיות יהודיות צעירות: מרטה הלפרט, המשמשת גם כתבת „הארץ" באוסטריה, וד"ר יוהנה ניטנברג. ביטאון זה חופשי יותר מכבלי הממסד הרשמי ועשוי בצורה מקצועית וקריאה. רוב קוראיו הם אנשי ציבור לא יהודי, משכבות ידידי ישראל באוסטריה.

נוסף על שני הבטאונים „הגדולים" הללו, קיימת זה שנים אחרות עיתונות מפלגתית. העיתון הוותיק שבהם הוא ה„בתר", בטאונם של „הבונד ורקטיסיגר יודן" ושל פועלי־ציון. בן מופיעים ירחונו של שמעון ויזנטאל, „דר אוסוג", (והנפוץ מעבר לגבולות אוסטריה) „צנטרום" בטאונם של הציונים הכלליים, ו„חרות" של התנועה הרביזיוניסטית.

מצב אחר בשוויץ

בחלק דובר הגרמנית של שוויץ מופיעים שני שבועונים בעלי מסורת ורמה: „יידישע רונדשאו" בבאזל, ובטאון קהילת ציריך „גמיינדהבלאט". המכונה בפי קוראיו בגלל עטיפתו הירוקה „גרינה בלטר" („העלים הירוקים").

ה„ידישה רונדשאו" הוא במידה מסוימת בטאון יותר אינטלקטואלי, וה„גמיינדהבלאט" עממי יותר. שניהם נמצאים במאבק מתמיד על שוק המודעות המסחריות של היהודים, דבר שאינו תורם כמובן ל„שלום־בית". עורך של בטאון קהילת ציריך הוא רוטשילד, ה... של „הידישה רונדשאו" הוא פואר וייל.

בשוויץ יש גם יהודים רבים, המנויים על שני השבועונים, הקוראים א... כדי להשלים תמונה. כ... שאולי לא כתוב בשני. תופעה זו קיימת כמובן, גם במדינות אחרות, אך נדמה שבשוויץ היא בולטת יותר.

ירחון מצויין שהופיע בציריך 32 שנה וראה עצמו בצדק כ„בטאון הציוני", היה „נייעס ישראל", בעריכת פוטו ולבר — ... זו אבידה של ממש לקהל הקוראים ה... והמסור של פרשנות פוליטית בעלת ... שיצאו לה מוניטין הן בקרב היהודים הן בקרב הלא־יהודים.

בעידן שירותי הטלוויזיה המעניקים חדשות מהיום להיום ולכל תמשאות ... רואים עיתונים אלה צורך מיוחד בהבא... ידיעות, והם מתרכזים בפרשנות ובתח... יהודיות ופרו־ישראליות במאבקים ... התבטאויות, מאמרים וכתבות אנטי־ישראליות ... ברשתות הטלוויזיה והעיתונות בארצותיהם.

מספר הבטאונים היהודיים בשפה הגרמ... מוכיח, כי אכן כמה עשרות־אלפי יהודים ... באיזור זה וחשים צורך בביטוי יהודי־...

מאת אבי בניהו

פייפר במתנה

מגורי, בקיבוץ להבות־חביבה. התרגשתי ככה, כמו יתר חברי המשק, לשאון הדאונים ושאר כלי התעופה המוורים הפולחים ברעשם את הדממה מדי שבת בבוקר. מועדון התעופה הקטן, הממוקם בשדה התעופה של קיבוץ עין־שמר הסמוך, רוחש פעילות מדי שבת. לטייסים, לדאונים ולכל השאר, כבר התרגלנו במידה כזו או אחרת. אבל רעש מטוס ה„פייפר" בשבתות בהן כבר אין מרססים את שדות הכותנה, עורר אצלי עניין מיוחד. הלכנו, בדקנו ומצאנו, כי מועדון התעופה של עין־שמר התברך ב„פייפר" חדש ישן, (למעשה) מתנת חיל־האוויר הישראלי.

על הפייפר מספר 059 של חיל־האוויר. יש סיפורים שרק ותיקי המכונאים והטייסים של החייל יודעים לספר. אמרו לי שזה מטוס עם היסטוריה. חיל־האוויר נתן אותו במתנה למועדון התעופה, כאילו שמצוקת התקציב נסתיימה והכל כבר בסדר, ולא נשאר אלא לחלק מטוסים במתנה.

הגשנו שאילתה לדובר צה"ל: „אם המטוס ניתן חינם אין־כסף, מה היו השיקולים שהביאו את חיל־האוויר לתת מתנה שכזו?"

כעבור יומיים התקבלה התשובה הבאה מחיל־האוויר, דרך דובר צה"ל. „בהחלטה למסירת המטוס למועדון התעופה, הובאו בחשבון שיקולים כלכליים הקשורים בהשקעות שבאחזקת המטוס מחד ומדיניות לעידוד פעילות נוער שוחר תעופה מאידך".

את התשובה הזו קשה לקבל. מכמה טעמים.

● לחיל־האוויר יש מערך שלם של מטוסי „פייפר" בשירות בית־הספר לטיסה של חייל. באותו בסיס קיים מערך שלם של תחזוקה לפייפרים. המתחזק את המטוסים הקיימים, יחסית. גם חלקי חילוף למטוסים אלה קיימים בחיל־האוויר.

● בנושא „עידוד פעילות הנוער שוחר התעופה" ניתן לומר כי רוב המשתמשים בשירותי מועדון התעופה של עין־שמר אינם אזרחים מבוגרים מאותם עשירים שהתברך בהם השרון ולאו־דווקא „נוער שוחר תעופה".

● אם עוסקים בנוער, אז אני בטוח שמועדוני „גדנע אוויר" המסונפים לחיל־האוויר היו שמחים מאוד לקבל איזה מטוס פייפר ל„עידוד התעופה".

● גם אם השיקולים שהינחו את חיל־האוויר בבואו למסור את המטוס למועדון התעופה היו כפי שפורטו, אזי מן הראוי היה לגבות תשלום, אפילו סמלי. לנו לא נותר אלא לחשוש מהתעוררות אצל שאר המועדונים לתעופה הצצים ברחבי המדינה כפטריות לאחר הגשם כשאלה יתבשרו שחיל־האוויר הישראלי מחלק פייפרים שקשה לתחזק אותם לשם „עידוד הפעילות של הנוער שוחר התעופה".

ואני, מה תרומתי? גם אני מכריז בזה, כי ויתרתי על שנת הבוקר שלי, בשבתות בלהבות־חביבה לטובת „הנוער שוחר התעופה". רק שיגדלו בני הנוער ויהפכו לטייסי־קרב, לתפארת מדינת ישראל.

● אלוף עמוס לפידות. מה לא עושים למען נוער שוחר התעופה

■ שבוע מילואים, שבוע בבית

אחת הבשורות של תוכנית העבודה השנתית של צה"ל מבטיחה לאנשי מערך המילואים כי בשנה הבאה ייקראו פחות לשירות מילואים פעיל לשם תעסוקה ויותר לאימונים.

בשנה החולפת הטיל צה"ל „קנסות" על יחידות שחרגו ממיכסת ימי המילואים המוקצבת להן. לעומת זאת, הביע אגף כוח אדם הערכה ליחידות שחסכו בימי מילואים. אולם הסיפור שיובא להלן אופייני לכמה יחידות החוששות שאם לא ימלאו את מיכסת המילואים — יקצצו להם. ובצה"ל כידוע לא אוהבים קיצוץ.

בגדוד קשר בפיקוד המרכז רוב אנשי המילואים הם מהנדסים צעירים בתחום האלקטרוניקה והמחשבים. כמעט כולם מועסקים במפעלים עתירי־ידע ויצוא או בתעשיות הבטחון. בתקופה האחרונה (לקראת סוף שנת העבודה הצבאית) נקראו כמה מהם לחודש מילואים, והתייצבו. בגדוד אמרו להם שתקופת לשירות המילואים שלהם תהיה במתכונת של שבוע בבסיס ושבוע בבית. המילואימניקים, חברה איכפתניקים, התמרמרו על כך שצה"ל מוציא אותם מתפקידי־מפתח במשק למשך חודש ימים ומנצל אותם בפועל רק שבועיים. גם על מחצית החודש שהם יושבים בבית ישלם להם צה"ל את משכורתם. מדוע?

נמסר לי כי תשובתו (הבלתי־פורמלית) של קצין המילואים למשתוממים היתה: „קיבלתי הוראה לגמור את מכסת ימי המילואים של היחידה".

התוצר הלאומי למועסק במשק הישראלי מסתכם ב־18,000 דולר. צה"ל שולף אותו למילואים לפחות חודש אחד בשנה. ועכשיו אפשר לחשב את המחיר.

חורשת האקליפטוס

מה עשו החיילים הנוצרים, השיעים והדרוזים של צד"ל בט"ו בשבט? נטעו עצים.

מפקדת יחידת הקישור ללבנון של צה"ל ביקשה בט"ו בשבט לערוך טקס נטיעות כנהוג בישראל ובצה"ל, אלא שברגע האחרון, כשהעצים כבר היו בבסיס מארג'־עיון, הסביר מישהו כי השנה היא שנת שמיטה ואסור ליהודים לטעת עצים.

מה עושים עם מאות אקליפטוסים תקועים בארץ הארזים? חשבו קציני צה"ל והחליטו כי צד"ל יעשה את העבודה. וכך הלכו בט"ו בשבט השותלים מצד"ל, רגן בלב ואת ביד, ושתלו שדרת אקליפטוס במרג'־עיון.

אז מה ה„ביג דיל", ישאל הקורא בצדק. את הקטע הזה כדאי לזכור ולשמור. בעוד שלוש־ארבע או חמש שנים, כשצה"ל יעזוב, אם, את אזור הביטחון בלבנון, יבואו גאולה כהן ויובל נאמן ויגידו: „אל נא תעקור נטוע", והקטע הזה יעמוד כהוכחה, שלא היהודים נטעו את הנטיעה אלא כוחותיו של הגנראל אנטואן לחאד.

■ ניתוק הקווים הוריד פעימות

„אני מצטערת, הטלפון במשרד שלי מנותק, מישהו קיימה שיחת טלפון פרטית ומפקד הבסיס ניתק את הקו למשך תקופה". הסיבה לי קצינת החינוך של בי"ס להתחזוקה כשביקשתי לבצע שיחת טלפון ממשרדה.

בשבוע שעבר נקלעתי באקראי לבית־ספר להתחזוקה של צה"ל, והייתי צריך להתקשר באופן דחוף. הלכתי למפקד הבסיס להתעניין על פשר השיטה החדשה של ניתוק הקווים עקב שיחה פרטית. מפקד הבסיס, אל"מ מ., אמר לי שהוא גאה בשיטה שכבר השיגה תוצאות. „הצבנו בבסיס טלפון ציבורי לכל מי שצריך להתקשר באופן פרטי. הצבא לא צריך לממן שיחות של חיילים ומפקדים שלא בתפקיד", אמר.

והתוצאות? בשלושת החודשים האחרונים נמדדו בבסיס 6,000 פעימות מונה לחודש, לעומת 17,000 קודם־לכן. מיפקדת הבסיס קיימת האונה מרגמית לקווים ומנתקת כל קו שנמצא ממנו שיחה פרטית. החיסכון גדול.

מי שמסתובב בבסיסים ובמחנות צה"ל ברחבי הארץ יודע כמה שיחות פרטיות מנהלים החיילים, המפקדים והפקידות על חשבון הצבא. אל"מ מ. מצא דרך נכונה להתמודד עם התופעה ולחסוך לצה"ל. יש מה ללמוד מבי"ס להתחזוקה.

חכות ואזיקים בראש־הנקרה

מעשה בשני חברי קיבוץ ראש־הנקרה שנתפסו דגים בלילה בחוף הים, נעצרו על־ידי קצין צה"ל, נכפתו באזיקים, הובלו לחקירה ושוחררו עם בוקר חזרה לקיבוצם.

כמנהגם, יצאו שני החברים בלילה לדוג באיזור הנקיקים של ראש־הנקרה. לטענת השניים, ידעו חיילים על הימצאותם של השניים באיזור. על־פי עדותם, הופיע לפתע קצין בדרגת סגן־אלוף, עצר אותם, כפת אותם באזיקים והוביל אותם לחקירה במיפקדת הגזרה.

לאחר בדיקה שארכה כשבועיים, קיבלתי מדובר צה"ל את הפרטים הבאים: „שני חברי הקיבוץ דגו בנקרות ראש־הנקרה, באיזור המוכר וידוע כאיזור צבאי סגור. כזכור, לפני מספר חודשים, אירע באותו איזור ניסיון חדירה של חוליית מחבלים, שסוכל על־ידי צה"ל.

מפקד באיזור הבחין בשניים, קרא להם לעזוב את השטח, אך הללו סירבו ולא נענו לדרישותיו. לאור סירובם, הם נעצרו והועברו למיפקדת הגזירה. לאחר תיחקור שוחררו לקיבוצם. למחרת היום, התקיימה פגישה בין מזכירות המשק למפקדי הגזירה, בה הובהר והודגש לאנשי הקיבוץ מחדש, כי אין לדוג ולהסתובב באיזור נקרות ראש־הנקרה, הסמוך לקו הגבול ומוכרז כאיזור צבאי סגור. באותה פגישה רוענו מחדש האיזורים בהם יוכלו חברי הקיבוץ לדוג".

נודע, כי השניים שוחררו ממעצרם רק לאחר התערבותו של קצין המתגורר בקיבוצם של העצורים. למרות שתשובת צה"ל מתקבלת בהחלט על הדעת, הרי שעל השאלה מדוע החליט הקצין לכפות את השניים באזיקים - לא הצלחנו לקבל תשובה.

■ חקר־ביצועים — כוכב חדש

עם השלמת ההתארגנות של מיפקדת חילות השדה (מפח"ש) הוחלט לשלב במיפקדה מרכיב חדש של חקר ביצועים. תחום חקר הביצועים (חק"ב) קיים זה שנים רבות בחיל־האוויר, אולם בצבא הירוק הדבר חדש, ומנוסה עתה בהצלחה במפח"ש.

הקצין העומד בראש יחידת החק"ב של המפח"ש הרוויח כבר את לחמו לשנים רבות. הקצין והכפופים לו בדקו באופן קפדני פרוייקט חדש שעמד להיות מבוצע בקרוב במפעל בטחוני. על אותו פרוייקט, שהיה אמור לעלות הון עתק, החליטו קציני המפח"ש, תוך תמימות־דעים לגבי תרומתו של הפרוייקט. ברגע האחרון הגיע קצין חקר־הביצועים והניח את ממצאיו המדויקים, השוללים לחלוטין את הצורך בפרוייקט.

מפקד המפח"ש וקציני המטה קיבלו את דעת חקר הביצועים והחליטו לסגת מהפרוייקט.

המפעל הבטחוני הפסיד, צה"ל הרוויח והחק"ב תופס מקום של ממש בתהליך קבלת ההחלטות בצבא היבשה.

בשם העם היהודי

נדהמתי לקרוא ב„על המשמר" מ־16.2.87 את רשימתו של רוביק רוזנטל על משפט דמיאניוק, „המשפט שלא צריך להיערך".

לדעתו של רוביק יש להעביר את זכר השואה מתיקי המשטרה אל המחנכים וההיסטוריונים. ואני שואל, כיצד לא רעדה ידך, רוביק, בכתבך שורות אלה. ועוד אתה כותב: „משפט דמיאניוק יתרום מעט מאד לזיכרון ומעט מאוד ללקח. הוא עוסק באספקט משני של השואה, במחנה אחד ובאדם אחד".

ברור שאין להשוות את משפט אייכמן למשפטו של דמיאניוק ומיותר לנמק כאן מדוע. תפקידו של אייכמן היה יתר חשוב משל דמיאניוק, אבל מדוע הזלזול, רוביק, מדוע הקביעה שמשפטו של דמיאניוק עוסק באספקט משני, במחנה אחד ובאדם אחד. מבחינת הצדק חייבת מדינת ישראל, בשם העם היהודי, למצות את הדין ולהעמיד לדין פושע שרצה להכחיד את העם היהודי.

ב„מחנה אחד" זה, טרבלינקה, נהרגו והושמדו 850 אלף יהודים, ואצלך, רוביק, זה עניין של מה בכך, רק מחנה אחד. דמיאניוק זה שעומד לדין (לפי דברי התובע, פרקליט המדינה מר יונה בלטמן) מחץ ראשי יהודים בדרך לתאי הגזים, ולפי דעתך, רוביק, כבר לא צריך לשפוט אותו, כי עברו כבר 40 שנה, ולכן יש להעביר את העניין אל מחנכים, היסטוריונים ופילוסופים.

טוב עושים מדינת ישראל ומשרד המשפטים שלה, אשר מקיימים את המשפט למרות כל הקשיים ואשר לא קיבלו את הצעתו של רוביק רוזנטל.

על כך יש להזכיר לך רוביק את הפסוק הידוע: חכמים, היזהרו בדבריכם...

אמנון דורון
קרית־חיים

שיישרפו הסיגריות

אני רואה את עצמי אחד מתוך רוב דומם (דומם מדי, לטעמי), שמביע את תמיכתו בתביעתם של שרת הבריאות, הגב' שושנה ארבלי־אלמוזלינו, וחברי כנסת נוספים, לאסור עישון גם במקומות עבודה.

המצב היום הוא בלתי נסבל. והציבור זכאי להגנת החוק, במקומות רבים, שאתה נזקק להם בחיי היומיום, ואף במקום עבודתך, אתה חשוף לענני עשן, המקשים על הנשימה וצורבים את העיניים; בגדיך מדיפים ריח חריף של ניקוטין וכך כל גופך. אתה שב לביתך, ובדרך אתה סופג את עשן האוטובוס והמשאיות. בביתך, בעודך ספון בכורסה, אתה נושם גם את עשן הסטקיות ותחנת הכוח.

על כן יישר כוח לשרת הבריאות, אשר במאבקה על החקיקה מקדמת את רעיון איכות הסביבה.

זאב שפיר
גבעתיים

בחירות עכשיו

נושא הוועידה הבינלאומית הוא נושא שנוי במחלוקת, החוצה קווים ומפלגות. יעידו על־כך ההתבטאויות הבאות: „מי שאינו מוכן ללכת לקראת ועידה בינלאומית — רוצח את השלום" (פרס), וכן „ועידה בינלאומית — נושא שיכול להתאים לתקופה הקולוניאלית" (שמיר). תהיה ההשקפה על נושא זה אשר תהיה. דבר אחד ברור למעלה מכל ספק: אין כל סיכוי לרתום את המלך חוסיין לעגלת השלום בלי ליווי בינלאומי כזה או אחר. ודבר זה ידוע וברור גם למתנגדים לוועידה או לכל פורום אחר. מה שלא כל־כך מובן הוא הנימוק לסירובם העיקש ללכת על עניין זה ולקדם אותו. הנימוק שלהם, כמובן, הוא הנימוק הבטחוני. ועידה בינלאומית — יטרחו לספר לכל מי שיאות להקשיב — תזמין לחצים על ישראל מכל הכיוונים, ובסופו של דבר תכפה עלינו פתרון שפירושו חזרה לגבולות יוני 67.

את הצד השני של המטבע אין הם רואים או רוצים לראות. על קידום תהליך השלום ועל תקדימים שהובילו בעבר ליצירת בסיס לשלום (ועידת ז'נבה או ועידת רודוס בעבר היותר רחוק), על אלה אינם מעוניינים לשמוע. רוממות בטחון מדינת ישראל בפיהם, והיא מעוורת את חושיהם הפוליטיים ואת ראייתם המדינית. והרי, בסיכומו של דבר, מה שהם רוצים ושואפים אליו זה קיפאון מדיני שישרת את השקפת עולמם הפוליטית, קרי: יותר התנחלויות, יותר יצירת עובדות בשטח, הכבדה על תושבי השטחים, ועוד היד נטויה.

הגיע הזמן לקרוא לילד בשמו. לילד הסורר, המשתולל ומסכן בקפריזות שלו את מדינת ישראל. כן, הוא ולא אחר: הליכוד וגרורותיו. לא רודפי שלום הם ולא תאווי פשרה. במילים או במליצות נבובות לא ישיגו דבר. מוטב, על־כן, לפרק על נושא עקרוני, מהותי וחשוב זה את ממשלת האחדות, וללכת לבחירות. לומר לבוחר: אתה תכריע בעד המשך תהליך השלום, ולו גם במחיר כזה או אחר, או אתה תכריע נגד המשך תהליך זה. אם אכן יקום הדבר ויהיה, הרי נוכל לפחות להתברך, שמעז יצא מתוק.

אבי גרין
תל־אביב

מחול ראשון

באך עם כל דבר או: המחלקה ליחסי אנוש

שתי בכורות בלהקת „בת־שבע"

מאת גיורא מנור

„טאבולה ראסה" — כוריאוגראפיה: אוהד נהרין; מוסיקה: ארוו פארט (Arvo Part); תלבושות: כריסטינה ג'יאנניני; תאורה: קורלית סגל. „המתחזה הגדול" — כוריאוגרפיה: דניאל עזרלו; מוסיקה: מיסה בסי־מינור מאת י.ס. באך; תלבושות: דניאל עזרלו; תאורה: פיליפ רום.

בת־שבע שבה לא מכבר מסיור מוצלח בארה"ב, ובתוכניה החדשה שלה מצולמים קטעי ביקורות מצויינות שקצרה מעבר לים. לא ברור לי, בשל איזה רגשי־נחיתות בלתי־מוצדקים הובאו דברים אלה בתוכניה, כאילו יש צורך להוכיח לקהל אוהבי המחול הישראלי מה ערכה של הלהקה, שהיא גם כיום אוניית־הדגל של המחול בישראל. מכל מקום, מחיאות הכפיים הסוערות בתום הביצוע החוזר של המחול הפיסולי והנאה של ג'ין היל־סאגאן, „פויטה בכחול", ואחרי יצירתו החדשה של אוהד נהרין הוכיחו מוחשית את מידת התלהבותם של הצופים מההופעה הבימתית המרשימה כל כך של רקדני הלהקה. איננו זקוקים ל„קבלות" מאחרים.

אך לעצם העניין. שני שלישים מהערב נשענים, מוסיקאלית, על באך. היל־סאגאן תופס את המוסיקה של באך כתנופות גדולות, ועושה מהן חגיגה של התנועה האנושית והגוף השר בתנועה.

דני עזרלו, לעומת זאת, הסתבך הפעם. אמנם הוא מציין בתוכניה שהמחול שלו הוא „המוסיקה של באך כמקור השראה לתחושה של אהבה ויחסי־אנוש". אבל מה שקורה למעשה על הבימה דומה יותר לפארודיה.

המסך נפתח לפתח משולש. ועל הבימה החשוכה דולקת מנורה, המאירה באור מוזר את נתן גרדה, השוכב על גבי קאטאפאלק שחור, ורק איזור מותניים לבן לגופו העירום. מאחוריו מופיעה דמות ספק ניתוח שלאחור ומוות. „פייטה" או „שיעור באנטומיה". אשה, שזרועותיה כאילו מתארכות וחובקות את כל השולחן. זהו קונץ קרקסי חביב, ומסתיים בעוד „קסם": השולחן השחור נעלם ותחתיו מופיעים שני שולחנות מכוסים במפה לבנה, ועליהם עורכים המבצעים מין סעודה חגיגית („אחרונה?")

כל זה נעלם במחשכים, ומתחילה הצ'יגה. כה זוחלים לזום הרקדנים, לבושים חגורות קטנות בלבד. כחבורות תולעי־ארד ומתקבצים לרגליה של דמות בשחור (דניאלה סליאביק, אם לא טעיתי בחושך) ורק ברגע האחרון ממש נזכר דני החביב, בעל הרמיזות, שנחוץ אולי גם קצת לרקוד. ואז עולה סוף סוף אור, והכל נכנסים לבימה לבושים בפיג'אמות קלילות וקופצים בעליצות, שמקורה אינו ברור.

כל העניין נראה כפארודיה לא כל כך מוצלחת. רק עם תום המופע עיינתי בתוכניה וגיליתי, שדני עזרלו הקדיש את המחול לזכרה של אשה ושמה אילנה, כך שלא היה זה מעשה שובבות לפרש כך, בצורה די ליצנית, את המיסה של באך.

גם קטעי העירום עצבנו אותי לא מעט. לא רק שאין לי דבר נגד עירום ככלות הכל אין דבר יפה ומרגש מגוף האדם ללא מחלצות כלשהן — אבל אם להעלות את הרקדנים והרקדניות על הבימה מעורטלים, מדוע א) להסתיר אותם בחושך; ב) להזחיל אותם על הריצפה, כדי שחס וחלילה, לא נראה כלום. הרי כולנו יודעים, מה שיש להם שם.. זה הופך את העירום האסתטי ל„תיבת הצצה", כאילו יש בכך משהו לא לגמרי מהוגן.

דני עזרלו הוא יוצר האוהב להתפרע, וזה מביא לעיתים ליצירת עבודות מבריקות ומהנות. הפעם כאילו נכנס לאיזה רחוב ללא מוצא, והתוצאה אינה משמחת. שמחתי לשמוע, שמחיאות הכפיים היו מאוד מנומסות, וכוונו בעיקר לרקדנים, שבאמת אינם „אשמים" בהחטאה של הכוריאוגראף. אני בטוח, שעוד נזכה ליהנות מהצלחות של דני עזרלו, שהוא אחד היוצרים הצעירים שהעלו מחדש את רמתה של בת־שבע בשנים האחרונות לשיא.

גם אוהד נהרין שייך לחבורה זו של יוצרים מעניינים, המרבים לעבוד עם בת־שבע. עבודתו החדשה עוסקת ביחסי־אנוש: אנשים נאחזים זה בזה, מבקשים את קירבתו של הזולת, לפעמים מוצאים, שהמקום „כבר תפוס", ואז הפתרון הוא להתחבק בשלישיה. המבנה הצורני ברור תחריך, הרגשות האנושיים שמאחורי התנועה והמניעים מוגדרים היטב, ובגדי הרחוב, שהרקדנים לובשים וחולצות עם שרוולים מופשלים, כאילו הם מוכנים לעבודה, של הבחורים והשמלות הקלאסיות, הפשוטות של הבחורות, מוסיפים מימד של אמינות ריאליסטית כמעט.

המוסיקה של המלחין הפיני פארט, הפופולארי לאחרונה בין הכוריאוגראפים, כשם שהיו בריו וליגטי לפני עשר שנים, מתנגנת בקלילות ויוצרת רקע עדין להתרחשויות האנושיות שמעמיד אוהד על הבימה ביד אמינה. זו עבודה מצויינת, אולי אפילו „ברורה" מדי, כי אפשר היה להשאיר את הרב־משמעות של תנועה במקומה, מבלי לפגוע במסרים.

הלהקה נראית חזקה וקורנת, וטוב להיווכח שריקי אורבך החלים ושב אל הבימה, ושאוריות ויטורי חזרה משנים ארוכות למדי של שהות בארה"ב לארץ, ולבת־שבע. ומה שחשוב עוד יותר. ניכר דור צעיר של רקדנים, שהצטרף באופן טבעי והשתלב בקבוצה הוותיקה.

להקת „בת־שבע" חזקה וקורנת

מבט ראשון

הסתכלות דינאמית

מאת דורית קדר

בגאלריה האוניברסיטאית בבניין מקסיקו מציג אברהם חי צילומים גדולים מאוד, הנסובים על אמנים בסביבתם „הטבעית".

קדמו לזו מספר תערוכות אשר דנו באמנים במקום עבודתם, אבל אברהם חי עשה כאן דברים שונים. ההיכרות עם החזות החיצונית של האמנים משולבת עם היכרות קרובה ומעמיקה עם יצירותיהם. מה שאיפשר לו דרך קלה יותר לחדור להיבט הפסיכולוגי המאפיין כל אמן ואמן. יתר על כן, האמן — הצלם לא בחר בצילים צורמים. גבוהים ומוחצנים אלא בצדדים הרוגעים, כאשר האמן אינו מנותק מסביבתו ואולי הוא אפילו בתהליך של עבודה מסויימת.

הכרת העשייה האמנותית של האמנים, המשולבת בצורה שבה בחר הצלם להציג את האמן לפני הקהל — מוצאות הד בעיצוב עצמו — עיצוב משולב של אברהם חי ופרופסור מרדכי עומר. הצילומים גדולים — בשחור־לבן. אבל לעומת הרקע השחור עליו מוקמו חלק מהם — הרי ששוב יש ניגוד בין צילומים בהירים יותר ביחס לשחור מוחלט של רקע מחיצות.

הניגודים וצורות העשייה השונות של האמנים מוצאים ביטוי בגדלים משתנים של הצילומים, כמו במקומם המגוון. חלק מהם נשענים על הארץ, חלק ממש מונחים אופקית, יש תלויים בגובה עיניים, יש נמוכים יותר. הצופה — בעקבות העיצוב המסויים והמחיצות השחורות שקובעות ומנתקות את מסלולו — מציץ על הצילומים מנקודות ראייה שונות ומשתנות ועל כן זוכה בהסתכלות דינאמית, המקרבת ומרחקת ומגוונת את הביקור.

אברהם חי עוסק על הדיאלקטיקה אם אפשר להמציא מושג על „אבילקטיקה", הווה אומר, פלוראליזם של דברים: כיצד האמן רואה את עצמו ביצירתו (עופר ללוש); כיצד הוא רואה עצמו כחלק ממשיך ובלתי נפרד מהעבודה (צילום של מנשה קדישמן), כיצוי הצייר ממש בגופו את חיפושיו האמנותיים (יהודית לוין) או כיצד הוא חי בגופו את סוג אמנותו (עזרא אוריון ואפילו כיאנקה אשל גרשוני) — כל אלו נוגעים בתחום היחסים של יוצר ויצירה. הווה אומר איך היוצר רואה עצמו בפני העולם ומבטא את אישיותו באמצעות יצירתו — התבטאות ישירה יותר, כגון „דיוקן עצמי" או כל התבטאות עקיפה אחרת.

תחום אחר — כיצד העולם החיצון רואה את היוצר ואת יצירתו. האם הוא עושה זאת או לא, כיצד מתקשרת אמנות לאמן — בכלל. תערוכה חושבת ומעניינת.

עוד תערוכה מצויינת, שננעלה, אבל יש להזכירה משום שהדייה יחודו הוא, זאת שנערכה בגאלריה ג'ולי מ — ציורים של מיכאל דרוקס. גם במקרה זה האמן משלב במספר תחומים שונים בעת ובעונה אחת.

הסתכלות מקרוב אינה כמו הסתכלות מרחוק וזאת — בכוונות תחילה של הצייר. האובייקטים הפנים־מתמונים הם עצמאיים, ללא התייחסות למציאות. ואולי זאת יש משהו „מציאותי" מאוד הוא הקשרים של האובייקטים, הניגודים, הצבעוניים הדקים, התנועה, הסריקה, הפתיחות, ההתכנסות, המכוך. אובייקטים שהם בעצם מימוש של מצבי אנוש.

הצבעים מלאכותיים, אבל יש לצייר תהליך של התרגלות כדי לקלוט את הצבעים המיוחדים החבויים כאן, ואז אפילו הצבעים הללו פתאום הופכים ל„אנושיים". כמו „עליסה מארץ הפלאות". כאשר כל התהליך האגדיות הן בעצם מאוויים והתרחשויות פסיכולוגיים.

מינה זיסלמן מציגה עבודות גדולות עד ה־26.2. לעומת העבודות שהוצגו כבר בגאלריה בירושלים, זיסלמן בחרה הפעם להיות יותר ישירה. השימוש במימד הנוסף נחלש — וזה טוב. אמנם הציור אמנית־צבע וריגושים זו — מדבר בעד עצמו ואין לה צורך ביסודות נוספים ואפילו לא באותו צלב שהוקם כאן. עליה אין צורך כ[ן] באמור צורת הצביעה הדראמטית, הנוטה של האדם הקרוע, השריד, הלוהט, השפל, האנונימי, האובייקט הזה שנותר מיותם על הבד — אלו מספקים עצמם ומעידים את עצמיותם. זיסלמן היא ללא ספק אמנית רגשנית, סוערת וחווה את החוויות עד תום. כאשר התערוכה הבאה תהיה מתוסרת יותר נלווים לוולוטין — היא תהיה גמישה ומיטבה הוא גדול.

תיאטרון

האיש השפוי על הבימה המטורפת

לגרשון פלוטקין, שמלאו לו 70 שנה

מאת גיורא מנור

השד יודע, איך מצא חויידק־התיאטרון סדק בשריונו ההגיוני, הסקפטי, הטכנוקראטי של גרשון פלוטקין וחדר לנפשו!

אני הכרתי את גרשון בתפקיד מוזר מאוד, בהתחשב בעמידתו האופיינית, הכפופה מעט ודמותו הבלתי אתלטית, שעה ששימש מורה להתעמלות, תאמינו או לא, במוסד החינוכי במשמר־העמק, בראשית שנות ה־40.

למעשה היה מין „פקק" (מושג שאבד עליו הכלח, שפירושו היה מישהו שסדרן העבודה יכול לסתום בו כל חור.) חברי־העובדים, שנקרא אז חנוך הכנוי משליחיהם של קיבוצי הקיבוץ הארצי, שעבדו וניהלו את המוסד החינוכי היחיד, בו התחנכו כל בני הקיבוצים של השומר הצעיר ועוד רבים „ילדי־חוץ". צאצאיהם של אישים דגולים ופליטי משפחות שנפרדו, שהתגלו לעיתים מאוחר יותר ככשרוניים ביותר, והיו לפרופסורים ואנשים דגולים, אבל כילדים היו מופיעים על כל הראש ופגע חברתי לא רגיל. אותה חבורה של שליחי הקיבוצים, מי לשנה ומי ליותר, אם חלה איזו הסתבכות רומנטית מקווה או מאורגנת, היה אף הוא צירוף של בעיות חבריות ואישים מוזרים לעיתים ויוצאי־דופן. אנחנו, החניכים, נדרשנו להתייחס אל הבוגרים „התייחסות חינוכית שופעת הבנה לקשייהם..."

גרשון כלט בחבורה זו, באפרוריות של שפיות. הוא ניהל את שיעורי ההתעמלות במשיכת־כתף, שהיא, דומני, המחווה האופיינית לו ביותר, והיה ליבראלי מאוד לגבי חניכים כמוני, שלא אהבו ביותר את האימון הגופני והעדיפו עיסוקים אחרים, כגון נבירה בספרים.

הכל ידעו שבגרשון מקנן יצר של בימוי תיאטרון, ולכן הזמינו אצלו הצגה לחנוכה. אבל הוא התקשה במציאת מחזה, ההולם את השאיפות האידיאולוגיות של חכמאי הקבוע של המוסד, חנוך פז, שמשום מה נבצר ממנו לביים את המופע ההוא.

כבר אז אהבתי לנבור בניירות ישנים, בחוברות מאורכמות ושאר מציאות של הארכיון ובאחד הימים גיליתי בכתב־עת של „בית־ר", משמע, משהו מוקצה מחמת מיאוס, באותם ימים של חלוקה אידיאולוגית ברורה לטובים ורעים, מחזה בן מערכה אחת, שנקרא „סורכו אחרון של פסח", שעסק בהתאבדות מגיני מצדה עם אלעזר בן יאיר בראשם. הצעתי את המערכון הזה לגרשון, ולתמהוני הוא קיבל את ההצעה והחל בחזרות. הייתי המום מכך, שאני, שחלם על קאריירה בתיאטרון לא זכיתי בכל תפקיד במחזה שמצאתי.

גאוותי מנעה ממני להציע את עצמי לגרשון, שנים רבות שמרתי לו כלבי את העלבון ההוא.

אגב, כידוע נוסדה הסתדרות העובדים בחנוכה. והכמאי חנוך פז היה גם ממציא הסיסמאות, שבלעדיהן אי אפשר היה לקשט את חדר־האוכל באותם ימים. דומני, שהוא ראוי לפרס מחברי הסיסמאות על מה שהמציא לכבוד אותה הצגה של פלוטקין. נא לקחת נשימה ארוכה: „מעמד הפועלים העברי בארץ ישראל הוא ערובה כך ששנית מצדה לא תיפול!" ומי שיטען שזו המצאה של הדמיון החולני שלי, אתבע אותו לדין על הוצאת דיבה!)

אחר כך נעלם גרשון מנוף המוסד במשמר־העמק, אבל את עבודתו אפשר היה דווקא לראות כמעט יום יום בעיתון „דבר", כי היה זה גרשון פלוטקין, שצייר את מפות המלחמה, שעקבו אחרי קרבות מלחמת העולם ה־2, והנסיגה הסופית של הנאצים עד כיבוש ברלין.

בקיבוץ חצור ביים את המחזה „הצרצר והנמלה", בנוסחא, בא מצא הצרצר־האמן הצדקה לעצמו לעומת הנמלים העמלניות, כאילו כדי להתווכח על יעודו כאיש תיאטרון. אחר־כך הצטרף ל„תיאטרון הקאמרי" הצעיר והמהפכני של אותם ימים, והיה לבמאי־בית בתיאטרון, בראשית שנות ה־50.

ביוגראפיה בשקופיות

התיאטרון הקאמרי יחגוג את יום הולדתו של גרשון פלוטקין במסיבה, שתיערך מחר במועדון צוותא בתל־אביב.

את המסיבה ינחה עודד תאומי, ראש העיר להט יברך, יוקרנו שקופיות המציגות את הביוגראפיה של חתן השמחה ויועלו בה קטעים מתוך הצגות שביים.

ישתתפו חנה מרון, אורנה פורת, יוסי ידין, אלברט כהן, נתן כגן, יוסף כרמון, עדנה פליידל, זהרירה חריפאי, שלמה וישינסקי ואחרים.

גרשון היה במאי, שעיקר האמצעים שלו היה יכולת ההנדסה החזותית מצד אחד, והגיון הברזל בפירוש הטקסט מצד אחר. לא רעיונות מהממים, ולא זיקוקין די נור של הברקה או יצרים משולהבים, אלא ניתוח הגיוני, לפעמים אולי אפילו קר מדי, ציינו את עבודותיו.

בוודאי אין זה מקרה, שהצלחותיו כבמאי היו עם מחזות מאת ברנרד שאו, כגון „פיגמאליון" או „דון ג'ואן בגהינום", הדורשים קודם כל להבין היטב את הטקסט ולתפוס את הכוונה. עבודתו של גרשון היתה תמיד על רמה, אולי ללא דמיון מרקיע שחקים, אבל מעולם לא מרושלת או מקרית. אחת ההפקות המצטיינות שלו היתה „מריה סטוארט" מאת שילר, בו זכו חנה מרון, כמלכה אליזבת, ואורנה פורת, כמרי סטוארט, לאחד משיאי הקאריירה שלהן.

אין זה מפליא, שאחת מתאוות חייו הוא משחק השח. בתיאטרון ניצל את זכרונו הפנומנאלי והיה ל„קפצן לתפקיד" קבוע, כשאחד השחקנים חלה לפתע היה זה גרשון, שללא חזרות והכנה עלה לבימה ושיחק, או נכון יותר, השמיע את הטקסט של הדמות.

בראשית שנות ה־60, כשיצא לי עצמי לביים ב„קאמרי", נתמנה גרשון להיות איש־הקשר ביני לבין ההנהלה. הוא לא בא לחזרות ולא התערב כמעט בעבודתי, אבל אמר לי: „אני כוחות המשטרה שלך." משמע, אם יש לי בעיה משמעתית או אחרת עם אחד השחקנים, הוא יסדיר את העניינים. ובאמת היתה נחוצה מאוד עזרתו, כי המקום רחש אינטריגות, והתנהגות השחקנים, עם במאי צעיר כמוני, היתה של נסיונות להיווכח מי הבוס, ומה ישבור את מי. האמנות היתה עניין די צדדי.

אחת המעשיות שסיפר לי מאפיינת אותו מאוד. הוא הגיע פעם לניו־יורק, והוזמן על־ידי במאי שהכיר לראות את הצגתו. אחרי ההצגה הכריח המארח את גרשון ללכת ללחוץ את ידי־השחקנים, בחדר האיפור. „הצגה טובה מאוד, נהניתי," — אמר גרשון, בדרכו המאופקת, לצוות האמריקאי והלך לו לישון.

למחרת טילפן אליו הבמאי, הידיד, ואמר לו: „מה עשית לי? השחקנים שלי בפאניקה, כי במאי זר אמר להם שההצגה שלי היא חרא, אמיתי." כי במושגי הסופרלאטיבים הנהוגים בארצו של הדוד סם, להגיד ש„הצגה טובה" פירושו, שכוונתך שהיא זבל. המינימום הוא לקרוא „נהדר! נפלא!" ולהתנשק ולהתחבק עם כל אחד ואחד.

גרשון נאלץ לחזות שנית בהצגה הבינונית ולהתנצל על שבביקורו הראשון בתיאטרון היה עדיין נתון ב„ג'ט־לאג", שגרם לו עליז הטיסה המשבשת את השעון הביולוגי, ולהתנשק ולנשק את השחקנים ולהתפעל בקולניות מוסגנת, כדי שהם ירגעו.

„אני יודע שאני במאי טוב, אבל לא יותר מזה. יש מאות כאלה." — אמר לי פעם. ואולי בשל פיקחון זה ויתר על העבודה המעשית בבימוי, למען עבודה מאחורי הקלעים, כמין יועץ סתרים, יועץ סבוב. התכנון ההנדסי היה תמיד קרוב ללבו, לדמות לא לכל כך מוכרת לדור הצעיר.

עכשיו מספרים לנו, שמלאו לו 70. אני מניח, שגם את זאת הוא מקבל במשיכת כתף בנחת, וללא התרגשות ניכרת לעין. אז שיהיה לך יום־הולדת שמח. גם זה יעבור.

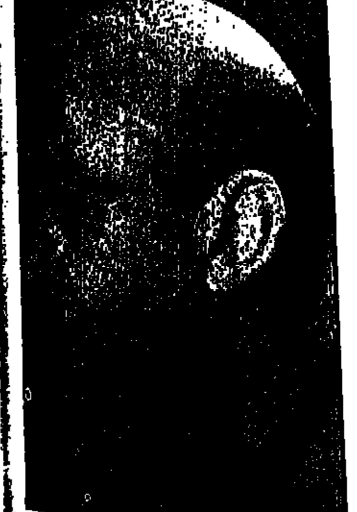

גרשון פלוטקין – הנדסה חזותית

תיקון טעות

בכתבתו של עמית רוט מיום 19.2 „חמישים שנה אחרי", נפלה טעות. צריך היה להיות כתוב שבאלדי אולייר ניגן „קטע סולו אחד: סוליאה של פלמנקו", ולא כמו שנדפס בטעות.

מאת יוסף שמי

רואות ואינן נראות

עדשות־מגע התחילו להשתמש בתחילת שנות השלושים. הראשונות היו עשויות זכוכית, בעלות קוטר גדול ובלתי נוחות לשימוש. ב־1947 החל השימוש בעדשות־מגע פלאסטיות, שהיו קטנות יותר בקוטרן וקלות יותר מהראשונות. עדשות מגע רכות פותחו ב־1960 בצ'כוסלובקיה. רק ב־1971 אושר השימוש בהן בארה"ב.

אנשים מחליפים משקפיים בעדשות־מגע בעיקר בשל סיבות קוסמטיות. אך יש שעוסקים בהם המשקפיים המגבילים או אינם מאפשרים מילוי התפקיד. כך למשל במקרה של ספורטאים, טייסים, שחקנים, או בעבודה שבה אדים ומערפלים את המשקפיים. יש מצבים מסויימים של ליקוי ראייה בהם עדשות־המגע יעילות יותר ממשקפיים.

עדשות־מגע עשויות להועיל הרבה לילדים קצרי ראייה או בעלי רוחק ראייה תלוי בפזילה. כשהילדים מצליחים להסתגל לעדשות הרגשתם טובה יותר מצד בני גילם. יש וגם לתינוקות ממליצים על שימוש בעדשות מגע, כמו למשל אחרי ניתוח ירוד מולד. העדשה עשויה למנוע עין עצלה.

עדשות מגע טיפוליות, רכות, הידרופיליות, דקות, עבירות לחמצן משמשות אמצעי חבישה לקרנית פגועה. הן גם מגינות על הקרנית מליקויים בעפעפיים, כמו צלקות. עדשות־מגע טיפוליות בשילוב עם דמעות מלאכותיות מועילות מאוד לשמירה על הקרנית במצבים של חוסר דמעות ועין יבשה. פציעה של פציעה חודרת קטנה בקרנית ניתן לאטום בעדשת־מגע בחבישה. עד לריפוי. יש עוד מצבים רבים בהם ניתן להיעזר בעדשת־מגע כאמצעי עזר טיפולי, כגון ... כשהדבר אינו מפריע בטיפול אנטיביוטי או סטרואידי מקומי. נעשה גם ניסיון לעצור התקדמות של קוצר ראייה על־ידי הכנסת הקרנית בעזרת עדשות־מגע. הוא עולה יפה, אך ייתכן כי בעתיד זה יצליח. מובן סייגים לא מעטים לשימוש בעדשות־מגע. אין להשתמש בהן כאשר ... והזיהום כרוניים או חוזרים ונשנים, ... בעדשות טיפוליות. אסור להיעזר בעדשות־מגע כשיש דלקת עפעפיים, כיבים על רקע חיידקי או נגיפי, חוסר ... בקרנית. עיוותי צורה של העפעפיים, ... על היצמדות העדשה למקומה, הם ... של הגוף נגד השימוש באביזר זה.

הנחת עדשות־מגע כרוכה בשמירה ... על ניקיונן, הן בעת ההרכבה והן בעת ... יש תמיסות שונות, אך לא כולן ... הניקוי של העיניים ומניעת זיהום. ... הם כנראה הבטוחים ביותר. תמיסות ... גורמות לא פעם תגובות אלרגיות. ... המופיעים בתדירות גבוהה יחסית ... מפרייתי וזיהום חיידקי.

עדשות־המגע גורמות לא פעם שריטות שטחיות בקרנית ופוגעות בשקיפותה. יש גם מקרים של הופעת כיבים וזיהומיים. יש להימנע מהרכבתן ברציפות לאורך זמן, שכן יש הבדל בין לחץ החמצן על הקרנית ללא עדשות־מגע ועימן.

למרות כל זאת, נראה כי אין אחוז גבוה של פגיעות באוכלוסיה המשתמשת בעדשות־מגע. על כל פנים, בארצות־הברית יש כעשרים מיליון ואף יותר אנשים המרכיבים אותן (בבריטניה 1 מיליון) ולא נרשמה עלייה בעלת משמעות במחלות עיניים הנובעות מהרכבתן.

יש סוגים שונים של עדשות־מגע — עדשות קשות, עדשות קשות נושמות, עדשות רכות ועדשות לשימוש ממושך. לכל סוג יתרונות וחסרונות משלו, ההתאמה היא לכל אדם ואדם. ניתן לעצב עדשות־מגע רכות וקשות עבור ראייה דו־מוקדית או רב־מוקדית, לקריאה ולצפייה מרחוק. אפשר לשפר את מראה העין לאחר חבלות או מחלות שעיוותו אותה.

עדשות־מגע מתכלות תוך כדי שימוש. יש תופעה של התייבשות, אגירת חומרים המופרשים מן העיניים, יש נזקים הנגרמים מחומר חיטוי, יש פגיעות בקצות העדשה ויש התעקמות. הפיתרון הטוב ביותר יהיה כאשר יגיעו ליצור עדשות־מגע לשימוש חד־פעמי, כיום הדבר אינו אפשרי, בשל המחיר.

לעדשות־מגע יש כבר מוצרים מתחרים. למשל, משתמשים בעדשה מושתלת תוך־עינית אחרי ניתוח ירוד (קטרקט). העדשה השתולה נוחה יותר לחולה, מצריכה פחות ביקורים אצל רופא ואופטומטריסט. בחישוב רב־שנתי העדשה השתולה זולה יותר.

לסיכום, עדשות־מגע מהוות כיום אמצעי לתיקון חדות־הראייה. השימוש בהן מתרחב גם לתחומי ריפוי פגיעות בקרנית וטיפול במחלות עיניים. תעשיה גדולה העוסקת בייצורן משקיעה כסף רב במחקר.

החייאה מלב אל לב

...מילוא, המנהל הכללי של האגודה „לב אל לב ישראל".

האגודה „לב אל לב". שעניינה מלחמה במחלות לב, אירגנה קורס למדריכי החייאה ומשתתפים בו מספר שיא – 60 אחיות ואחים. הקורס מתקיים בבית־החולים מאיר בכפר־סבא. בוגריו מצטרפים לכ־200 בוגרים מקורסים קודמים. האגודה עונה בדרך זו לדרישה הגוברת והולכת לתלמות מסוג זה, דרישה הבאה מכל חלקי הארץ. את הנתונים מסר יוסף מילוא, המנהל הכללי של האגודה „לב אל לב ישראל".

הכשרת כוח אדם בהחייאת אנשים, אשר מתו מוות קליני שרק אדם בעל ידע מתאים יכול להצילם, חשובה מאוד לכל הלוקים במחלות לב וכלי הדם וגם במקרים אחרים, כגון טביעה, הלם, התחשמלות ועוד. מן הסתם יכול ללמוד את השיטה גם אדם שאינו בעל כישורים רפואיים או פרה־רפואיים.

סינדרום האנטיביוטיקה

חלק גדול מהציבור רץ למרפאות במקרה של הצטננות, שפעת וכדומה בטוח שהתרופה היא לחות אנטיביוטיקה. הרופא, מסיבות ... נותן מרשם לאנטיביוטיקה ... שהדבר אינו נחוץ. ההצטננויות והשפעת הן מחלות נגיפיות. לעיתים מופיעים גם ..., כגון דלקת מערות האף (סינוסיטיס), דלקת האוזן התיכונה, דלקת גרון. בחלק גדול ... המקרים הללו מדובר גם בזיהום ויראלי. 50 אחוז מדלקות הגרון הן על רקע נגיפי. כל ... אך החולים כולם דורשים אנטיביוטיקה, ואומנם זוכים לה. אצל 5 ... מופיע כתוצאה מכך סיבוך, הנובע אך ורק מנטילת התרופה האנטיביוטית.

הרופאים יודעים כי אין זה מן התבונה ... בתרופות אנטיביוטיות כשמדובר בדלקת דרכי הנשימה העליונות. המחלה ... לחלוף מעצמה ללא סיבוכים, כאשר ... בתרופות מסוג אקאמול עם מנוחה ... כאבי גרון והרגשה לא טובה. האמאלה ... לא תרפה עד שהרופא יתן ... — הולכים לרופא אף־אוזן־גרון. הלה ... יותר נמיש. החום עובר ללא קשר עם ... אנטיביוטיקה, פשוט, הגוף מתגבר בינתיים ... הנגיפי. אך המטופל וגם משפחתו ... שהכל הודות לתרופה.

למזלם של העקשנים, הדורשים אנטיביוטיקה ויהי מה, יש עכשיו מגוון רחב של תכשירי אנטיביוטיקה אשר אינם גורמים ... לוואי חמורות. אך בכל אופן, שימוש ... בתכשירי אנטיביוטיקה משבש את ... המשקל בגוף, יש ריבוי בזיהומים ... נגרם שינוי ב„צמיחה ... בגוף, יש גם סכנה שהחיידקים ... יסתגלו לאנטיביוטיקה. ובמצבים ... כשיש מחלה רצינית ויש צורך ... אנטיביוטי, שהגוף לא יגיב לתרופה. אם כן, אל תלחצו על הרופא. הוא יתן ... לפי הבנתו. ואם ייכנע ללחצים וייתן ... אנטיביוטיקה — אל תבואו אליו אחרי ... מעטות.

המתכת הקטלנית

מחלה מסתורית, שמתבטאת בחולשה עד כדי שיתוק וניוון השרירים, פוגעת באחד מכל 50,000 אמריקנים. בין השאר לקו בה דייויד ניבן והסנאטור מניו־יורק יעבץ. המחלה, הנקראת AMYOTROPHIC LATERAL SCLEROSIS היא קטלנית ואיננה ניתנת לריפוי. גם אין יודעים את מקורה. יש בין הרופאים המחפשים „סיפורים משפחתיים" ותולים את הקולר בתורשה, בתגובה אוטואימונית ואף בספיגת מתכת בשם קדמיום.

הנושא זכה לפירסום כאשר ספורטאי בעיר שדה אמריקנית, שלקה במחלה, והחל לבדוק ולברר מדוע עוד שניים מקבוצתו חלו בה. סטאטיסטית, המחלה פוגעת באחד מכל 50,000, אך בקבוצתו, על 55 חבריה, שלושה לקו במחלה. מקרה דומה קרה במדינת אוהיו: שלושה מרצים בבית־ספר מקומי, שהירצו באותו חדר ובפני אותה כיתה, חלו במחלה האיומה, שסופה מוות. שלושתם התגוררו באותו מקום — בקאמפוס של אוניברסיטת ברקליי.

החיפושים אחר מקור המחלה הובילו את החוקרים לארכיפלג של איי גואם, שם מצאו שהמחלה נפוצה פי 50 בהשוואה לארה"ב. התברר כי הילידים שם צורכים בתקופת הבצורת גרעינים המכונים קיקאו. בגרעינים אלה נמצא חומר טוקסי הפוגע בעצבים. הפגיעה בעצבים גוררת שיתוק השרירים וניוון, המסתיים במוות.

תשובה סופית לא נמצאה. אשר לספורטאים, ייתכן כי מחלתם נגרמה מחומרי השבחה וזיבול. הבדיקות הראו כי לשם השבחת הדשא שבמיגרש הספורט השתמשו בדשן המכונה מילורגנייט, המיוצר במפעל במילווקי. מסחף ומשקעי טיט הנמצאים בביוב. את החומר הנלקח מהביוב מייבשים ומשתמשים בו כמרכיב של הדשנים. החוקרים מצאו בדשנים אלה אחוז גבוה של קדמיום. השערה זו קיבלה חיזוק ולפני כמה שבועות, נמסר על ריבוי מקרי אמיאוטרופיק סקלרוסיס בקרב פועלי המפעל לייצור הדשנים.

כנגד טענה זו יצא הנוירולוג החוקר מאוניברסיטת ויסקונסין בנימין ברוקס. הוא אינו רואה קשר בין הדשנים ממילווקי ובין המחלה, והשאלה נשארת בעינה: כיצד זה קורה שהמחלה מופיעה בשיעורים גבוהים יותר במקומות מסויימים?

זה הקטן גדול יהיה

סומטונורם, הורמון גדילה ביוסינתטי ראשון מסוגו, המיוצר בשוודיה, אושר על־ידי משרד הבריאות להפצה בישראל. בייצורו משתמשים בהנדסה גנטית. התכונות המבוקשות מושגות על־ידי השתלת גן מתאים לחיידק קולי. מה שמאפשר להגדיל את הייצור בהתאם לביקוש. הייצור בדרך זו גם מונע את הסיכון של העברת מחלות תורשתיות, ממנו חששו הרופאים אשר טיפלו בחולים בהורמון גדילה שמקורו בחומר שנלקח מבני־אדם.

התרופה החדשה נמצאת בשימוש כבר מ־1984. טופלו בה כ־9,700 ילדים חסרי הורמון גדילה, בחמישים ארצות תבל.

הסומטונורם בא לפתור בעיה של ילדים הלוקים בחוסר הפרשה של הורמון גדילה. המופרש מבלוטת ההיפופיזה. מסקרים שבוצעו נודע, כי אחד מכל 5,000 ילדים לוקה בליקוי זה.

בולים ובולאים

מאת יהושע מרקוס

חגיגת „וופונה"

שלושה גליונות זיכרון לציון מלאות 40 שנה לאגודות למען האו"ם

המהדורה האוסטרית

בשלהי שנת 1986 הנפיקה הנהלת דואר או"ם שלושה גליונות זיכרון, הכוללים ביחד 12 בולים, מוקדשים לציון מלאות 40 שנה לפדרציה העולמית של האגודות למען האו"ם WFUNA. הציורים על הבולים מראים יצירות אמנות של אמנים ידועי שם, אשר יצרו אותם במיוחד להנפקת הבולים לחגיגת „וופונה". על כל בול מופיעה כתובת: „40 שנה לוופונה — האומות המאוחדות".

12 הבולים נחולקים לשלוש מהדורות (המקובל בהנפקת בולי או"ם). גליון אחד, הכולל 4 בולים, הוא של המהדורה האמריקנית. הכתובת על הבולים היא באנגלית ומודפסת בערכים של הסנט האמריקני. בולי מהדורה זו, המודבקים על מעטפת היום הראשון, הוטבעו בחותמת של משרד הדואר של או"ם בניו־יורק. במהדורה השנייה — השווייצית — ציורים אחרים עם אותה כתובת, אולם בשפה הצרפתית, ובערכים של פרנקים שוויצריים. מעטפת היום הראשון הוחתמה בדואר או"ם בז'נבה. המהדורה השלישית — האוסטרית — כוללת גם היא ארבעה בולים עם אותה כתובת אולם בשפה הגרמנית, ומעטפת יום ראשון הוחתמה במשרד הדואר של או"ם בווינה, בערכים של שילינגים.

אגודות למען או"ם

בסיפור רקע הבולים אנו למדים שהפדרציה של אגודות האו"ם WFUNA היא אירגון בינלאומי לא ממשלתי, אשר פועל לתמיכה במטרות ובעקרונות שבהצהרת היסוד של האו"ם ולקידום המודעות הציבורית והכנת פעולותיו של האו"ם וסוכנויותיו.

האגודות החברות ב„וופונה" נמצאות בכל פינות העולם, במדינות בעלות משטרים שונים מבחינה מדינית, כלכלית וחברתית וברמות שונות של התפתחות.

הפדרציה של האגודות למען האו"ם משמשת כמסגרת להתוועדות, ביחד עם הוועדה החברתית והכלכלית של האו"ם ובקשר ושיתוף פעולה עם יתר המוסדות של האו"ם/כגון: ארגון הבריאות העולמי, ארגון המזון העולמי, ארגון העבודה, יוניצ"ף, יונסק"ו. וכן פועלת „וופונה" בשיתוף פעולה עם המחלקה של האו"ם לאינפורמציה ציבורית, עם המחלקה המטפלת בבעיות פירוק הנשק, וכן עם מוסדות שונים המטפלים בבעיות מדיניות ובעיות בטחון, עם המרכז לזכויות האדם ומרכז הפעולה נגד „אפארטהייד", המפעל להכשרה ומחקר וכן עם הנהלות הדואר של או"ם.

הפדרציה פועלת לחיזוק בתי־ספר, קולג'ים לחינוך מורים אוניברסיטות ושאר אירגונים ומפעלים חינוכיים, על־מנת לקדם את ההבנה הבינלאומית, השלום, ופירוק הנשק.

המהדורה השוויצית

פסקודין

מאת א. אבישר

תחרות בתי־מרקחת

הדר פנתה בעתירה לבית המשפט הגבוה לצדק, נגד שר הבריאות, המנהל הכללי של משרד הבריאות, מנהל אגף הרוקחות והרוקח של מחוז המרכז, לבל יתנו אישור לקופת־חולים „מכבי" לפתוח בית מרקחת ברחוב רוטשילד בראשון־לציון.

הדר הינה רוקחת אחראית, והיא בעלת בית־מרקחת בשם „הדר", המצוי ברחוב רוטשילד בראשון־לציון. היא מחזיקה בבית־מרקחת זה ומוצאת בו את פרנסתה משנת 1976.

כאשר נודע להדר כי בדעת קופת־חולים „מכבי" לפתוח בית־מרקחת במקום הנמצא, לטענתה, במרחק של כמאה וחמישים מטר מבית־המרקחת שלה, פנתה לשר הבריאות, המנכ"ל, מנהל אגף הרוקחות והרוקח המחוזי, בדרישה למנוע את פתיחת בית־המרקחת ולהימנע מלהעניק ל„מכבי" רשיון לניהול בית־מרקחת במקום. תביעתה התבססה על סעיף 20 לפקודת הרוקחות (נוסח חדש), תשמ"א־1981, הקובע לאמור:

„(א) לא ייפתח בית־מרקחת אלא במרחק של חמש־מאות מטרים לפחות מבית־מרקחת קיים, אולם רשאי המנהל להרשות פתיחת בית־מרקחת בתוך המרחק האמור, אם נראה לו שהדבר חיוני להבטחת הספקה סדירה של תרופות. (ב) בסעיף זה „בית מרקחת" — למעט שבבעלותם של מוסד רפואי או של בית־חולים".

הדר טענה כי פתיחות בית־המרקחת של „מכבי" במרחק פחות מחמש־מאות מטר מבית־המרקחת שלה נוגדת את הוראות הסעיף המצוטט, ואשר לסייג שבסעיף קטן (ב) שבו, הרי הוא חל רק על אותם בתי־מרקחת הנמצאים בתוך בית־חולים או בתוך כותלי המוסד הרפואי.

כבר נקבע על־ידי השופט המנוח ויתקון מהי מטרת המחוקק בסעיף 20: „הוא (המחוקק) גילה את רצונו להרחיק את בתי־המרקחת אחד מרעהו, הן כדי להפחית את מידת התחרות שביניהם והן כדי לפזר אותם על־פני השטחים המאוכלסים ולקרב שירות חיוני זה לכל הצריך באשר הוא שם".

חברי־הכנסת שהשתתפו בדיון על חוק זה קבעו כך את מטרת סעיף 20 — „על־מנת להעלות את רמת השירות לציבור, כדי למנוע תחרות בין בתי־מרקחת המצויים בקירבה אחד לרעהו, כדי לפזר בתי־מרקחת בקרב מרכזי האוכלוסיה השונים ומתוך דאגה לרמתו המקצועית והרווחים של בעל בית־המרקחת מחד והדאגה לחייהם ולבריאותם של בני האדם הנזקקים לשירותי בתי־המרקחת מאידך".

הדר טוענת כי אם בית־המרקחת בבעלות מוסד רפואי מצוי מחוץ למכנהו, כי אז עלול הוא לשרת לא רק את הפאציינטים והחברים של אותו מוסד, אלא גם את הקהל הרחב. בכך יהווה בית־המרקחת, בהכרח, תחרות בלתי־הוגנת לבית־המרקחות הקיים, המצוי בקירבתו.

בתשובה לכך הצהירו באי־כוח קופת־חולים „מכבי", כי בית־המרקחת ישרת אך ורק את חברי „מכבי", ורק לגבי תרופות שלהן נזקקים החברים.

השופט בך פוסק כי בית־המרקחת של מוסד רפואי אינו חייב להימצא בתוך כתלי המוסד או בצמידות לו. לדעתו, לאור הוראות סעיף 20 (ב) לחוק, אין מניעה להענקת רשיון לפתיחת בית־מרקחת של קופת־חולים „מכבי", כשל כך בלבד שבית־מרקחת זה מצוי במרחק של פחות מחמש־מאות מטר מבית־המרקחת של הדר.

לפיכך נדחתה עתירתה של הדר.

מדינאות אטומה

באומרו לאו להשתתפות ברה"מ בוועידה בינלאומית אומר יצחק שמיר לאו לארץ־ישראל היפה, השפויה, לתהליך השלום, לצמצום הירידה והגברת העלייה, והופך את ישראל למפלצת

מאת דב בר־ניר

יכולים אמצעי התקשורת לשבח מאה פעמים את נסיעתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, לוושינגטון; בעיני, היא אסון משולש. סגיעה קשה וחמורה בבבת־עינה של מדינת ישראל. הבה נראה:

לא, שלוש פעמים לא — אמר ראש הממשלה להשתתפות ברית־המועצות בוועידה בינלאומית לענייני המזרח־התיכון ושלום האזור. אך באומרו לאו רבתי לרוסיה הוא אומר גם לאו רבתי לעליית יהודי ברית־המועצות. שכן, כל ילד בעריסה יאמר לנו כי הדברים קשורים זה בזה אהודי — כפי שהיו פעם קשורים בדטאנט בין ברית־המועצות לבין ארצות־הברית של אמריקה.

בשחררו את יוסף ביגון מכלאו ומז גורבצ'וב ברורות כי הוא עושה מחווה, כדי לסלול את הדרך לשיתוף ארצו בוועידת המזרח התיכון. כבר רמז שמעון פרס, בשמשו עדיין כראש ממשלה, רמזים באותו כיוון. הוא תבע מברה"מ שני תנאים מוקדמים לשיתופה: לא חידוש הקשרים הדיפלומטיים עם ישראל, או חידוש העלייה ההמונית משם — ואף הוסיף כי בין שני תנאים מוקדמים אלה מעדיף הוא את השני; כלומר, פתיחת השערים ליציאת היהודים משם.

אשר ליצחק שמיר — "הגינות", "המיושב בדעתו", כפי שמדווחים לנו מוושינגטון — באמירת הלאו המונוטונית שלו לשיתופה של רוסיה, הוא אומר לאו לתהליך השלום, לאו לירדן, לאו למצרים, לאו לאמריקה, לאו לקהיליה האירופית (שעמדה לקבל החלטה לחיוב הוועידה הבינלאומית למזרח התיכון), לאו לכל הגורמים העולמיים, לרבות לאו לסיכויי חידוש העלייה ההמונית של אחינו מברית־המועצות.

כן — ל"לבנוניזציה" של הגדה המערבית

מדי פעם מבשרים לנו כי המצב ביהודה, שומרון וחבל עזה "חזר לתיקונו" ו"הסדר השב על כנו" — אך כל יום מביא לנו בשורת־איוב חדשה. די להציץ במירקע הטלוויזיה כדי להיווכח, כי המצב שם הוא של מהומה מתמדת, המאיימת ליהפך לגיהינום ברוחי לתושבים ולחיילי צה"ל כאחד. והרי קיים קשר כלשהו — ניתן אפילו לומר, קשר כפול — בין המצב בשטחים לבין סיכוייו, העולים או יורדים, של תהליך השלום. וכן, שוב, בין המצב בשטחים לבין אנטבייה־הרמים בלבנון. איכשהו "לומדים" הצעירים בגדה המערבית, משיטות הו'צוו הזהרי בין ערביי לבנון על עדותיהם וכיתותיהם המתנצחות. עם ראש ממשלה כיצחק שמיר, על אמירתו המתמרת "לאו" לכל דבר, "הסיכוי" הוא כי לא נדע יום, שעה ורגע של שקט ביהודה, שומרון ועזה. זו "המדינאות", וזה שכרה.

כן — לירידה מן הארץ

הגורמים העמוקים, וראי גם המורכבים, לירידת בנים רבים מן הארץ לא נבחנו באופן רציני ונוקב עד עצם היום הזה. אך מותר לומר כי הייאוש האוחז בגרונם של צעירים רבים לנוכח המלחמות ללא קץ בין ישראל ושכנותיה — וראייתם את עצמם כמעין "בשר תותחים" של מדינת ישראל — ייאוש זה נמנה ודאי עם הגורמים הדוחפים אותם לחפש לעצמם "מקלט בטוח" במערב. ניתן גם לומר כי קיים קשר, נהיר או עלום, בין "חזון" ארץ־ישראל הגדולה לבין העלייה הקטנה והירידה ההולכת. לארץ, איזה כוח משיכה יש לארץ אכולת סיכסוכים פוליטיים, עם מפלגות פופוליסטיות שאינן מסוגלות אפילו לקיים ועידה, עם שחיתות על כל צעד ושעל, עם ריצה מטורפת לכל תפקיד בכיר בעל סיכוי למכונית צמודה, עם חשיפה עצמית נארקיסטית לאמצעי התקשורת או עם בנקאות מושחתת שנהייתה לשוד כספי הציבור? מי יבוא לארץ המשטיצה את קיבוציה, העושה ללעג את קופת־חולים, שמנהיגיה החדשים — מ"חירות" עד לליבראלים — איש לא ידע עליהם כאשר הארץ הזאת עברה את מיטב שנותיה החלוציות? תושב אני בישראל כמעט חמישים־וחמש שנים: ידעתי תקופות שפל וגיאות — אך תמיד הייתי גאה בארצי. עתה אני מתבייש בה. בנפשי פנימה. כמעט יום־יום ושעה־שעה. מודיע אני ברבים: נושם אני לרווחה כאשר שמעון פרס — בין אם מסכים אני לו בין אם לאו — נוטל את רשות הדיבור באמצעי־התקשורת. לעומת זאת, או שאני משתעמם עד מוות למשמע דברי אנשי הליכוד, שכן דבריהם שרופים וחסרי־ערך — או שאני נושם בכבדות כי יודע אני עד כמה ימיטו עלינו אסונות־על־גבי־אסונות.

אולי כדאי לסיים רשימה זאת בדברי דוד בן־גוריון, שאנו חוגגים עתה מאה שנה להיוולדו. אמר הוא פעם על מנחם בגין: או שהלה ימיט עלינו אסון, או שיהפוך את ישראל למפלצת. על יורשי בגין ניתן לומר את שני הדברים הללו בנשימה אחת. למעשה "אומר יצחק שמיר "לאו" לארץ־ישראל היפה, לאו לארץ־ישראל השפויה, לתהליך השלום, לסיכויי התמורה כלפי היהודים בברית־המועצות, לסיכויי מניעת הירידה וחיזוק העלייה. ולוואי כי הארץ הזאת תדע בכל זאת ימים טובים יותר — לא בגלל, אלא למרות יצחק שמיר וחבריו.

סממנים פוליטיים מאחורי התוכנית לייצור מכונית המאגנום בקרית־גת

מאת גדעון עשת

"מאגנום", למי שאינו בקי, אינה רק סדרת פעולה טלוויזיונית המתרחשת אי שם בערבות הקוקוס בהוואיי. זהו שמה של מכונית מפוארת למדי, שאם יתחברו ברצונם האל, שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת — תיוצר בקרית־גת.

בימים אלה עומדת ועדת הכספים של הכנסת להמליץ לפני שר האוצר אם לקבל או לדחות את בקשתם של היזמים לקבל פטור ממס קניה על מכירת ה"מאגנום" בישראל. ועדת משנה של ועדת הכספים, בראשותו של ח"כ אריאל ויינשטיין, נמנעה מלקבל החלטה לאחר שאחד מחבריה, דדי צוקר, התנגד למתן הפטור ממס.

ה"מאגנום" אינו כלי רכב מוכר בישראל, ולא בכדי. אף אחד אינו מייבא אותו ארצה מהטעם הפשוט: מחירו עם מיסים יכול להגיע לסביבות 35־60 אלף דולר. אך גם בחו"ל יש מעטים המכירים את הרכב הזה. כפי שכותב הנספח המסחרי במילנו, אודי כהן, במכתב לשר התעשייה: "... היצרן האיטלקי מעסיק 135 עובדים במפעל שהוא מעין מוסך גדול".

זלמן דוד, המהנדס הראשי ליצור רכב מנועי במשרד התחבורה, אינו היחיד שטרם זכה לראות את ה"מאגנום". בתיקים הרבים בירושלים יש חומר כתוב רב על המכונית שכה רוצים ביקרה. אך היזמים לא טרחו עד כה להביא, ולו גם דגם אחד, ארצה, והמוסדות המטפלים בבקשתם ממשיכים "לדבר באוויר". גלגל ה"מאגנום" טרם טעם מהאספלט הישראלי.

על הנייר נראית המכונית מעניינת. מדובר ברכב עם הנעה קדמית ואחורית, מצוייד במנוע של כ־2000 סמ"ק, המיועד להסיע עד חמישה נוסעים. הגימור של הרכב הוא כנראה באיכות מעולה, והוא יקר יחסית. מחירו בחו"ל נע בסביבות 20,000 דולר, וזה בערך פי שניים ויותר ממכונית רגילה בעלת ביצועים פחותים רק במקצת. המכונית מיוצרת כיום באיטליה בכמויות קטנות, במוסך שהתמחה בבניית מכוניות איכות ונותן שירותים ליצרני ה"פיאט" וה"פראורי".

משקיעים בעילום־שם

אך לא היצרן האיטלקי הוא זה שמעוניין להרכיב בארץ את המכונית. בירושלים אין יודעים מי עומד מאחורי נציגי היזמים, שבראשם משרד עורכי הדין של ניסים אבולוף בירושלים. יש אדם בשם דוד גאליס, שיחד עם עורכי הדין משיב לשאלות, אך הוא אינו המשקיע. מאחוריו עומדים משקיעים שזהותם אינה ידועה.

הרעיון של היזמים הוא פשוט. בכוונתם להקים בקרית־גת מפעל הרכבה שייבא מחו"ל את חלקי המכונית. שליש מהרכיבים ייקנו בארץ, וכאן יבצעו את ההרכבה. המוצר הסופי יימכר בעיקר בארצות־הברית, וכנראה מעוניינים היזמים לנצל את הסכם הסחר החופשי בין ישראל וארצות־הברית כדי להקל על החדרת המכונית לשוק האמריקני. הרכבתו דווקא בישראל נובעת מהפער בשכר העבודה שבין הפועל האיטלקי לעמיתו הישראלי.

אולם, אומרים היזמים, אי־אפשר למכור מכונית בארצות־הברית בלי להוכיח כי במדינת ישראל יש קונים למכונית הזו. אם הישראלים לא יקנו את המכונית, גם האמריקנים לא יקנו. אולם במחיר הנוכחי, היקר, אף אחד לא יקנה את ה"מאגנום". ולכן ביקשו היזמים מהאוצר לפטור את המכונית ממס קניה. ללא מס קניה תהיה המכונית זולה, הישראלים יקנו, ובעקבותיהם ילכו האמריקנים.

חשוב לדעת באיזה היקף מדובר. היזמים מדברים על מפעל הרכבה שיעסיק כמאה עובדים וייצר מדי שנה 1500 כלי רכב. שליש מהם למכירה בישראל ושני שלישים ליצוא.

האוצר, אליו פנו היזמים ביוני של השנה שעברה, לא התלהב מהרעיון. משרד התחבורה הודיע כי הוא אינו מתנגד לפטור ממיסים. כדי להחיש את ההחלטה החיובית העלה מי שהיה ראש עיריית קרית־גת, ח"כ דוד מגן, הצעה לסדר היום של הכנסת. בעקבותיה הועבר העניין לוועדת הכספים. גם לוועדה אין סמכות להחליט על פטור ממיסים. הסמכות נתונה בידו של שר האוצר, ואם השר ניסים יחליט בחיוב, רק אז טעונה החלטתו אישור של הוועדה הפרלמנטרית.

ועדת הכספים הפקידה את הטיפול בנושא בוועדת משנה. היושב־ראש שלה, אריאל ויינשטיין, ביקש וקיבל חוות דעת מפרופסור צבי אופיר. אופיר כתב בחוות דעתו מיום 18 בדצמבר 1986: "תשובתי החד־משמעית היא: אין מקום למתן הקלות המיסים האמורות". משנודע ליזמים על חוות דעת זו מיהרו לפרופסור אחר, גדעון פישלזון, וזה המציא חוות דעת התומכת בבקשתם.

פישלזון פישל חוות דעת

מהם הנימוקים של פישלזון למתן ההטבה?

★ הפרופסור מאוניברסיטת תל־אביב מנסה להראות כי המדינה אינה מפסידה כתוצאה ממתן הפטור ממיסים. ראשית יש לו נימוק עקרוני: "ההפסד להכנסות המדינה הוא למכס אך לא לעם ישראל. שכן מה שמקבל המכס משלם העם". זהו טיעון מוזר ביותר. אם הוא נכון אפשר לוותר כליל על המיסים מבלי שלמדינה יגרם נזק כלשהו. ואיך לדעת פישלזון יממנו את הוצאות הממשלה אם לא יהיו מסים? מהדפסת כסף?

שנית, פישלזון טוען כי בהשוואה ליבוא ה"מאגנום" במיסוי מלא, הרי הוויתור על מס קניה ביצור בקרית־גת הוא 5.3 מיליון דולר. מההפסד הזה מנכה פישלזון סכום של 2.3 מיליון דולר, שהם תוספת הכנסות לקופת המדינה; מאין יבואו ההכנסות, הרי העובדים יקבלו משכורות והבעלים יקבלו רווחים? על אלה ישלמו, לפי דעתו, כ־25 אחוזים מס הכנסה.

פישלזון אינו מסביר מאין הגיע לשיעור הזה. במדינת ישראל כולה המס הממוצע כיום הוא כ־19 אחוזים בלבד. אולם במפעל בקרית־גת מתכוונים לשלם משכורות של כ־900 שקל בלבד. על משכורת כזו אין בכלל מס הכנסה ולכן ההפסד אותו מציג פישלזון אינו קטן לכ־3 מיליון דולר אלא נשאר כ־5 מיליון דולר.

אולם אפילו אם פישלזון צודק, חישוביו מראים הפסד של 3 מיליון דולר לשנה. במילים אחרות, הממשלה צריכה להעניק סובסידיה של 3 מיליון דולר לשנה להעסקתם של 100 עובדים. זו סובסידיה של 30,000 דולר לעובד!

★ פישלזון מראה כי היצור המקומי הוא כדאי. לפי חישוביו, כל דולר הנחסך בהשוואה ליבוא עולה לקופת המדינה את שערו היציג. לפי כל קנה־מידה ישראלי זהו דולר זול ביותר, ומכאן הכדאיות של הייצור המקומי.

על טענתו של הפרופסור התל־אביבי יש שתי תשובות. ראשית, אם אכן חישוביו הם נכונים אזי אין כל סיבה לתת עזרה ממשלתית. אם היצור הוא כה יעיל מדוע יש צורך בהגנה נוספת בצורה של ביטול מס קניה? לפישלזון אין תשובה לשאלה זו. שנית, חישוביו של פישלזון מופרכים מעיקרם. כדי להוכיח את מחירו הזול של הדולר הנחסך משווה פישלזון בין מחירו של "מאגנום" מיובא לבין מחירו של "מאגנום" כחול־לבן. אולם בפועל אין יבוא של הרכב הזה. לצורך החישוב יש לקחת רכב חלופי של מיובא ארצה. אם משווים את ה"מאגנום" ל"רנו" מקבלים מחיר [illegible] לדולר הנחסך. אם משווים אותו לדולר [illegible] ביותר בשוק הישראלי מקבלים מחיר של יותר מ־4 שקל לכל דולר נחסך, וזהו כבר דולר יקר.

★ פישלזון טוען, כמו היזמים, כי מתוך ייצור של 1500 כלי רכב בשנה ימכר רק שליש בארץ והיתר בחו"ל. על סמך המכירה המצומצמת בארץ נגזר אומדן ההפסדים שלו. אולם ללא מיסים תימכר ה"מאגנום" בארץ במחיר של 20,000 דולר למכונית, במחיר זה, [illegible] במחיר גבוה יותר, יהיה בארץ ביקוש [illegible] למכונית. ללא מיסים ה"מאגנום" מתחרה במחיר עם כל מכונית המוכרת בארץ ואילו באיכות היא עולה עליה. לכן, במחיר הממוצע, כל כמות היצור תימכר בארץ. במקרה זה יגיע ההפסד ל־15 מיליון דולר לשנה לפי חישוביו של פישלזון ולכ־20 מיליון דולר לפי חישובי.

הפרופסור התל־אביבי לא לקח בחשבון עוד כמה עניינים הכרוכים בקבלת הבקשה לתת ליזמים פטור ממס קניה. כך, למשל, הוא לא טרח לבדוק את ההשפעות של מהלך כזה על יחסי הסחר של ישראל. במהלך המשא ומתן בין ישראל לארצות הברית על הקמת אזור סחר חופשי הלו האמריקנים התנגדות לכל הסדרי מס הקניה הנהוגים אצלנו. נציגי ישראל הסבירו: "שיעורי המס הם זהים לגבי יצור מקומי ולגבי יבוא... כל חברה שחושבת שנפגעת יכולה להתלונן לפני אנשי המכס". משמע, אם תתקבל הצעת היזמים תקום בכך הפרה של עמדת ממשלת ישראל במשא ומתן עם האמריקנים, לתהליך כזה יכולות להיות השלכות שליליות על ההסכם כולו.

תשובה לאחור — תשובה לשלם

ויותר מזה. אם יינתן הפטור ממס קניה ל"מאגנום" יכולות לבוא דרישות דומות מיצרנים אחרים. למשל, בנצרת יצרו בעבר את ה"פורד אסקורט" ואת ה"פורד טראנזיט" בתשלום מלא של מס קניה והפסיקו את הייצור. אם יינתן פטור ממס קניה ל"מאגנום" יתכן שגם אחרים יבקשו לייצר רכב עם פטור זה ואז תאבד הממשלה חלק גדול מהכנסותיה ממיסים. [illegible] מעולם. כאשר [illegible] בארץ ניתנו הקלות [illegible] יצרנים שייבאו חלקים, יצרן [illegible] שלא קיבל הקלה כזו עתר לבג"צ וזה הכריח את הממשלה לתת את ההקלה לכולם. אי־אפשר היה להפלות.

פישלזון לא לקח בחשבון את המחיר של הוצאה נוספת לנושא, אותה דורשים היזמים. המדובר בדרישתם שהוצאות אחזקת ה"מאגנום" יוכרו לצורכי מס הכנסה. כידוע, הוצאות אחזקת רכב פרטי אינן מוכרות, ולטענת היזמים ה"מאגנום" אינו רכב פרטי.

הוויכוח סביב ה"מאגנום" אינו נטול סממנים פוליטיים. התומך [illegible] ביותר הוא ח"כ דוד מגן. מגן ידוע כאחד מתומכיו של אריאל שרון בתנועת החרות. אין פלא, על כן, כי שרון, שהוא שר התעשייה והמסחר, פנה לשר האוצר וביקש תמיכה. אפשר להבין את תמיכתו של שרון אך ורק בנימוקים פוליטיים. עד היום לא ראה איש נתונים כלכליים על המפעל המוצע. הכל עוסקים [illegible] של שלטונות המס. שבאמת מראים [illegible] מיליון דולר לשנה.

23.2.87

מדד נמוך בינואר — גבוה בפברואר

אין צורך להיות מומחה כלכלי על מנת לדעת שהמדד הנמוך בינואר יתבטא במדד גבוה בפברואר. הפיחות בשיעור של 10 אחוזים בוצע באמצע ינואר. כלומר, הוא לא בא לידי ביטוי מלא במדד חודש זה. זאת, בכוונה, משום ששר האוצר ותומכיו דאגו לדחות לפברואר את ההתייקרויות הנובעות מהפיחות וגם את זה — למחצית השנייה של החודש. כך פוזרו את ההתייקרות הנובעת מפיחות על־פני 3 חודשים. אולם התייקרות זו, הנאמדת ב־3 אחוזים בשוק המקומי, תבוא לידי ביטוי מלא.

השרים, שהביעו סיפוק מהעלייה הנמוכה של מדד, נהגו [illegible] ספק רב. דחיית ההתייקרויות לא תביא לתוספת יציבות [illegible] אלא להיפך.

אם מדד ינואר היה עולה ב־2.5 אחוזים כצפוי, ללא המניפולציות [illegible] מצד המשרדים הכלכליים, היתה חלה בחודש מרץ תוספת יוקר [illegible], על־ידי ויתור ההסתדרות, בשיעור של 2.2 אחוזים. אם מדד פברואר יעלה כצפוי כ־3 אחוזים או יותר, תשולם באחד באפריל תוספת יוקר של 4.4 אחוזים. כלומר, שיעור תוספת היוקר יוכפל, [illegible] כדחיית מדד אחר יתבטא בהקדמה ובהכפלה של תשלומי תוספת היוקר.

[illegible] זו התמונה תהיה כדלהלן:

	פבר.	מרץ	אפריל	מאי	סה"כ
תוספת יוקר ללא מניפולציות	2.2	2.2	2.2	2.2	9
תוספת יוקר לאחר מניפולציות	0	4.4	4.4	4.4	13

כלומר, למרות הדחייה בהתחלת התשלום של תוספת היוקר, הרי [illegible] הכולל ישולם במשך 3 או 4 חודשים יהיה גבוה יותר כתוצאה [illegible] להרוויח חודש אחד. ועוד: תשלום תוספת היוקר [illegible] במאי או ביוני, יהיה על בסיס גבוה יותר — 104.4 לעומת 100.

[illegible] של חודש, הושגה בתשלום תוספת היוקר, לא תשנה את [illegible] ביוני או יולי הפיחות ימצא את עצמו ויישחק [illegible] במרץ ואפריל יעלה המדד סביב 3 אחוזים, ובחודש מאי יוספיק [illegible] לתשלום תוספת היוקר הבאה, שתהיה סביב 5 אחוזים. שתי [illegible] היוקר, זו של ה־1 במרץ וזו של ה־1 ביוני, יגיעו לרמה של [illegible] אחוזים וישחקו את הפיחות בכלל, גם מצד עלות העבודה אליה [illegible] קובעי המדיניות את שער המטבע. כלומר, בחודש מאי תחזור [illegible] השכר הנומינאלי לקדמותה, אם כי ברמת השכר הריאלי תהיה [illegible] שחיקה מסוימת.

[illegible] היצוא קובעת רמת השכר הנומינאלי ולכן כל הנימוקים [illegible] לפיחות באמצע ינואר, יעמדו שוב על הפרק יוני.

[illegible] קברניטי המדיניות ינהגו על בסיס אותו הגיון לפיו נהגו [illegible] או שמא ינסו ליצב את האינפלציה על רמת המחירים והשכר [illegible] — על כך קשה לתת היום תשובה. בכל מקרה ברור כבר כיום, כי לא יעמדו לרשותם אמצעים תקציביים (כפי שהיה בינואר) להוזלת שכר העבודה באמצעות הורדת תשלומי המעביד לביטוח הלאומי.

השכר בשירות הציבורי כבר נפרץ

בחודש אפריל נגמרים הסכמי העבודה בשירות הציבורי, אולם אין לצפות מצד זה לבעיות מיידיות, שכן ניתן למשוך את המו"מ לחידוש הסכמי העבודה לפחות עד אוקטובר. מה שברור כבר כיום הוא, כי תוספות שכר בשירות הציבורי אינן חייבות להמתין עד לחידוש הסכמי השכר.

שני מגזרים גדולים של הסקטור הציבורי, משרתי הקבע בצה"ל והשוטרים, השיגו כבר תוספות שכר ניכרות. אנשי הקבע זכו לתוספות של 16 אחוזים בממוצע, והשוטרים הצמודים אליהם זכו ל־14־21 אחוזים. קרוב לוודאי שמאבקי השכר בשירותי הבריאות לא יסתיימו ללא תוספת כלשהי. בתקציב שהוגש לא נלקחו בחשבון תוספות שכר כלשהן וגם אין רזרבות לצורך זה. בכלל, התקציב כולו הוא ללא רזרבות או עם רזרבות נמוכות ביותר.

לא רק להעלאת שכר אין רזרבה בתקציב, אלא גם לסעיפים אחרים. למשל, במשרד האוצר רשום שיש לצמצם את כוח־האדם ב־240 משרות. ההנחה התקציבית היא סגירת המדפיס הממשלתי. קרוב לוודאי שהוא לא ייסגר. אולם למשרד האוצר אין רזרבה תקציבית. אותו הדין לגבי רוב משרדי הממשלה.

אין כל ביטחון שאגרת החינוך תאושר על־ידי הכנסת, וטוב שאגרה זו לא תאושר. לא מתקבל על הדעת כי בשנה של ביטול מסים ינהיג האוצר מס חדש הדורש מנגנון מס הכנסה ב', כולל בדיקת משכורות, צירוף משכורות של כל העובדים במשפחה ומתן פטור לפי דרגת הכנסה, מספר ילדים או אזור מגורים. מס גרוע מזה קשה היה להמציא והוא אמור להחליף מס טוב (היטל חינוך), שנגבה עד כה ללא אמצעים מינהליים אך יבוטל בשנה הבאה.

2 מיליארד ש"ח הטבות מס

קרוב לוודאי שהקיצוצים והקפאת השכר הטוטאלית, הנחה עליה ביססו באוצר את תקציב 1978, לא תעמוד במבחן הביצוע. לעומת זאת, הטבות המס שסכומן הכולל כ־2 מיליארד ש"ח (מזה כ־500 מליון ש"ח ויתורים בביטוח הלאומי) יעמדו במבחן זה. כלומר, הגרעון התקציבי יגדל. על בסיס גרעון תקציבי צפוי זה מעלה בנק ישראל את שיעורי הריבית. כלומר, הקטנת עלויות העבודה של המעסיקים והקטנת עלויות המס יצאו בהפסדה של הגדלת עלות הריבית. הגדלת הריבית תכניס את המשק שוב למסלול של הפסדים, בדומה לשנים 1984־1986, שהמשק טרם התאושש מהן.

נתונים אלה מביאים למסקנה כי האינפלציה ב־1987 תהיה גבוהה יותר מאשר ב־1986 וגם גבוהה יותר מהתחזית. שיעורי אינפלציה מקומית, גבוהים יותר משיעורי חו"ל, יחייבו התאמה תקופתית של שערי החליפין. במקרה זה השאלה היא רק עיתוי הפיחותים, אם והיו במאי או ביוני, או שאולי העצבים של קובעי המדיניות יעמדו להם עד חודשי הסתיו. הנושא, כמובן, לא יוכרע רק במישור הכלכלי אלא גם במישור הפוליטי. אם כי בישראל אווירת אינפלציה אינה מזיקה בכל מקרה לסיכויים האלקטורליים של מפלגה נתונה. מאחר ולחידוש האינפלציה יש מחיר פוליטי נמוך מדי, יתכן כי הדרג הפוליטי יבחר ללכת בה.

צבי טימור

התעשיינים נגד היטל על יבוא אשראי למשק

נשיא התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן, פנה לוועדת הכספים של הכנסת בבקשה שלא לחוקק את החוק בדבר הטלת היטל אשראי במטבע חוץ בשיעור 3 אחוזים. "במקום לטפל בבעיות השורשיות במשק, על־ידי הקטנת הסקטור הציבורי ונקיטת מדיניות תקציבית מרסנת, ממשיכה הממשלה במדיניות של ריסון מוניטרי על־ידי ייקור הריבית, וההחלטה על היטל בשיעור 3 אחוזים מחמירה את המצב", אמר לאוטמן.

לאוטמן טוען, כי הטלת היטל על אשראי במט"ח בשוק המקומי היא הרסנית, מכיוון שכשני שלישים מהאשראים השונים, שבהם משתמשת התעשייה המקומית, יהיו חייבים בהיטל המתוכנן, וכתוצאה מכך יתייקר אותו אשראי של התעשייה המקומית בכ־30 אחוז.

בהתאחדות התעשיינים טוענים, כי כתוצאה מהטלת ההיטל יוזלו אשראים המממנים בעיקרם צריכה פרטית ומגבירים את הביקושים בשוק המקומי. ההיטל שיוטל על האשראי המכוון ליצוא עלול להצדיק הגדלת התמריצים ליצוא ולכך יש השלכות על יחסי המסחר של ישראל עם ארה"ב ומדינות השוק — אומרים בהתאחדות התעשיינים.

א.נ.

סערת רוחות במושבים

אברהם בן־מאיר התמנה למנכ"ל "יריב אספקה"

החברה שייכת לבני השר יגאל הורביץ ● בן־מאיר היה אחראי למצבו הכספי הקשה של ארגון מושבי הצפון — חברת "יריב" צברה חוב גדול לארגון זה.

אברהם בן־מאיר משמש זה שבועיים מנהל חברת "יריב אספקה", השייכת לבניו של השר יגאל הורוביץ. חברת "יריב אספקה" צברה חוב גדול לארגון מושבי הצפון בתקופה בה ניהל אותו בן־מאיר. בעת ניהולו נחתם הסכם לפריסה והחזר של החוב. במסגרתו קיבל הארגון אופציה לבעלות על 50 אחוז ממניות חברת "יריב".

לפני כחצי שנה נטל על עצמו בן־מאיר את האחריות למצבו הכספי הקשה של "ארגון מושבי הצפון" והתפטר מניהולו. כוונתו להתמנות מיד למנהל חברת "יריב אספקה" עוררה סערת רוחות והוא חזר בו.

יש לציין כי בין בן־מאיר למחליפו בניהול "ארגון מושבי הצפון" יאיר צפריר קיימת מחלוקת חריפה ביחס להסדר עם חברת "יריב". וצפריר אף ביטל הסדר זה. "חשבתי ואני עדיין חושב", אמר צפריר, "שההחלטה לבטל את ההסדר שבין ארגון מושבי הצפון לחברת יריב אספקה היא נכונה מבחינה כלכלית ומבחינות נוספות".

שלמה בלזר.

גלגלי הבורסה

מניות "כור" גנבו את ההצגה

ערך השוק של המניות החופשיות [illegible] אתמול ב־1.17%. לעומת זה ירד ערך השוק של מניות ההסדר ב־0.10%. [illegible] שבנק ישראל קלט כ־80% מגורדי־[illegible], שהתפרסמו בהן ב־6.1 מיליון [illegible] בשוק איגרות [illegible] ירד ערך השוק [illegible] הצמודות למדד ב־0.23%. לעומת זה ערך השוק של הצמודות למט"ח [illegible] ב־0.75%.

[illegible] הנאמנות השקיע אתמול הציבור [illegible] מיליוני ש"ח.

הדולר השחור נע בין 1.48 ל־1.49 ש"ח.

בשוק המניות עלו 182 שערים, [illegible] ירדו ו־105 שנשארו בלי שינוי. מהם [illegible] ב־5% ויותר ו־20 ירדו ב־5% ויותר. [illegible] היתה הפסקת מסחר.

המחזור בשוק המניות עלה ל־31 מיליון [illegible] כ־6.6 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

[illegible] ההסדר שוררים וירידות שערים. [illegible] אי די בי ב' — 0.1; [illegible] אי די בי רג' — 0.1; [illegible] דיסקונט ב' — 0.1; [illegible] מזרחי ש' — 0.1; [illegible] כללי — 0.1; בל"ל — 0.1.

לעומתן עלו מימון סחר 5 ב־1.2%. [illegible] השנתיות התקרבו ל־18%. [illegible] 17.88%, בל"ל — [illegible] 17.89%, אי די בי רג' — 17.84%.

מניות הבנקים המסחריים שמחירן [illegible] הבינלאומי — 1.2; הספנות [illegible] 9.5; אוה"ח — 6.4.

[illegible] בלטו ביותר העליות [illegible] 14.9; עסיס — [illegible] 10% עלה: ברנוביץ 1 ו־5, מטוויות 5, [illegible] סבדירינה גבור, אלקטרה 1 ו־5, [illegible] 5, מגור 0.5, פז השקעות. [illegible] בלטו הירידות כ־5%: קרמני 1 — 14.2, כ־10% ירדו: בנין [illegible] 1, יענא.

השער של "כור", שעלה ביום ה' של [illegible] שעבר לשיא של כמעט 11 מיליון [illegible], עלה שוב אתמול ב־10%.

בשוק איגרות החוב הגיע המחזור ל־7 מיליוני ש"ח. מזה 2.3 מיליון ש"ח בצמודות [illegible] למדד בלבד.

במילווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 2.14% ל־2.37% והתשואות השנתיות — בין 29.00 ל־32.30%, תוך מחזור של כ־5.9 מיליון ש"ח.

"רילתא" - גליל תעשיות — הודיעה, שנמסר לה מסמך בוררות, שניתן ע"י שופט בית המשפט [illegible], שלמה אשר, בבוררות שכינה לבין הוגרה לפיתוח כלכלי (ה.י.), נפסק לטובת "רילתא" סכום של 725 אלף דולר וריבית צמודה מדד של 4.5% לשנה החל מ־9.1.83.

"ערד" — השקעות ופיתוח תעשיה — הודיעה, שבששת החודשים הראשונים של שנת הכספים 1986/87 הגיע הפסדה המתואם לכ־800 אלף ש"ח, לעומת הפסד של 2.6 מיליון ש"ח בשנה שנסתיימה ב־31.3.86.

"רובק" הודיעה שבישיבת הדירקטוריון שלה שנערכה אתמול, התפטרו מדירקטוריון: מרתין גהל ואברהם דוברובסקי (דירקטור חיצוני). באותה הישיבה צורפו כדירקטורים לדירקטוריון שלה: יצחק ברמן ועודד ארז.

"עלית" הודיעה בתגובה על ידיעה שפורסמה בעתון, שאין להנהלתה כל מידע על חשדות נגדה בנושא יבוא תערובות שוקולד.

"דרעד" החליטה לחלק מניות הטבה בשיעור של 2,500% ולבדוק אפשרות של גיוס הון, בדרך של זכויות לבעלי מניותיה והנפקה לציבור של אופציות ואג"ח להמרה.

"חיפה כימיקלים" החליטה על תשלום דיווידנד ביניים בשיעור של 25% על ההון הנפרע.

אלחנן הורוביץ

הזדקנות האוכלוסיה — בעיה עולמית

מחקר של ארגון העבודה הבינלאומי מתריע על כך שהמשך גידול האוכלוסיה הלא־עובדת המבוגרת (מעל גיל 60), עשוי למוטט את מערכת הביטוח הלאומי במדינות המתועשות. שיעורה של קבוצה זאת (פנסיונרים, עקרות־בית ונכים), שהיוותה ב־1950 רק 7.3 אחוז מכלל האוכלוסיה, גדל עד ל־18.3 אחוז ב־1985, והוא עשוי להגיע ל־20.7 אחוז בשנת 2025.

האוכלוסיה הלא־עובדת המבוגרת תגדל בין 1950 ל־2025 מ־3.6 ל־26 מליון איש ביפן, מ־13 ל־68 מליון בצפון־אמריקה, מ־34 ל־118 מליון במערב ובמזרח אירופה, וממליון לכ־5 מליון איש באוסטרליה.

חוקרי הארגון גם השוו מה תהיה התפתחות היחס בין הלא־עובדים לכל 1000 עובדים במדינות מובחרות (שאינן כוללות את ישראל) בתקופה 1950 - 2025. מספר זה יגדל מ־56 ל־345 ברומניה, מ־82 ל־445 בבולגריה, מ־89 ל־389 בפולין, מ־94 ל־408 בבריה"מ, מ־159 ל־463 ביוגוסלביה, מ־196 ל־685 באיטליה, מ־222 ל־701 במערב־גרמניה ומ־188 ל־428 בארה"ב.

כיצד למנוע התמוטטות קופות הפנסיה? חוקרי הארגון נוטים לחשוב, שעידוד הפרישה המוקדמת לגימלאות היה טעות. הם מציעים לאפשר לעובדים לבחור בעצמם את הפרישה, בתקווה לעצור את הדילול הגובר במשאבים הכספיים של הביטוח הלאומי.

יוסף אלפרן

השערים במניות ברמה מסוכנת

עליות השערים הרצופות בשוק המניות, להן היינו עדים בחודשים האחרונים, יצרו רמת שערים חדשה, והדוחות הכספיים החיוביים שהתפרסמו לאחרונה נותנים הצדקה לרמת השערים של חלק מהחברות - קובעים כלכלני אחד הבנקים הגדולים בסקירה ליועצי ההשקעות בסניפים.

הם צופים, כי המגמה החיובית בשוק תימשך ותושפע מפרסום נתונים כלכליים במישור הלאומי, מפרסום דו"חות כספיים על־ידי החברות ומהאווירה במערכת הפוליטית.

הכלכלנים קובעים עוד, כי בשוק אגרות החוב הצמודות למדד פועלות כיום שתי מגמות מנוגדות. מצד אחד, נטייתו של שוק האג"ח להתייצבות ברמת תשואות גבוהה יותר, וזאת לאחר תקופה ארוכה של ירידה ברמת התשואות לפדיון. מגמה זו באה לידי ביטוי הן בירידות שערים בשוק המשני והן בקביעת שערי הנפקה במכרזים ברמה נמוכה יותר מבעבר. מצד שני, העלאת מחירים וציפיות לעלייה בשיעורי האינפלציה וגיוסי כספים מתמשכים בגופים המוסדיים, יוצרים לחץ לעליית שערים.

בשוק המק"מ חלה בשבוע שעבר התעוררות שהתבטאה בגידול ניכר בהיקף המחזורים ובירידה קלה בתשואות לפדיון.

למרות התחזיות האופטימיות בבנקים, מזהירים מומחי חברת הייעוץ "קו מנחה", כי רמות השערים בשוק המניות גבוהות מדי ואין כל הצדקה להחזיק מניות הנסחרות ברמות סיכון כה גבוהות. לדבריהם, מדד המניות החופשיות נמצא עתה 28 אחוז מעל מגמתו ארוכת הטווח הגבוהה ביותר.

אודי נרשון

אלרון התאושש מהפסדי אלסינט

הרווח הנקי של קונצרן "אלרון" בתשעת החודשים שהסתיימו ב־31 בדצמבר 86', הגיע ל־2.36 מיליון דולר, לעומת הפסד של 18.7 מיליון דולר בתקופה המקבילה ב־1985. בתוצאות המאזניות האלה כלולה הפרשה למס הכנסה של חברת "אלביט" בסך 4.8 מיליון דולר. בתקופה המקבילה ב־85' לא היתה כל הפרשה למס.

"אלרון" השלימה בדצמבר 86' את חלקה במסגרת הסכם ההבראה של "אלסינט", בהשקעת בעלים של 20 מיליון דולר במניות בכורה. הרווח הנקי של "אלרון" לסוף דצמבר הוא לאחר הפרשה של 6 מיליון דולר כחלק מהשקעה זו.

"אלביט" ממשיכה להיות התורמת העיקרית לרווחיות "אלרון". עד סוף דצמבר 86' הצטברו בידי "אלביט" הזמנות בהיקף של 277 מיליון דולר — 70 אחוז מהן מחו"ל. לאחרונה סיכמה "אלביט" עם חברת "לוראל" מארה"ב על שיתוף פעולה בייצור ושיווק מערכות מתקדמות בתחום האלקטרוניקה הצבאית.

נוסף לכך, הוקמה במסגרת הקונצרן חברת ראופאל אינק' על־ידי חברת "אופטרוטק" המסונפת ל"אלרון". החברה החדשה עוסקת בפיתוח וייצור טכנולוגיות עבור תעשיית המוליכים למחצה.

■ בתל־אביב קיים הסיכון הגבוה ביותר בביטוח רכוש בישראל — כך עולה ממחקר שערכה המחלקה הכלכלית של חברת הביטוח "מגן". בעיר זו מתבצעות כ־19 אחוז מכלל עבירות הרכוש במדינה (אולם מתגוררים בה רק כ־8 אחוזים מתושבי המדינה). השיעור הנמוך ביותר של עבירות רכוש קיים בנצרת.

נתון אחר שעולה מהמחקר הינו הגידול שחל בשנים האחרונות בגניבות על־ידי עובדים ממקומות עבודתם. בחמש השנים האחרונות חל גידול של 50 אחוז בגניבות מסוג זה, לעומת ירידה של 3 אחוז בסך כל עבירות הרכוש בישראל באותה תקופה.

העורך הכלכלי: צבי טימור

23.2.87

עיריית חיפה – מטורד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה רחוב ביאליק 3, חיפה טלפון מספר 04-840775

פר' 176

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: ה"ה לרנר, זיסמן, מאירה, קאופמן — לאשר בנין מגורים בן 2 קומות ברחוב סירני מס' 15 מגרש 356 בגוש 10792 רמת-אשכול. הבקשה כרוכה בהקלות הבאות: 1. עודף שטח בניה למגורים. 2. בליטות למרווחים.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00-11.30. המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר יערבין, מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

הודעה על פי סעיף 149 ו-151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965.
גוש 6156 חלקה/ות 393 רח' יבנאלי 42 גבעתיים.

תיק בניה מס' 6007

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה לתוספת בניה בבית הדו-קומתי עם הקלה של עד 10% בקו בנין אחורי (6.65 מ' במקום 7.0 מ').

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של ההודעה זו, באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הועדה.

יצחק ירדן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים
תאריך: פברואר 1987

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב

מרחב תכנון מקומי רמת השרון
הודעה על הכנת שינוי תכנית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב החליטה על הכנת תכנית מס' 659.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: גוש 6552 חלקות: 123-150. מקום טרומפלדור, הנצח.

מ.מ. יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א

ועדת המשנה לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 369 בגוש 4241 רחוב ישראל ופניה לפי תכנית מיתאר/תכנית מפורטת, נמצאה החלקה הנ"ל באזור מגורים א' ומותר לבנות עליה בית פרטי דירה אחת.

בקשת בעלי החלקה הקלה 6% עבור מבנה עזר.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון — לציון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן (ולהלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס, בגוש 6180 חלקה 522 רח' שדרות בן צבי מס' 12 דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה.

על המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכניות ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. התנגדויות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

מודעה בהתאם לסעיף 149

הריני מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן לאשור להקלה להקמת בנין מגורים בגובה של 11 קומות מעל קומת קרקע בנויה חלקית במקום קומה מפולשת בגוש 6631 חלקה 121 ברחוב אליהו חכים מס' 9 ת.ב.ע. 1839 — רמת אביב ג'.

למי שיש התנגדות להוצאת האישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בשד' בן-גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

תאריך 22.2.87

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים"

הוד-השרון דרך רמתיים 36 טל' 052-21178

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנית תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לדיון, בקשה לבנית מבנה מגורים (קוטג') דו-משפחתי ברח' הבנים בהוד-השרון בגוש 6454 חלקה (6)55 על ידי כנוי בנין ופתוח בע"מ ואליעזר מידניק) מפתח-תקוה והמהווה חריגה, היינו: הקלה במסגרת 6%.

כל מעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

תאריך 20.2.87

א. שמעוני, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים"

מרחב תכנון מקומי כפר-סבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה-1965.
בדבר בקשה להקלה ושמוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות 479 בגוש 6428 רחוב כצנלסון בהקלות כלהלן: 1) 10% בקו בנין אחורי — 6.10 מ' במקום 9.0 מ'. 2) 1.4% תוספת לאחוזי הבנייה המותרים — 1726 מ"ר במקום 1706.4 מ"ר.

כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר-סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת — קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות להיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולר.
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים"

הוד-השרון דרך רמתיים 36 טל' 052-21178

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנית תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לדיון, בקשה לשינויים ותוספות למבנה מגורים דו-משפחתי ברחוב הראשונים בהוד-השרון בגוש 6456 חלקה 360 על ידי קליי חיים ורקל אריה מהוד-השרון והמהווה חריגה, היינו: תוספות במסגרת 6% לשטח הבניה המותר.

כל מעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי תכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

תאריך 15.2.87

א. שמעוני
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים"
אריאל דור
מזכיר הועדה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי המרכז

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

1) נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' ממ/3049" ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות השינוי: קביעת הוראות בניה. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית גוש 6189 חלקות 633-638 רחוב יצחק שדה, גבעת שמואל.

2) נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' ממ/3030" ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד מאזור מגורים ב' למגרש מסחרי. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6189 וחלק מחלקה 554 רחובות: יהודה הלוי, משה סרלם, גבעת שמואל.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט ההנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שישא, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.03 שעת כושר. 08.15 אורחות — חטה"ב. 08.40 בלי סודות — חולם 2. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 חשבון פשוט ד' — סימני התחלקות וכו'. 10.10 אנגלית ו'. 10.30 תגיל הדך — רגע עם דודלי. 11.00 ערבית מדוברת (וד"ה) — עלבת (א) למוסיקא 11.15 אנגלית ו'. 11.30 ארץ מולדת — מעפילים ולוחמים וכו'. 12.00 אנגלית ח'. 12.25 תלמוד — שניים אוחזין — בעיה 2. 13.00 מדעי הטבע (וד"כ) — עולם העכבישים. 13.30 צרפתית — העשרה. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 קסים קסם — פסים. 14.40 זה תלוי גם בך — קטיף ההדרים בישראל. 15.10 קשר משפחתי — צביקה ורפי אקשטיין ושני ילדיהם גליה בת 8 וגיא בן 3 משוחחים עם זויות אברמסון על אווירה משפחתית. 15.55 שעת כושר. 16.05 הפונדק בערוץ חמשת המייל — פרק 13: האתגר — חברה מתחרה מתמקמת מול הפונדק ומתכוונת לפתוח קו מרכבות נוסף. הם מחליטים לקיים מרוץ מרכבות. המנצח במרוץ, יפעיל את הקו. 17.00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף. 17.30 עליזה בארץ הפלאות שם הפרק: המלכה עליזה. מלכת הלב יוצאת לחופשה, ועליזה מגישה את מועמדותה לתפקיד ממלאת מקום המלכה בהיעדרה. תושבי ארץ הפלאות עושים לה מבחן, והיא מקבלת את התפקיד. 17.55 הופה-היי — שלישיית הופה היי נתקעת בסופת שלג בחרמון ומאבדת את דרכה. למרבה המזל, צופי שבט נמצאת בסביבה ונחלצת לעזרתם. משתתפים: יגאל בשן, עוזי חיטמן, יונתן מילר, צופי שבט, ספי ריבלין, מאיר סויסה, יאיר ניצני ושלישיית פיקוד צפון. 18.30 מבזק החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). 18.35 ספורט (ערבית). 18.50 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 המירוץ אחר הגלימה — הפרק האחרון ביטחון. 20.50 נקודת חן — סדרת טיולים אורי דביר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 בשידור חוקר — תכנית בשידור ישיר. בתכנית משוחזרים פשעים חמורים שהמשטרה לא פיענחה, והציבור נקרא לענות על שאלות ולעזור בפתרון הפשעים. 22.30 הרקדן. 23.20 בשידור חוקר — החלק השני — סיכום. 23.35 ספוקר של יום, חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 האזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר. 11.57 מגישים שיר. 12.00 מן הסרטיה — אמנים ישראלים ואורחים בהקלטותנו בטהובן: וריאציות ופוגה במי במול מג'ור אורואיקה, ברהמס: שלישייה בלה מינור לקלרניה, צלו ופסנתר. 13.05 בהאזנה נינוחה — הירדן: שלישיית פסנתר בסול מג'ור, שוברט: סימפוניה מס' 3, בטהובן: סונטה לפסנתר ברה מג'ור, מנדלסון: מוסיקה לחלום ליל קייץ. 16.00 הסברה מוסיקלית — צלילים מספרים — הצייר. 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם — התזמורת הסימפונית של מונטריאול/שרל דיטואה — פיילה: הספר לזכרו של כ.פ. קפרי, צ'ייקובסקי: קונצ'רטו מס' 1 בסי במול מינור לפסנתר ותז. שוסטקוביץ': סימפוניה מס' 10. 18.00 רגש על הביצוע — כתת אמן. 19.00 תזמורות כלי נשיפה — מחולות. 20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי. 20.27 מגישים שיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם — התזמורת הסימפונית של רדיו ברלין וולטר והלר 24.2.86 סמטנה: וולטבה, מאהלר: שירים לפיוטים של ריקרט, ולודוסטורינסקי: 2 שירים מתוך הספר הספרדי, דבוז'אק: סימפוניה מס' 5 בפה מג'ור. 22.30 פעם ועוד — רגאל לנצ': לרקוד על השמש לפסנתר וקול. 23.00 מחזורי יצירות — מחזורי השירים של שוברט.

רשת א'

07.30 רדיו קל. 08.05 חוגה — עם בני הגדל. 09.05 טלרדיו — שירות מידע לאזרחים. 10.05 פניני בוקר. 11.10 השידור היומי לבתיה"ס. 11.50 שירי עמים. 12.05 מעורב ישראלי ומבחר יסודי — עם העמרנים. 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 בראש צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 השכלה ודעת לכל — השפעת אמצעי התקשורת. 16.05 מקום באמצע. 17.10 שירים עבריים. 17.20 האוניברסיטה הפתוחה — ההיסטוריוגרפיה של המהפכה האמריקאית חלק שלישי — ד"ר ארנון גוטפלד. 18.05 מנחת ערב. 19.05 עיונים בפרשת השבוע. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 לכל אורם כוכב — עם האסטרולוג אילן פקר.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 ביקור בית — עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת — מגזין יומי. 11.30 סעו לשלום. 12.10 אלף אלף בבית — עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום — חדשות ופזמונים. 14.05 כת צחוק — הוד והומר. 15.05 רגעי קסם. 16.05 שירים ושעורים. 17.05 יומן בלכלה. 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 18.05 שעה חופשית — מגזין שבועי לענייני חנוך. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 דין ודברים — מגזין לעניני חוק ומשפט. 20.05 סלים הזמירות — מצעד הפזמונים המסורתיים. 22.05 סינת הג'אז. 23.05 משחקי לילה.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — פרקים באתיקה יהודית. הספורטות וידעת ה'. מרצה: פרופ' שלום רוזנברג. 06.30 פותחים עין — החדשות הראשונות של היום. עם מירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 הפסקת 10 — עם מיכל ניב. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 פגישה יומית — עם אורלי יניב. 14.05 דו רה יומי — עם רוני לנץ ורני קרפל. 15.05 מה יש — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 כאוסן מילולי — עינותו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל — עם דן שילון, יעל דן וגוני סביר. 18.05 ראיון מיוחד עם האלוף עמוס לפידות, מפקד חיל האויר. מראיין: נחמן ש'. 18.45 משולש — עימות יומי בענייני השעה. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 שירים מכאן, שירים עבריים — עם שירא גרא. 20.05 קלאסי כאן — מגזין גלי-צה"ל על הנעשה בארץ במוסיקה הקלאסית. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת פרקים באתיקה יהודית (ש.ח.). 22.05 על הדבש ועל הכיפאה — שירים שהחברה אוהבים. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה — עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם המחואי יוסף מונדי. 00.05 ציפורי לילה — עם גילת מואב. תוכנית מוסיקלית כנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל FM

19.05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 צער ותצי — ריווחים ושירים ממשחקי גמר הסל בכדורסל. עם אלי ישראלי. 22.05 על הדבש ועל הכיפאה — שירים שהחברה אוהבים. 23.05 קול הנאו הזה — עורך ומגיש רני קרפל.

רשת ג'

06.05 בחורה לאושר — להיטים ותיקים. 07.05 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, כבר תשעה? עם אבי אתגר. 10.05 שבעים מי יודע? 11.05 אהבה יומיומית עם יוסי סיאס. 12.05 רק מוסיקה. 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי. 14.05 פזמון חוזר. 15.05 חדש, חדיש ומחודש עם שוש עטרי. 18.05 הצגה יומית עם יקיר אביב. 18.05 היה היו... — מצעד פזמוני העבר. 20.05 לי ולך — שיר וברכה. 21.05 קצת אחרת עם אורלי מורג. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל-אביב

אסתר: הזבוב 9.30 ,7.15 ,4.30
אורלי: סנור 9.40.7.15.5
בית לסין: שחק אותה סם 23.15
בית ציוני אמריקה: ג'ינג'ר ופרד 9.30 ,7.15,4.30
שיער 23.45
בן-יהודה: הרמון הנשים 9.30 ,7.15 ,5
טעם החיים לפי מונטי פייתון 21.45
גת: ג'ק פלאש המקפץ 9.15 ,6.15 ,1.15
גורדון: בובה 9.30 ,7.00
דקל: קרוקודיל דנדי 9.10 ,7.15 ,5
דרייב אין:
כיתרה חנה 9.45 ,7.45 ,5.45
הוד: שחק אותה 9.10 ,7.15 ,5
ליבנה חדש: להתחתן בגיל
מוזיאון תל-אביב: סיפור החיים
סינמה 1: הג'ינג'ה האמריקאי 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
פאר: אקו פארק 9.10 ,7.30 ,5
פארים: כס הדמים 9.10 ,7.15 ,2 ,12
שודדי הכיוורים 21.10
רב-חן:
חן 1: המקצוע לוחם 9.10 ,7.10 ,5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: מלקולם 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: קטיפה כחולה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: חטיפה נעימה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
ישתק: חנה ואחיותיה 9.10 ,7.00 ,4.30
תל-אביב: הג'ינג'ה האמריקאי II 9.10 ,7.15 ,5
תכלת: סנור

רמת-גן

אואזיס: שיפוט מהיר 9.30 ,6.40 ,4
לילי: יומנו של צב 9.10 ,7.15
ארמון: המקצוע לוחם 9.45 ,7.10 ,5
רב-גן:
גן 1: ג'ק פלאש המקפץ 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: מלקולם 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים

אדיסון: שחק אותה 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: המקצוע לוחם 9.15 ,7 ,4.30
בית אגרון:
היפהפיה והיחפן 16.30
רחובות לוהטים 18.00
אוכפים לוהטים 19.45
האחים בלוז 21.10
כפיר: בובה 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: קטיפה כחולה 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: הרומן שלי עם אנני 9.00 ,7.00
כמור: המכבסה היפהפיה שלי 9.30 ,7.00
הבירה: עוכרת אורח 9.15 ,7.15 ,4.30
אורין
אור 1: קרוקודיל דנדי 9 ,6.30 ,4
אור 2: בלגן מאורגן 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: איפה העדינות לעואול 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 5: קומנדו לאומרד 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: חזיז ורעם 9.00 ,7.00 ,4.30
תיאטרון ירושלים: ג'נג'ר ופרד 18.30

חיפה

ארמון: הזבוב 9.00 ,6.30 ,4
אורה: בובה 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: סנור
עצמון 1: מפרץ מוסקיטו 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: מרוץ הארס 9.30 ,7.15 ,4.45
סארו: קרוקודיל דנדי 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור: החמורש: צעירים וקשוחים 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: הג'ינג'ה האמריקאי II 9.00 ,6.30 ,4

אמפיר: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.30 ,4.30
אורלי: חיוך הגדי 9.45 ,6.45

נתניה

שרון: מפרץ מוסקיטו 9.15 ,7 ,5
סטודיו: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,7 ,5

חולון

סבוי: הרמון הנשים 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: הפיראטים 9.00 ,6.00
ארמון: אהבה נדירה 9.30 ,7.30 ,5

בת-ים

עצמאות: כ"ס לבלשים אהבלים 9.30 ,7.15 ,5.00

הרצליה

היכל: הג'ינג'ה האמריקאי 9.30 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל – האודיטוריום: חורה לנעורים 21.30 ,19.15

עכו

אודיטוריום: כוכב ללא [illegible] ב', ד', ה' 9.00 ,7.00

באר-שבע

חן: פולטרגייסט 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח-תקוה

היכל 1: הג'ינג'ה האמריקאי 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: שחק אותה 9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30 ,7.15 ,5

עפולה

מופתיון: הנבל הבורמזי 9.00

רעננה

אורות: כ"ס לבלשים אהבלים 9.00 ,4.30

גבעתיים

הדר: נסיעה נעימה 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

צוותא לתרבות מתקדמת

יום ב' 23.2 בשעה 16.30 "מאיוב עד בראשית" עם פרופ' ישעיהו ליבוביץ
בשעה 20.30 "המסע של אמא טאבורי"
בשעה 22.00 רוני ידידיה "השירה עומדת"

הבימה התיאטרון הלאומי

הערב יום ב' 23.2
מירלה אפרת: 20.30
חדוד וגיה – רחובות מ. ויצמן

שרותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים: קופ"ח עין יהב — חולון
חולון: אהרון — הופיין 52, קופ"ח עין יהב
ירושלים: קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28
נתניה: קוניאל — מ. מסחרי ק. נורדאו
פתח-תקוה: אסותא — ברון הירש 21
רמת-גן: גרמוה — ביאליק 50
תל-אביב: לב העיר — אחד העם 69; קופ"ח כללית — אמסטרדם 7
חיפה: יבנה — אבן סינא 7

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק – עיניים
בקור חולים – ילדים
הדסה ע"כ – פנימית, כירורגית, אורטופדית, א.א.ג.
משגב לדך – נשים

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00-20.00. בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03-433500, 03-435500.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ירושלים 02-243358 — ת"א 226027 (24 שעות) חיפה — 04-229488 (11.00-20.00) גליל מערבי 04-922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו-ד' – טל. 822782.

"קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ובני-נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שלוי

חתמתי לרפואת שיניים בישראל בתל-אביב – בימים א'-ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 24.00—18.00. בשבתות וחגים בין השעות: 21.00—15.00. הכתובות: רח' בר-כוכבא 49, טל' 284469. בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 521566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי השעות מענה טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעבירה) קומה א'. טל' 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל-אביב — טל' 03-261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מיטורדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה – טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244: חדרה – 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים — טל' 781111, רמלה — 101, טל' 08-221022, עפולה, טבריה — 101, טלפון 065-93334, נהריה — טל' 04-931401, ים — טל' 5511111, באר-שבע — טל' 057-74767.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה: בימים א'-ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מחיפה לבני-ברק וירושלים: א'-ו': 7.00.
מתל-אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל-אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.30, 7.30, 8.10, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל-אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
• הרכבת תופעל בימי א' בשבוע [illegible] חג בלבד.

הפועל חיפה חגגה נצחון שני ועלתה לחצי הגמר – 78:89

חולון נותרה ערומה

אמש בחיפה: ג'יימס טרי מחולון נאבק עם החיפני קלפטריק וולס

● כדורסל

מאת יוסף גלזר

ומזימותיה הגדולות של הפועל חולון להדיח מכתרה את האלופה, מכבי ת"א, נרמסו אמש סופית בהיכל-הספורט ברוממה על-ידי הקבוצה המפתיעה של הפועל חיפה, שהשלימה נצחון כפול על החולונים בפלייאוף. הפעם היה הנצחון החיפני משכנע — 78:89, לאחר יתרון גדול יותר בהפסקה — 32:48.

רק לפני שבועות אחדים עוד נאבקה הפועל חיפה על הישרדותה בליגה הלאומית, אולם מאמנה השלישי העונה, הצעיר יריב השיצקי, חולל את הבלתי-ייאמן והפך קבוצה מפוררת וחסרת אמונה בטוחה לתלכיד מגובש, שהציג רמת כדורסל התואמת את עלית הקבוצות הישראליות.

עליונותה של הפועל חיפה לא היתה בספק לאורך כל המשחק. מכבי חולון הובילה רק פעם אחת 2:0. כך, למשל, כבר בדקה ה-7 הוליכה הפועל חיפה — 10:24, והכה על רצינות כוונותיה.

קלפטריק וולס, במשחקו הטוב ביותר העונה, קלע כמעט ללא החטאה וחיסל מתחת לסל את ענקי היריב. רולאנד יוסטון שב להוכיח כי הוא אחד הזרים הטובים בליגה וכמעט בלתי-ניתן לעצירה. אנכור שם-טוב, עם ארבעה סלי 3 נקודות, ריכז מהלכים ואת ההפתעה הגדולה סיפק גבי ברנע, שפתח בחמישייה ושיחק ללא רגשי נחיתות במרבית דקות המשחק. ג'ונתן דלזל (בינוני), דורון ספר, אלון אופיר, איתי שביט וגיא גודס השלימו צוות לוחם, ממושמע ודעל שזכה לעידוד קולני מ-2500 צופים.

מהעבר השני היתה חולון צל-של-עצמה. למעט אבי מאור שהציג [illegible] משוכנעת. גם ג'יימס טרי, שקלע 17 נקודות במחצית הראשונה, שיחק כהלכה אך יצא [illegible] עבירות כבר בדקה ה-27. ישראל אלימלך, שביצע עבירה חמישית בדקה ה-33, היה מאופק וגם ניב בוגין. דייוי בורמור היה [illegible] הגרוע ביותר שלו — אף סל [illegible] — 0 מ-14, וגם קני בניסטר [illegible] יכולת אפסית, הירבה להחטיא [illegible] לקטוף ריבאונדים.

היתרון החיפני לא הוטל בספק — 24, 9:17, 19:32, 21:40 בדקה ה-11, 32:38 בהפסקה. הפועל חיפה המשיכה להלום — 34:53, 44:63 בדקה ה-33. יציאתם בחמש עבירות של דלזל (35), וולס (36) ושם-טוב (38), הקלה מעט על חולון [illegible] בעבירה לשמירת-לחץ, אך הפועל חיפה, עם שני מוליכי כדור, שמרה על יתרונה — 78:89 בסיום.

שעת מאושרי הפועל חיפה. שער נצחון, פריצו למשטרה, הניפו את אליליהם וערכו [illegible] עליז של דגלים, צעיפים [illegible]. מחשבר השני נראה [illegible] השלוני, שהגיע עם [illegible] אוטובוסים עמוסי אוהדים, [illegible] שחרב עליו עולמו.

השחקן המצטיין: קלפטריק וולס

שפטו דוד דגן ונפתלי עובדיה.
● קלעו להפועל חיפה: יוסטון 10; וולס 21; שם-טוב 14; דלזל 10; ברנע 9; ספקי 4; אופיר 4 ושביט 2.
● קלעו להפועל חולון: מאור 11; טרי 19; בניסטר 15; אלימלך 11; בוגין 10 ובורמור 4.

ריאל הפסידה — מילאנו ניצחה

קבוצת ריאל מדריד, יריבתה האפשרית של מכבי ת"א בבית-הגמר בגביע-אירופה לאלופות בכדורסל, נוצחה אמש בליגה הספרדית במגרשה של המובילה, חובנטוד, — 84:80.

התוצאות: 1. חובנטוד 22; 2. ברצלונה 21; 3. סרגוסה 19; 4-5. ריאל מדריד ואסטודיאנטס 18 כ"א.

בליגה האיטלקית ניצחה טרסר מילאנו את יוגה בולוניה 88:94. [illegible] קלע 36 נקודות.

...והערב — הגליל ינסה לגמול להפועל תל-אביב — באוסישקין

שני משחקים מסקרנים נוספים ברבע-הגמר בפלייאוף בכדורסל ייערכו הערב: הפועל ת"א תארח את הפועל הגליל-העליון, ומכבי חיפה תתמודד ברוממה עם אליצור נתניה. שתי המפסידות במשחקים הראשונים — הפועל הגליל-העליון ומכבי חיפה — ינסו למנוע משחק שלישי על ידי-בותיהן.

ההתעניינות לקראת שני המפגשים הראשונים. בשניהם יחזו צופים רבים. באולם הפועל ת"א לא יישאר מקום אחד כאשר יתמודדו ב-8.30 קבוצות הפועל ת"א והפועל הגליל-העליון.

שחקני הפועל ת"א, שהפתיעו בנצחון במשחק הראשון בכפר-גלעדי (72:78), יעלו הערב בשאפתנות רבה אמנם אין להניח שמייק לארגי, שיתלבש כנראה, יוכל לתרום. הם יזכו גם לעידוד של אוהדיהם ש"חטפו" את הכרטיסים. יריביהם מהגליל-העליון, שנכנסו במקצת ללחץ אחרי ההפסד, יבואו לתל-אביב במטרה לגמול ללאוואן מרסר וחבריו. אם יתעלו הם מסוגלים לכפות משחק שלישי ולהעתיק את ההכרעה לאולמם בכפר-גלעדי. לגליל מספיק שחקנים טובים כדי לאזן את העדיפות הביתית של הפועל ת"א.

גם המשחק השני, מהיכל-הספורט ברוממה (8), בין מכבי חיפה ואליצור נתניה, מעורר התעניינות-שיא בעיר הכרמל. הנתניתיים, שגברו על יריביהם במפגש הראשון — 92:98, יתקשו לעמוד מול החיפנים, שהביסו אותם בליגה ברוממה — 86:119.

מכבי חיפה תשתדל לנצל את ביתיותה. אליצור נתניה תצטרך להיות בשיאה כדי למנוע נצחון מיריבתה. מאבק שאפתני, עם עדיפות ביתית לדורון שפע, עוזי גורדון וחבריהם ממכבי חיפה.

עין-דור — מכבי מוצקין 68:73

קבוצת הפועל עין-דור/תבור הפתיעה אמש, במחזור ה-18 בליגה הארצית בכדורסל, בנצחון על מכבי קרית-מוצקין — 68:73.

יתר התוצאות בצפון: מכבי נתניה — הפועל בקעת בית-שאן 77:102; מכבי חדרה — מכבי כרמיאל 54:87, מכבי בת-גלים — הפועל גן-שמואל 78:93; הפועל נהריה — הפועל בית-אלפא 58:112.

המובילה הדרומית, אליצור נווה דרור רמלה, ניצחה את אליצור ת"א/פ"ת — 73:96.

יתר התוצאות בדרום: הפועל גבעתיים — בית"ר ירושלים 46:116; מכבי ראשל"צ — הפועל קרית-גת 63:92; אליצור קרית-אונו — הפועל גען 68:112; מכבי דרום ת"א — מכבי ירושלים 75:92; אס"א ת"א/רמת השרון — מכבי פ"ת 8.

גבעת-חיים – מכבי ת"א, בליגה לנשים

משחק-צמרת יערך הערב ב-8 במחזור ה-18 בליגה הלאומית לנשים בכדורסל כאשר הפועל גבעת-חיים (3) תארח את מכבי ת"א (2). הכדורסלניות גבעת-חיים תדחנה לפני שלושה שבועות את התל-אביביות ברבע-גמר הגביע. בסיבוב הראשון — 66:85 למכבי ת"א.

שאר המשחקים הערב: הפועל ת"א — אליצור ראשל"צ (6.30) 70:79; בני-יהודה ת"א — מכבי רמת-חן 8; 68:96; הפועל ירושלים — הפועל חיפה (8) 50:56; הפועל גלבוע — אליצור ת"א (8) 105:41; מכבי דרום/רמת-חן — אס"א ירושלים (8) 45:44.

● האצן הקנדי בן ג'ונסון השווה בארמונטון, אלברטה (קנדה), את שיאו העולמי מ-5 בינואר השנה באוסאקה, בריצת 60 מטר באולם בזמן 6.44 שניות.

בית"ר החזיקה מעמד 30 דקות

הדקה ה-30 במשחק רבע-הגמר בפלייאוף בעזרה: מכבי ת"א — 60; בית"ר ת"א — 56. 800 צופים חזו עד אז במאבק שקול. אולם בהמשך כבר דהרה מכבי ת"א לנצחון קל — 73:92.

לזכותה של בית"ר ניתן לומר שלחמה 30 דקות כהלכה וניצלה משחק מאופק של מכבי ת"א. בהפסקה הובילה מכבי ת"א רק — 39:41.

עשר דקות לסיום נטל מאמן מכבי ת"א, צבי שרף, פסק-זמן ואחריו נראתה קבוצה אחרת, שאפתנית ויעילה, שניצלה היטב את עייפות שחקני בית"ר ת"א.

הנצחון השני העלה את מכבי ת"א לחצי-הגמר בפלייאוף.

השחקן המצטיין: לי ג'ונסון

שפטו: יצחק רמות ושי שטריקס בעזרה.
● למכבי ת"א קלעו: מאגי 24; ג'ונסון 24; ג'מצ'י 17; ברקוביץ 11; לאסוף 6; ארואסטי 6 וליפין 4.
● לבית"ר ת"א קלעו: רייויס 28; ג'ונס 19; חוזו 15; האוורד 3; קולהאס 3; מוסקוביץ 3 וסלינס 2.

וימבלדון הדיחה את אברטון 1:3

הפתעה גדולה היתה בשמינית-גמר הגביע האנגלי, כאשר וימבלדון, שעלתה העונה, לראשונה בתולדותיה, לליגה הבכירה, ניצחה במגרשה את אברטון — 1:3.

החלוץ ג'ון פאשאנו הוא שהדיח למעשה את אברטון כשכבש את השער השני, והנחית מהלומה למגן הבין-לאומי גרי סטיבנס, בלי שהשופט יבחין בכך, והכשיר את שער המשווה עבור גלין הודג'ס ואחר-כך את השער השלישי עבור סאייר.

אברטון הוליכה משערו של פול וילקינסון, בדקה ה-4.

זו הפעם הראשונה שוימבלדון העפילה לרבע-גמר הגביע האנגלי.

הפתעה בגביע: מכבי רחובות הדיחה את הפיינליסטית 22:23

● כדוריד

מאת יוסף חכם

הפתעה נפלה אמש בשמינית-גמר גביע-המדינה בכדוריד, כאשר קבוצת מכבי רחובות גברה באולמה על ה"פיינליסטית", הפועל רמת-גן — 22:23, לאחר 10:11 לרמת-גן במחצית.

כתבנו תמיר הופי מציין ששחקני מכבי רחובות שלטו בכל דקות המשחק. שערים למכבי רחובות: בלדר 10; זיו 5; גולדפישר 3; איזנברג 2; שחר 1; ינקוביץ 1 ורובינשטיין 1. להפועל ר"ג: זלינגר 5; סומך 4; גרא 4; דגן 3; פרוכטר 2; אריאלי 2; ספרן 1 ואלמוסנינוס 1. שפטו זבצקי וגוטמן.

● קבוצת הפועל ראשל"צ ניצחה ביהוד את מכבי פ"ת — 25:35 (12:16). הירבו להבקיע להפועל ראשל"צ: קושניר 10 ודריין 10. למכבי פ"ת: מגרל 9 וברנון 6.
● הפועל פ"ת — מכבי ת"א 19:25 (7.13). שיבי הבקיע 12 שערים להפועל פ"ת.
● מכבי ראשל"צ — אס"א ת"א 11:28 (2:14). עמר הבקיע 7 שערים לראשל"צ.
● אליצור הרצליה — הפועל רחובות 19:21 (8:10). פינזילבר כבש 8 שערים להרצליה ודרון 6 לרחובות.
● מכבי נתניה — מכבי קרית-שרת/חולון 20:23 (6:12). דודאי הבקיע 10 שערים לנתניה. לחולון: דריין 9.
● מכבי אורים רמת-גן — מכבי קרית-מוצקין 18:28 (6.13).
● הפועל נוף-ים - הפועל לב-השרון 20:27 (9:10).

דיווחו: אבי לוי, דוד בכר, שמעון קרונוב ויאיר ביטון.

ברבע-הגמר (15 במארס 1987)

אליצור הרצליה — מכבי אורים רמת-גן; הפועל פ"ת — מכבי ראשל"צ, מכבי רחובות — מכבי נתניה; הפועל נוף-ים — הפועל ראשל"צ.

מילאן — יובנטוס 1:1 לעיני 85 אלף במילאנו

14 שווה 6130 ש"ח

1187 משתתפים שניחשו את כל 14 התוצאות במשחקי השבת בטוטו זכו ב-6130 ש"ח כל אחד.

3079 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו 87 ש"ח כל אחד. 28325 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 9.30 ש"ח.

בגלל ריבוי הזוכים לא יחולקו הפרסים למנחשי 10 ו-11 משחקים וסכומי הפרסים יועברו לשבוע הבא.

● ליגות באירופה

85 אלף צופים, ששילמו מיליון ו-250 אלף דולאר, חזו אתמול באיצטדיון סאן-סירו במילאנו במשחק-התיקו 1:1, בין מילאן והאלופה, יובנטוס, במחזור ה-19 בליגה האיטלקית בכדורגל.

אלדו סרנה העניק יתרון ליובנטוס בדקה ה-55, וכעבור 20 דקות השווה פאולו וירדיס (שערו ה-11 העונה, ומוליך בטבלת המבקיעים).

שער של ברונו ג'ורדנו, בן ה-30 שנכנס כמחליף, וכבש כעבור שלוש דקות, העניק נצחון-חוץ לנאפולי על טורינו — 0:1, ולמיקדמה רצינית בפיסגה — 30 נקודות, בארבע נקודות יותר מאשר לשנייה, אינטר, שהפסידה לרומא — 1:0, משער של הרני קלאוס ברגרן, בדקה ה-30.

רומא ויובנטוס ניצבות אחריהן, עם 25 נקודות כל-אחת, לפני מילאן — 24.

תוצאות נוספות: ברשצ'יה — קומו 0:2, אודינזה — פיורנטינה 1:1, אבלינו — אסקולי 0:0, אמפולי — אטאלנטה 0:0, סמפדוריה — וורונה 0:0.

נצחון גבוה לאייאקס

לאחר ההפסד בשבוע שעבר לוונלו הצליחה אייאקס אמסטרדם להביס 0:6 את ואלם, במחזור ה-21, המפוצל, בליגה ההולנדית בכדורגל.

לאייאקס, בראש הטבלה 36 נקודות מ-21 משחקים, ומקדימה ב-3 נקודות את פיליפס איינדהובן, עם שני משחקים פחות.

תוצאות נוספות: דן-בוס — צוולה 2:5; אלקמאר — רודה 1:2.

● דן-האג הפתיעה בשמינית-גמר הגביע ההולנדי בכדורגל, כאשר ניצחה ברוטרדאם את פיינורד — 1:2.

נצחון לריאל

האלופה, ריאל מדריד, השיגה נצחון דחוק במגרשה — 1:2 על קאדיז בליגה הספרדית.

בילבאו נוצחה במגרשה על-ידי סביליה 1:0.

ברצלונה סיימה אמש בתיקו 0:0 בלאס-פאלמס.

נצחונות לבת-ים ולעין-החורש בפתיחת משחקי הפליי-אוף

משחקי הפליי-אוף בליגה הלאומית לנשים בכדורעף החלו בסוף השבוע.

בפליי-אוף העליון זכו בנצחונות קבוצות הפועל בת-ים והפועל עין-החורש/עמק-חפר. בת-ים הכניעה באולמה את אס"א באר-שבע — 0:3 (14:16, 8:15, 4:15). בבת-ים הצטיינה ענת הורשקו ובבאר-שבע: אילת בן-ברוך. שפטו: אהרון קמל ופיני שמפלינר.

יכולת מעולה של הפועל עין-החורש. בשורותיה הצטיינה כל השישיה, זיכתה את הקבוצה בנצחון-חוץ על אליצור יבנה — 0:3 (11:15, 8:15, 14:16). שפטו: אלכס בוקור ואסא זינגר.

בפליי-אוף התחתון ניצחה הפועל עמק-יזרעאל באולמה את הקריית-חיים — 1:3 (15:8, 8:15, 12:15, 9:15). יעל לוי וסיון רוטנבר התעלו בעמק-יזרעאל. רביטל גוטמכר בלטה בקרית-חיים. שפטו, מצויין, עוזי בן-צבי ומיכאל סלע.

הפועל כפר-סבא גברה במשחק-בית על הפועל רמת-אביב — 0:3 (11:15, 11:15, 10:15), בשיפוטו של גבי לוטן.

הופנגל בהגיע אורתז ארצה: "לא באנו לטייל"

מאת יצחק ויסתוף

"מכבי תל-אביב היא קבוצה מושלמת; יש לה את שני הזרים הטובים באירופה. והעובדה שהם משחקים עם יותר חבריהם שלוש שנים – עושה את הקבוצה לגדולה" – כך אמר אתמול ג'ורג' פישר, מאמן אלופת צרפת בכדורסל, אורתז, עם הגיעה לישראל, לקיום מחנות-אימון בירושלים לקראת ההתמודדות המכרעת נגד מכבי תל-אביב ביום חמישי.

פישר הוסיף כי לא הופתע מנצחון מכבי ת"א במילאנו: "הופתעתי מהתפרש. שדי חימם אותי, מה שאני יכול להבטיח שכאן בישראל תציג אורתז משחק קבוצתי, שלא יתבסס על משחק אישי של שחקן כלשהו".

תום שפלר, והאמריקני של אורתז, מאוכזב כי ביום חמישי צפוי משחק קשה: "יהיה לנו קשה גם במשחק הראשון, בו ניצחנו על חודה-של-נקודה את מכבי ת"א. רמת הקבוצות בבית-הגמר שווה וכל קבוצה מסוגלת לנצח את רעותה".

גם הרכז הופנגל הצהיר כי קבוצתו לא באה לישראל רק כדי לטייל: "אני מאמין בכוחנו ורוצה לנצח. ביום חמישי נראה לכולם כי באורתז יש כדורסל טוב".

הצרפתים מתכננים, בנוסף לאימונים, גם לטייל באזור ירושלים וים-המלח.

דרום-קוריאה נעצרה מהצמרת העולמית בניו-דלהי

● טניס שולחן

הפתעה גדולה היתה באליפות העולם בטניס-שולחן בניו-דלהי, כאשר טאייוואן הכניעה את דרום-קוריאה, אלופת משחקי אסיה — 0:5. קודם-לכן נוצחו הקוריאנים על-ידי שבדיה — 5:4.

שני ההפסדים דירדרו את דרום-קוריאה אל מחוץ לשמונה הגדולות.

מאמנה של טאייוואן, לין צ'ינג הסיונג, אמר: "אנו מקווים עתה לגבור על סין, ואנו יכולים לנצח את שבדיה בכל עת". אבל קודם-לכן הפסידה טאייוואן לשבדיה — 5:1, וברבע-הגמר נוצחה על-ידי יוגוסלביה — 5:2.

לעומת זאת ניצחו נשות דרום-קוריאה את הונגריה — 0:3, וסין הביסה את יפאן — 0:5.

סאמארנש לא ענה

מחאה חריפה, על כי ישראל לא שותפה באליפות העולם בטניס-שולחן בהודו, תישלח פעם נוספת ע"י הוועד האולימפי בישראל — על-פי החלטה בישיבת נשיאות הוועד האולימפי.

בעיקר הובעה פליאה שנשיא הוועד האולימפי הבינלאומי, אנטוניו סאמארנש, לא מצא לנכון להשיב למברק-מחאה שנשלח אליו לפני כשבועיים, למרות שענף טניס-השולחן צורף לא מכבר לתכנית המשחקים האולימפיים.

שולמית טור (גיר), מי שהיתה אלופה ושיאנית ישראל בשחייה, תכהן כיו"ר ועדת ההסברה של הוועד האולימפי.

מיחיץ': ההתאחדות צריכה לדאוג לי

מאת אשר גולדשלגר

המאמן הלאומי מילוטינוביץ' (מיחיץ') לא יתלונן בפני ההתאחדות לכדורגל על האירוע החריג שאירע שלשום באצטדיון בלומפילד, כשנאלץ לחזות בשני משחקי הליגה מפרומי יציע מספר 3.

מיחיץ' אמר אמש: "ההתאחדות לכדורגל היא שצריכה לדאוג מראש לשני הכרטיסים עבורי כדי שאוכל לשבת במרכז היציע [illegible] לבצע את עבודתי נאמנה. אם העניין [illegible] עד סוף השבוע [illegible] לשבת גם בעתיד בין הצופים בשערים".

נצחון נוסף לבוסטון

בוסטון-סלטיקס המשיכה לנצח ומוליכה באזורה בליגת האן.בי.אי. לאחר שגברה על סאן אנטוניו, עם פרנק בריקובסקי — 113:121. לארי בירד קלע 32 נקודות לבוסטון.

תוצאות נוספות: ניו-ג'רסי — ניו-יורק ניקס 107:111; יוסטון רוקטס — יוטה ג'אז 81:94; מילווקי באקס — פיניקס סאנס 107:115; סיאטל — וושינגטון בולטס 93:110.

צרפתי קבע שיא עולמי באולם

האצן הצרפתי ברונו מארי-רוס קבע שיא עולמי בריצת 200 מטר באולם באליפות אירופה בליון, צרפת, בזמן של 20.36 שניות — שיפור של 16 מאיות לשיא הקודם של האיטלקי סטפנו טולי מאשתקד.

לאלוף אביעזר יערי ומשפחתו
משתתף באבלכם
במות יקירכם

מאיר יערי ז"ל

משה לוי — רב אלוף
ראש המטה הכללי

אוניברסיטת תל־אביב

אבלה על מותו של

מאיר יערי

ד"ר כבוד לפילוסופיה
של אוניברסיטת תל־אביב

מרכינים ראש עם הסתלקותו של
מנהיג והוגה דעות

מאיר יערי ז"ל

סניף מפ"ם וצוותא
ראשון לציון

מרכינים דגלינו ואבלים עם
התנועה והמשפחה
על מותו של

מאיר יערי ז"ל

מועדון הגימלאים
שליד מפ"ם — ראשון לציון

חברי מפ"ם פתח־תקוה רבתי
מרכינים ראשם עם פטירתו של

מאיר יערי ז"ל

מאבות מייסדי התנועה והמפלגה
חלוץ, סוציאליסט והוגה־דעות
משתתפים בצער המשפחה וקיבוץ מרחביה

סניף מפ"ם בפתח־תקוה

מוסד רמות חפר
חניכיו ועובדיו

מרכינים ראש עם מותו של

מאיר יערי

ממייסדיה ומורה דרכה של תנועת השומר הצעיר

עם המשפחה ובית מרחביה
אנו אבלים על

מאיר יערי

ממייסדי תנועת השלום בישראל ובעולם
במשך שנים רבות נשיא ועד השלום הישראלי
חבר מועצת השלום העולמית

ועד השלום הישראלי

עם המשפחה וקיבוץ מרחביה
מתאבלים על מותו של

מאיר יערי

חברי מושב מרחביה

מפ"ם חיפה רבה וסניפיה
אבלים על מותו של מנהיג תנועתנו

מורה דרך, בונה הקיבוץ הארצי ותנועת השומר הצעיר

מאיר יערי

ומשתתפים בצער המשפחה וקיבוץ מרחביה

לאנדה וב"ב, לקיבוץ מרחביה,
לקיבוץ הארצי ולמפ"ם
עמכם אנו אבלים על מותו של

מאיר יערי

מניח היסודות של השומר הצעיר, של הציונות
הסוציאליסטית, בין מקימי הסתדרות העובדים בארץ

הנהלת „אחיעזר".
אגודה לעזרה הדדית של יוצאי וותיקי
תנועת „השומר הצעיר" העולמית

עם המשפחה, קיבוץ מרחביה
ותנועת השומר הצעיר
אבלים על מותו של

מאיר יערי

מנהיג, מתווה דרך וחבר

מולה כהן
ראש המועצה האזורית עמק יזרעאל
ישוביה ותושביה

לאנדה, למשפחה ולקיבוץ מרחביה

אנו אבלים על מותו של

מאיר יערי

איש לוחם, חבר ומנהיג תנועתנו

קיבוץ מסילות

אנו מרכינים ראשינו בהילקח מאתנו

חברנו־מנהיגנו הדגול

מאיר יערי

קיבוץ געש

מרכינים ראש
על מותו של

מאיר יערי

קיבוץ כישור

משקי עמק יזרעאל
ומפעליהם האזוריים

מתאבלים על מות

מאיר יערי ז"ל

מייסד השומר הצעיר, מנהיג והוגה־דעות,
מחנך ומתווה דרך להגשמה חלוצית

למשפחה ולקיבוץ מרחביה

על מותו של

מאיר יערי

איש החזון, המחנך והידיד

מתאבל קיבוץ מזרע

למשפחת יערי, קיבוץ מרחביה,
הקיבוץ הארצי ומפ"ם
אבלים ומרכינים ראש עם מותו של

מאיר יערי

מייסד, מורה דרך, איש חזון ומנהיג

בית מפ"ם ר"ג־גבעתיים

הנהגת הקן של מוסד מעלה הבשור
עם מחנכיו וחניכיו
מרכינים ראש
באבל על מות

מאיר יערי

הוגה־דעות ומנהיג

עם קיבוץ מרחביה, המשפחה והתנועה

אתכם באבלכם הכבד
במות

מאיר יערי

המנהיג ומורה הדרך

קיבוץ ח

מרכינים ראש
על מותו של

מאיר יערי

קיבוץ שניר

עם אנדה, המשפחה
וקיבוץ מרחביה

אבלים על מות

מאיר יערי

ההוגה ומורה־הדרך לתנועת העבודה
שליווה את קיבוצנו מראשית דרכו

קיבוץ ניר דוד (תל־עמל)

23.2.87

עם המשפחה וקיבוץ מרחביה

אבלים על מותו של

מאיר יערי

מורה הדרך ומנהיג תנועתנו

קיבוץ שריד

קיבוץ רמות מנשה
א ב ל
על מותו של

מאיר יערי

סולל הדרך ומנהיג תנועתנו

ומשתתף בצער המשפחה והקיבוץ

על מותו
של

מאיר יערי

החולם, החלוץ והמגשים

א ב ל

קיבוץ דליה

על מותו של

מאיר יערי

מניח יסודות ומורה דרך

א ב ל

קיבוץ יחיעם

המכון היהודי ערבי של ההסתדרות
ההנהלה וחבר פעיליה
אבלים
על מות

מאיר יערי ז"ל

מאבות ההסתדרות ותנועת העבודה
לוחם ללא חת להגשמת האחווה
בין יהודים וערבים

משתתפים ביגון בני המשפחה,
קיבוץ מרחביה, הקיבוץ הארצי ומפ"ם

נתן אלמוזלינו
יו"ר המכון היהודי ערבי

מרכינים ראשינו
ואבלים עם המשפחה והתנועה
על מותו של

מאיר יערי

קיבוץ מגידו

23.2.87

עם משפחת יערי, עם קיבוץ מרחביה
והתנועה כולה

אבל על מותו של

מאיר יערי

מניח יסודות ומורה דרך

קיבוץ עין־השופט

לאנדה, לרחל, לאבי,
לכל משפחת יערי ולמרחביה

אתכם באבל על

מאיר יערי

ממעצבי דרכנו והוגי משנתנו שנאסף אל עמו

קיבוץ השומר הצעיר
בית־זרע

מרכינים ראשינו
ואבלים

עם המשפחה והתנועה
על מותו של

מאיר יערי

קיבוץ מגן

על מותו
של

מאיר יערי

א ב ל

קיבוץ שובל

קיבוץ עברון

מתאבל
על מותו של

מאיר יערי

מייסד, מנהיג, מגשים

מרכינים ראשינו
ואבלים על מות

מאיר יערי

סולל הדרך,
איש החזון והמעש

קיבוץ רוחמה

על מות

מאיר יערי

אבל עם כל התנועה
ומשתתף בצער המשפחה בקיבוץ מרחביה

קיבוץ נחשון

קיבוץ ניר־עוז

אבל
עם משפחת יערי, קיבוץ מרחביה,
הקיבוץ הארצי ומפ"ם

על מותו של

מאיר יערי

ממייסדי ובוני תנועתנו

קיבוץ רשפים

א ב ל

על מותו של

מאיר יערי

מנהיג התנועה ומורה דרך

מרכינים את ראשינו
על מותו של

מאיר יערי

מניח יסודות ומורה דרך

קיבוץ גן־שמואל

מרכינים ראש

על

מאיר יערי

הוגה דעות ומנהיג
שאיננו עוד

בית נגבה

עם המשפחה
קיבוץ מרחביה
והתנועה

על

מאיר יערי

מנחיל מורשת לדורות
מגשימים ולוחמים
שאיננו
עם האבלים קיבוצו הראשון

בית אלפא

130 צעירים שהשתתפו בהפגנות ברצועה עודם כלואים ב"אנצאר 2"

מאת רפאל גאון, כתב "על המשמר" וסוכנות עת"ם

130 צעירים בעיקר תלמידים, תושבי חאן יונס ועזה שהשתתפו במהומות ברצועה בימים האחרונים עדיין עצורים במתקן הכליאה בעזה "אנצאר 2" שנפתח מחדש ביום ה' שעבר, אחרי שנסגר לפני חודשיים (הקצינים אינם אוהבים את הכנוי שדבק בו — "אנצאר 2").

לדברי קצין בכיר בפקוד הדרום התנאים במחנה המעצר משופרים — לעצורים יש מקלחות, שרותים צמודים, ולבנים להחלפה, שלא לדבר על הקפדה מיוחדת במניעת מעשים חריגים של מעשי אלימות שנתלוו למעצרים לפני חודשיים ושהאשמים בהם הועמדו לדין. על שאלה בענין זה השיבו לי: "אנחנו לומדים מן הנסיון."

אחרי ימים רצופים רבים של מהומות נרשם אתמול יום שקט בלא ארועים של הפרת סדר ברצועה.

שקט יחסי

שקט יחסי שרר אתמול בערי הרצועה ונרשמו הפרות סדר מועטות, שבמהלכן לא נפגע איש. סמוך לשעה 6.30 בבוקר הוצתו צמיגי מכוניות בשכונת סג'עיה בעזה ובאותה עת הובערו צמיגים במיחנה הפליטים הגדול — ג'בליה, שם גם יידו המפגינים אבנים לעבר אנשי כוחות הבטחון וברחוב צדדי בעזה הובער שוב צמיג. בשעות הבוקר הובערו צמיגים גם ליד הקולג' בעזה, אך במשך כל שעות היום לא ניכר מתח בעיר, כפי שהיה עד סוף השבוע.

תלמידים מבית ספר "באר שבע" ברפיח הבעירו בבוקר צמיגים ויידו אבנים לעבר חיילים וגם שם לא היו נפגעים.

אוניברסיטת "אל אזהר" בעזה נסגרה שוב ביום א' בצו של אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי.

עת"א מעלה את הארנונה ב־22% צוקר: גזילה ומכה נוספת לחלשים

... ולהט תקף את הממשלה על שאינה משלמת ארנונה מלאה על משרדיה בתל־אביב: "חרפה וכלימה"

מאת ירדן זליג, כתב "על המשמר"

מועצת העיר ת"א אישרה אמש ברוב קולות את העלאת שיעור הארנונות לשנת הכספים 88־87. בב־22 אחוזים, וכך אימצה מועצת העיר את ההנחיות שהוציא משרד הפנים לרשויות המקומיות בנושא העלאת הארנונה.

כתבנו מציין כי במקביל אימצה מועצת העיר גם את הנחיית משרד הפנים להעלות את "רצפת" שיעור הארנונה ל־4.6 ש"ח למ"ר לשנה, שפירושה התייקרות הארנונה באיזורים מסויימים בעיר בשיעורים הגבוהים מ־22 אחוזים.

מהחלטת המועצה עולה, כי השנה יגדל מספר הגימלאים המקבלים קצבת זיקנה והטבות סוציאליות הזכאים לפטור ממיסים על שטח מסויים בדירתם.

כך יקבלו למשל הגימלאים שלהם דירות עד 125 מ"ר, פטור על 100 מ"ר ראשונים. במהלך הדיון במועצת העיר תקף ראש העיר שלמה להט את הממשלה על שאינה משלמת לעיריה מיסי ארנונה על משרדיה בעיר, ומסתפקת בתשלום האגרה לפינוי אשפה. "זו חרפה וכלימה שממשלה לא משלמת ארנונה, עליה לתת דוגמא חיובית ולא שלילית, אין שלטון כזה בעולם שהוא כה ברוטאלי בגישתו לצרכים שלו עצמו" אמר להט.

צוקר: גזילה

חבר המועצה אריה צוקר (מפ"ם) שהצביע נגד החלטת המועצה תקף את המלצות משרד הפנים באומרו, כי הבסיס שעליו הן מושתתות חסר שחר במציאות וכינה את ההעלאה כגזילה מכוונת של כבשת הרש, וחנק נוסף של השכבות החלשות. לדבריו, העלאת "ריצפת" המס ל־4.6 ש"ח למ"ר בשנה, פירושה עבור אלפי משפחות הגרות בשכונות מצוקה, התייקרות של הארנונה בשיעורים שבין 57 ל־300 אחוז. הוא הציע כי שיעור הארנונה למגורים לא יועלה השנה בשיעור של יותר מ־11 אחוז, שוו לדבריו תוספת היוקר שקיבלו השכירים, הגימלאים ונתמכי המוסד לביטוח הלאומי מאז אפריל אשתקד. חבר המועצה מרדכי וירשובסקי (שינוי) טען בדבריו, כי לא היה כל צורך השנה להעלות את שיעורי הארנונה והוסיף כי בכל מקרה יש לאחר את הדיון שעל שיעורי הארנונה עם הדיון על תקציבה של העיריה.

משלחת יוס"י לישראל — לאחר ביקור במטה אש"ף בתונים

מאת שלמה סלוצקי

משלחת ראשי "יוס"י" — האינטרנציונל הסוציאליסטי הצעיר בראשות המזכ"ל דירק דריבומס, ושני חברי לשכה מצרפת ומשבדיה, הגיעו אמש לישראל לסדרת פגישות בשיחות אשר יהוו חומר רקע לדיון הקרוב על המזרח התיכון בארגון הבינלאומי.

לפני חודשים מספר ביקרה המשלחת במטה אש"ף בתונים, ונפגשה שם עם ראשי הארגון הפלשתיני שמיוצג רק בעקיפין ביוס"י, דרך־ארגון הסטודנטים הפלשתינאים. כעת מגיעים חברי המשלחת לישראל כאורחי צעירי מפ"ם והמשמרת הצעירה של מפלגת העבודה.

חברי המשלחת אמורים להיפגש — מלבד עם צעירי ומנהיגי מפ"ם וה"בורח" — גם עם אישים בשטחים מ' ומוכי אש"ף וקבוצות אחרות.

ג'וני גל (גולדברג) הרכז הבינלאומי של צעירי מפ"ם, האחראי על אירוח המשלחת הגיש להם אמש נייר עמדה לגבי תפקידה של יוס"י בהתקדמות לעבר פתרון של שלום למזרח התיכון. שלדעת מפ"ם חייב להיות מבוסס על מו"מ בלי תנאים מוקדמים בין נציגי ישראל, והפלשתינאים, ועל עיקרון הוכרה ההדדית. צעירי מפ"ם יציעו לארגון יוס"י לחזק את מחנה השלום בשני הצדדים הלוחמים ולשמש במה להידברות בין הצדדים.

המכון ללימודים ערביים ורדיו קהיר יציינו עשור לביקור סאדאת

מאת קאסם זייד, כתב "על המשמר"

המכון ללימודים ערביים בגבעת חביבה יחד עם חטיבת התוכניות בעברית ברדיו קהיר, מתכננים ארוע מיוחד בנובמבר 1987 לרגל מלאת עשר שנים לביקור סאדאת בישראל.

זאת סיכמו חברי משלחת המכון בעת ביקור שערכו בשבוע שעבר בקהיר עם מנהל חטיבת התכניות בעברית ברדיו קהיר אחמד אלחמלי.

חברי המשלחת יורם מירון, ריאד כבהא ושרה אוסצקי, סיפרו לכתבנו שאלחמלי הביע נכונות מלאה לקחת חלק בארוע זה ולהביא עמו חלק מעובדיה הבכירים של רשות השידור המצרית. הנהלת המכון הערבי בגבעת חביבה מתכוונת לבקש משגריר מצרים בישראל מוחמד בסיוני לשתף את שגרירות ארצו בארוע.

חברי המשלחת שהיו אורחי המרכז האקדמי הישראלי בקהיר סיפרו לכתבנו שהם נפגשו עם סטודנטים מצרים הלומדים עברית, קשרו אתם קשרים והזמינו אותם לבקר בגבעת חביבה. חברי המשלחת סיפרו עוד שהמארחים המצרים גילו התענינות רבה בפעילות המכון ללימודים ערביים וגילו אהדה גלויה לתנועה הקיבוצית ולמחנה השלום בישראל.

חברי המשלחת שהרכבו לשוחח עם אנשים ברחוב, ספרו שהרכב המשלחת היהודית־ערבית התקבל בעניין רב ולעיתים בהפתעה על ידי מארחיהם המצרים. חבר המשלחת, ריאד כבהא, סיפר שהמארחים המצרים התענינו במצב הערבים בישראל ובמידת מעורבותם בתנועת שלום עכשיו.

ישראל ואיטליה יבדקו אפשרות לשיתוף פעולה טכנולוגי

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

ישראל ואיטליה יבחנו שיתוף פעולה טכנולוגי ותעשייתי בתחומי המכונות, התפלת מי ים, ציוד רפואי, ציוד תקשורת, ביו־טכנולוגיה ותרופות, כך סוכם אתמול בפגישה בין שר התעשייה והמסחר אריאל שרון ומנכ"ל י משרד התעשייה האיטלקי, ד"ר ויטוריו בארטיירי. על־פי הסיכום, ייפגשו בחודש הבא משלחות של שתי המדינות ברומא, ובפגישות אלה ידונו הצדדים ביישום הסכם שהושג.

שרון אמר אתמול, כי בשש השנים האחרונות יבאה ישראל מאיטליה סחורות בהיקף של למעלה מ־2.4 מיליארד דולר, בעוד היצוא לאיטליה היה בהיקף של 1.3 מיליארד דולר. הוא אמר, כי ישראל שואפת לצמצם את הגרעון הזה במאזן המסחרי.

אתמול הוצבו בכל רחבי הארץ 30 דוכני החתמה ע"י ארגון אזרחים שאכפת להם וארגון יוצאי צפון אמריקה וקנדה הקוראים לנבחרי הציבור להצביע בעד שינוי שיטת הבחירות לשיטה האזורית יחסית. שינוי זה יגביר את רצון ההשתתפות הפעילה של הציבור בתה־ליך הדמוקרטי, יחזק הזי־קה בין הבוחרים לנבחרים, יעלה את איכות נבחרי הצי־בור וימשוך כוחות איכו־תיים יותר ליטול חלק בחיים הפוליטיים.

בין התומכים הבולטים — הח"כים דוד מגן, מאיר שיטרית, שמחה דיניץ, מרדכי וירשובסקי, אהרון נחמיאס, מאיר כהן אבי־דוב, רפאל איתן ועוד.

בצלום: דוכן החתמה בירושלים.

(תצלום: רחמים ישראלי).

אנשים ואירועים

על גלגיליות מראש הנקרה לאילת

מאת בצלאל רובין, כתבנו מאילת

ליער אקרמן בן ה־21 תושב נתניה צנחן משוחרר עשה זאת. הוא היה הישראלי הראשון שעבר מרחק של יותר מ־600 ק"מ בכבישים מראש הנקרה ועד אילת במשך 10 ימים על גלגיליות (סקטים).

אתמול, בכניסה לאילת, ליד תחנת המכס, הקבילו אותו העיתונאים ומעט סקרנים. הוא סיפר שאת המסע התחיל ביום חמישי לפני 10 ימים ובממוצע גמע מרחק יומי שבין 40 ל־80 ק"מ. הוא אכל פעם ביום, רק בבוקר, ושתה הרבה מאוד מים. הוא סחב עימו מיכל שהכיל 6 ליטר מים. הקטע הקשה ביותר היה דווקא כביש חיפה ת"א בשל הרוח הנגדית החזקה והתנועה הסואנת. כביש הערבה לאילת מרחק של כ־180 ק"מ היה עבורו הקטע הקל ביותר בגלל הרוח הצפונית שדחפה אותו מאחור ותנועת כלי הרכב הדלילה.

ליער אקרמן מתכוון לפתוח בקרוב בנתניה מועדון סקטים ראשון מסוגו בארץ.

מחנה המעפילים בעתלית — ישוחזר

מאת יואב אביב

מחנה המעפילים בעתלית ישוחזר וישופץ ובימים הקרובים יחל מיפקד של המועצה לשימור אתרים, ובמסגרתו יתפקדו המעפילים ששהו במחנה, ואנשי הפלמ"ח שהשתתפו בפריצה לשיחרור המעפילים.

ההחלטה לשיקום המחנה שסבל הרס רב מאז קום המדינה, נפלה באחרונה במועצה לשימור מבנים ואתרים התיישבותיים במסגרת הפעולות להצלת המחנה הוקמה עמותה לשיקום המחנה בשיתוף עם המועצה המקומית של עתלית. והמחנה הוכרז כאתר לאומי.

עם הקמת העמותה הוחלט להפוך את המחנה לאנדרטה לתקופת העליה ולהקים במבנים המשוחזרים שבו מרכז הסברה, מרכז לחיזיון אורקולי ואולם מפגשים.

החיזיון האורקולי שיופק על ידי מרכז ההסברה יעסוק בחיי היומיום של המעפילים לאחר תלאות עלייתם ובפריצה לשיחרור המחנה. כן ישמש המחנה המשוקם מדרשה לחינוך וללימודי ההעפלה.

ביקשו מרפי נלסון למצוא לה עבודה... הוא נושא אותה לאשה

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

"פצצה הוטלה באילת". רפי נלסון בן ה־57, האיש שהפך לשם נרדף לכל מה שנוצץ ממנו ריח אילת, הודיע אתמול למקורביו שבקרוב הוא עומד לשאת לאישה את התיירת הצרפתיה מריאן וייצמן בת ה־30.

לחתונה זו, הרביעית במספר של נלסון, יוזמנו כמה עשרות מקורבים בלבד. לפי התוכנית ינוהל טקס הנישואין האזרחי ע"י חברת הכנסת שולמית אלוני מיד לאחר החלמתה.

מריאן וייצמן היא בת לאב יהודי, אחד מעורכי השבועון הצרפתי "לאקספרס" ולאם קתולית. היא סיימה תהליך גיור קצר לפני כמה שבועות.

את ההיכרות הראשונה בין נלסון והכלה המיועדת, עשה העיתונאי יעקב חומס שביקש מנלסון שימצא עבודה עבודה מתאימה. הוא מצא.

400 אלף עניים בשוויץ העשירה

זנווה. — להיות שווייצי ובכל זאת עני — זה בהחלט אפשרי. בצילם של הבנקים הגדולים, מסר זה עתה המכון לאתיקה סוציאלית של אוניברסיטת סנט־גאלן על כ־400,000 אזרחים, הפוגמים בתמונה האידילית של האושר השווייצי.

שיכבת האזרחים שאיננה משופעת במצלצלים הולכת ומתרחבת ומקיפה כיום שישה אחוזים מן האוכלוסייה.

בשבת פתח אחד הממונים על ענייני הסעד בעיר לוגאנו בשביתת רעב בכיכר מרכזית, כדי להסב את תשומת הלב לצורך לפתוח "מסעדה של הלב", כדומה לאלה הפועלות בצרפת והמספקות מזון לנצרכים. החורף נפתחה לראשונה מסעדה כזו בעיר זנווה.

החוקרים של אוניברסיטת סנט גאלן מצטערים שקשה לקבוע סטטיסטיקה מעמיקה, משום שהתופעה של העוני בשווייץ נשארת מוצנעת. "העניים שלנו מנומסים מאוד, הם יודעים להתהלך בלי להטיל את צילם על האמידים, ומרוב ענותנות אין הם משמיעים את קולם", נאמר במאמר מערכת, שפורסם בעיתון "לה סויס" בזנווה, בשולי חקירה על "הצד הכיני של העושר".

במדינה כמו שווייץ, בה הסודיות היא בבחינת מוסר, אלה הרוצים לחקור את תופעת העוני נתקלים בהיעדר נתונים ונאלצים להעריך, כי מספרם האמיתי של עלובי־החיים "עולה כנראה בהרבה" על המספר שמפרסמים השלטונות.

עם זאת, הדגיש העתון, "אין ספק כי מספרם של העניים גבוה הרבה יותר מהמשתמע מחקירה זו," שאיננה מתחשבת בשוני שבהגדרת העוני על־פי המחוזות.

לפי מחקר אחר, שנערך ב־1986 על־ידי ד"ר קריסטיאן מאראצי, 25 אחוז ממשלמי המיסים במחוז סטין, בדרום שווייץ, חיים מתחת לסף העוני. גם מספרם של המובטלים איננו קטן, וצעירים מובטלים רבים התמכרו לסמים ולאלכוהול. (ע"צ)

23.2.87

ז'אן־מארק רויאן ונאטאלי מניגון, ממנהיגי ארגון הטרור "פעולה ישירה", שנעצרו במוצאי־שבת ליד אורליון, מדרום לפאריס (צילום: איי.פי.)

ארבעת מנהיגי "פעולה ישירה" נעצרו בצרפת

אורליון. — ארבעת המנהיגים ה"היסטוריים" של קבוצת הטרור הצרפתית, השמאלנית הקיצונית "פעולה ישירה" נעצרו בשבת בלילה על־ידי המשטרה בקרבת העיר אורליון, 100 ק"מ מדרום לפאריס — מסרה המשטרה.

העצורים הם ז'אן־מארק רויאן, נאטאלי מניגון, ז'ואל אוברון וז'ורז' סיפריאני, שלא הספיקו להשתמש בנשקם. מקור מוסמך מסר, כי המנהיגים של "פעולה ישירה" עסקו בהכנות לפעולות טרור וכנראה ביקשו לבצע חטיפה בתוך זמן קצר, וזאת על סמך העובדה, כי אחד החדרים בחווה המבודדת שבה נלכדו הוכן במיוחד כדי לקלוט אדם חטוף.

השוטרים מצאו במקום נשק וחומרי־נפץ רבים, מסמכים לרוב, ובין היתר, רשימות של כתובות ושל אנשים שיש לחטוף אותם או לחסלם.

המשטרה גילתה גם מסמכים הקשורים בהתנקשות שעלתה בחייו של ז'ורז' בס, המנהל לשעבר של מפעלי "רנו", ז'ורז' בס נרצח בנובמבר אשתקד בפאריס, ו"פעולה ישירה" קיבלה על עצמה את האחריות לרצח זה. (ע"צ)

טלקס

● נשיא לוב הורה: רובה "קלצ'ניקוב" לכל אזרח

קאהיר. - נשיא לוב, מועמר קדאפי פירסם הוראה המחייבת כל אזרח לרכוש רובה "קלצ'ניקוב" מתוצרת בריה"מ בסכום של 250 דינרים לוביים האחד, וסכום זה ינוכה ממשכורתו של כל אזרח בשיעור 20 דינאר בחודש – מוסר "אלאהראם" הקאהירי.

כן פירסם הנשיא הוראות, כי הנשק לא יימסר לקונים, אלא יאוחסן ביחידות הצבא במרחבי המיקומים הצבאיים. עד שהוא יפרסם הוראות חדשות בדבר מסירתו לאזרחים.

לדברי "אל־אהראם", עוררה הוראת קדאפי "זעם רב" בין אזרחי לוב. (ע"מ)

● "ההפצצות האמריקניות על טריפולי נועדו להרוג את קדאפי"

ניו־יורק. - המטרה של ההפצצות האמריקניות על לוב, באפריל אשתקד, היתה להרוג את מליט לוב, קולונל מועמר קדאפי, אולם נסיון זה נכשל משום שמערכות החכונות של הטילים לא פעלו בארבעה מבין תשעת מטוסי־הקרב שהשתתפו בתקיפה - מסר אתמול "ניו־יורק טיימס".

לדברי העתון, חיסולו של קולונל קדאפי תוכנן על־ידי קבוצה קטנה של אישים בכירים בבית הלבן, אותה קבוצה שהיתה מעורבת בפרשת מכירות הנשק לאיראן, ובעיקום היועץ לשעבר לבטחון לאומי, אדמירל ג'ון פוינדקסטר, וסגנו קולונל אוליבר נורת. (ע"צ, ע"ד)

● תשופץ כיכר טרפלגר בלונדון

לונדון. - פוליטיקאים חברי האופוזיציה בבריטניה מחו אתמול על תוכניות הממשלה לסגור את כיכר טרפלגר בלונדון לפני אסיפות ציבוריות במשך השנתיים הקרובות, כדי לבצע בה שיפוצים מולים.

ביולי אשתקד נמסר על המכוונת בסך 1.5 מיליון לישט (2.3 מיליון דולר) לשיפוץ הכיכר, שהושלמה ב־1867 לזכר הקרב הימי של טרפלגר נגד כוח צרפתי־ספרדי, בשנת 1805. (ע"ר)

הועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון גוש: 6414 חלקה: 35, המסווגת כאזור חקלאי ע"פ ת.ב.ע. 210א' בקשה למתן אישור לשימוש חורג לתקופה של 5 שנים. מהות הבקשה: שינוי בשימוש במבנה תעשיה קיים למרכז תרבות ובילוי לילדים ונוער.

כל מי שיש לו התנגדות למתן אישור כנ"ל, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת. התנגדויות תתקבלנה בתוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

משה רבין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
שרונים/צפון השרון
רח' סמטמר 5 נתניה, טל. 053־56573 ת.ד. 2171
הודעה

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי הוגשה לועדתנו בקשה להיתר תוספת בניה בקומה א' בבית משותף 22.55 מ"ר בחלקה של 1.5 בשכונת המגורים בנין 744 — קדימה.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל רשאי להגיש התנגדותו המנומקת בכתב לועדה תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.

צבי חירות,
יו"ר הועדה לתכנון ולבניה שרונים

23.2.87

בז'נבה צופים "הפתעה" סובייטית

סיבוב שיחות חדש עשוי לסיים מלחמת אפגניסטאן

סיבוב חדש של שיחות עקיפות בין אפגניסטאן ופקיסטאן ייפתח השבוע בז'נבה (ב־25.2), לאחר שלפי בקשה אפגנית נדחה בשבועיים. פקיסטאן אינה מכירה במשטר הפרו־סובייטי בקבול, ועל כן, השיחות (בדרג שרי־החוץ) התנהלו באמצעות הנציג האישי של מזכ"ל האו"ם, דייגו קורדובס.

שתי הבעיות העיקריות הן קביעת לוח־זמנים ליציאת הכוחות הסובייטיים וצורת המשטר העתיד לקום לאחר מכן. עד כה לא הגיעו לדיון בבעיה השניה, משום שתמיד הופסקו השיחות עקב אי־יכולת להתגבר על הנקודה הראשונה. על־פי ידיעות לא־רשמיות הציעה ברית־המועצות עד כה נסיגה תוך שנתיים, ואילו פקיסטאן (והמורדים) רצתה סינוי תוך 3־6 חודשים. עתה, בז'נבה סבורים שברית־המועצות עשויה להפתיע בהצעת נסיגה יותר מהירה.

"ירושה כבדה"

האופטימיות הזהירה השוררת בז'נבה מבוססת על מספר הנחות ועובדות, גם יחד. אין ספק, שהמנהיגים החדשים של ברית־המועצות, בפרט גורבצ'וב, מודעים היטב לנטל הכלכלי־חברתי העצום של נוכחות 120 אלף חיילים סובייטיים באפגניסטאן, הבעיה מעסיקה את כל שכבות הציבור, והעדים לכך היו לא מזמן בשבועון "חדשות מוסקבה", אשר פירסם מאמר בשם "אפגניסטאן ואנחנו".

בראשונה בעיתונות הסובייטית כתב העיתונאי פיוטר אברטוסמוב על "מורדים" ולא על "בנדיטים", והזכיר ש"למרות שצבאנו נקרא לעזרה על־ידי הממשלה, הרי רוב מדינות האו"ם אינן מסכימות עם זה. ייתכן מאוד שהתגובות השליליות בעולם משפיעות עלינו יותר מאשר שיקולים פנימיים, בכיוון של הגמשה סובייטית.

"רומני שגורבצ'וב מודע היטב לכך שהכניסה לאפגניסטאן שמה קץ לדטאנט, ואילולא מציאת פתרון לבעיה, תמשיך האמינות הסובייטית בעולם להישאר נמוכה מאוד" — אמר בטלוויזיה השוויצית, פרופ' קורט גסטיגר, המלמד לימודים אסטרטגיים במכון ליחסים בינלאומיים בז'נבה. אשר לעובדות בשטח, די להזכיר כמה צעדים לשיפור האווירה, כגון מתן חנינה ל־700 אסירים פוליטיים, וקודם לכן, הכרזת הפסקת־אש חד־צדדית לשישה חודשים, על־ידי שלטונות קבול. זאת, לצד פעילות דיפלומטית נמרצת, כמו ביקוריהם באפגניסטאן של שר החוץ שווארנאדזה ושל סגנו, אנטולי קובלאב בפקיסטאן.

שיבה למשטר המלכותי

אין ספק, שברית־המועצות אינה אדישה לגבי האלטרנטיבה למשטרה הנוכחי, החד־מפלגתי קומוניסטי, שבראשו עומד ראש השירותים החשאיים, נג'יב אולאה. משקיפים בז'נבה חושבים שהפרשה הריאליסטית ביותר היתה שיבה למשטר המלכותי הקונסטיטוציוני והקמת קואליציה מקיר־אל־קיר, שתכלול גם את הקומוניסטים.

היומון "ז'ורנל דה ז'נב" כתב לא מכבר, שהמלך לשעבר, זוהיר שאה, מוכן לשוב לאפגניסטאן, אם וכאשר יידרש. מגלותו ברומא (מאז 1973) שמר זוהיר שאה על קשרים טובים עם כל זרמי המורדים. הוא גם "זכור לטובה" לרוסים, בזכות מדיניות־החוץ הניטראלית, עליה הקפיד בשנות השישים ותחילת ה־70.

השגריר הסובייטי ולאדימיר לומייקו לשעבר, דובר משרד החוץ העושה עתה בז'נבה כנציג ארצו במושב השנתי של ועידת האו"ם לזכויות האדם, נשאל על־ידי העיתונאים על בעיית האפגניסטאן, ובין היתר אמר: "אנו גם מודאגים ממה שיקרה למחרת (יציאת החיילים הרוסים). כי אז יכול להת־רחש מרחץ־דמים". "חיסול המשבר נות" בהחלט אפשרי, וכמדינה נעודדת־מסורת דמוקראטית, הסיכויים להקים קואליציה שתכלול קומוניסטים ומורדים לשעבר, גם יחד, נראים קלושים מאוד.

סכנת קיצוניות איסלאמית

המצע המשותף שחיברו בפשאוור (מערב פקיסטאן) ראשי 7 מפלגות המורדים מעיד על היבט אחר של בעיית אפגניסטאן, שזכה מעט מאוד לתשומת־לב באמצעי התקשורת.

המצע, שחולק לא מכבר לכתבים בינלאומיים על־ידי נציג המורדים במערב־אירופה, קובע ברורות בתור מטרות "הקמת פרלמנט איסלאמי, והנהגת חוקה איסלמית ומשפט איסלאמי" (שריית).

אלפי שוטרים כיתרו ארמון הצדק ערב משפט עבדאללה

מאת אילנה יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — 3500 שוטרים הוצבו [illegible]

"וושינגטון פוסט":

נורת' השמיד ערימות ענקיות של מסמכים בפרשת הנשק לאיראן

וושינגטון. — מזכירתו האישית של קולונל אוליבר נורת קיבלה חסינות מפני העמדה למשפט בפרשת מכירות הנשק לאיראן, והודיעה לחוקרים, כי עזרה לנורת לגרוס ערימות ענקיות של מסמכים של הבית הלבן, שעסקו במכירות נשק אמריקני לאיראן — מסר אתמול "וושינגטון פוסט".

המזכירה, פון הול, הודיעה לחוקר הבלתי־תלוי בפרשת איראן, לורנס וולש, כי עזרה לנורת להשמיד תזכירים חשובים והודעות מחשב במשרדו, ב־21 בנובמבר.

ב־25 בנובמבר, גילה שר המשפטים האמריקני, אדווין מיז, כי כספים מסויימים ממכירות הנשק לאיראן הועברו למורדים האנטי־ממשלתיים בניקאראגואה וכי נורת הודח ממשרתו במועצה לבטחון לאומי, בעוד שהממונה על נורת במועצה, אדמירל ג'ון פוינדקסטר, התפטר.

העתון מציין, כי הול עזרה לחוקרים לשחזר את ההודעות שהושמדו על־ידי הרפסתן מתוך הארכיון האלקטרוני של הבית הלבן.

מקור ממשלתי מסר, כי ההודעות שהוצאו מחדש מהמחשב הבהירו ברורות, כי נורת "שיבש את ההליכים המשפטיים".

בידיעה אחרת מסר "וושינגטון פוסט", כי ראש הסגל בבית הלבן, דונאלד ריגן, שנאבק לשמור על תפקידו על רקע פרשת איראן, יפסיד כנראה במאבק.

פקיד אמר, כי יתכן שדונאלד ריגן כבר הודיע לנשיא רייגן שהוא מבקש לפרוש, אך אין הוא רוצה להודיע על התפטרותו כל עוד הוא מותקף.

בראיון שפורסם אתמול ב"אובזרוור הלונדוני", מסר המיליארדר הסעודי עדנאן חאשוגי את גירסתו על הכשלון האמריקני בחידוש הדו־שיח עם המשטר האיראני. חאשוגי טוען, כי המשימה נכשלה בשל יריבות בין סוכנות הביון האמריקנית לבין המועצה לבטחון לאומי, ששתיהן ניסו למכור נשק לאיראן בלי לדווח הדדית.

חאשוגי אמר, כי המבצע נכשל כאשר האיראנים טענו, שסוכנות הביון מציעה להם נשק בחמישית מהמחיר שבו נקב קולונל נורת, שהיה או מראשי המועצה לבטחון לאומי. (עיר, ע"צ)

יש מה ללמוד מישראל — סיכם הרמטכ"ל השווייצי

מאת יוסף אלמרן, כתב "על המשמר" בשווייץ

ישראל מאוד מתקדמת בתחום המלחמה האלקטרונית. נוכחתי בכך בעת ביקורי ב"תדיראן" ו"רפאל", בהם קיבלתי הסברים על מערכות אלקטרוניות המיוצרות שם... אנו יכולים בהחלט ללמוד מנסיונה הצבאי המרשים — אמר רמטכ"ל צבא שווייץ, איגו לותי, ביומון "דנבי".

בתום ביקורו בן שבוע בישראל מספר לותי בהתלהבות על התרשמותו ומתברר שגם ביקר בגבול הצפון. הרמטכ"ל השווייצי אומר שהמזל"טים הישראלים מתאימים לסטנדרטים השווייצים, אך מרגיש שלא נתקבל עדיין החלטה לרכוש אותם.

לותי, שהוא הרמטכ"ל הראשון משווייץ שביקר בישראל, אומר שביקור גומלין של רמטכ"ל צה"ל יערך ללא ספק, "גם אם זה לא יקרה בעתיד הקרוב".

2 מיליון קונדומים ייתרמו לאוגנדה למלחמה באיידס

מאת יוסף אלמרן, כתבנו בשוויץ

ארגון הבריאות העולמי, שמושבו בז'נבה, יתרום שני מיליון קונדומים, בחצי מיליון דולר לאוגנדה, כדי לעצור התפשטות איידס במדינה זו.

בסוף 1986 היו באוגנדה 453 מקרים, פי־שניים מאשר ב־1985, והתברר ש־80 אחוז מן הפרוצות בדרום המדינה נושאות את הנגיף. עתה מחמיר המצב בקמפאלה. מאז תחילת השנה, נרשמים בבירת אוגנדה 3־5 מקרים חדשים מדי יום. אשר לכסף הנתרם על־ידי ארגון הבריאות, השתמשו בו בשביל יבוא מזרקים, כפפות רפואיות וציוד מעבדה.

הצבא הסורי התפרס במערב־ביירות

(סוף מעמוד ראשון)
בלבנון לידי הסורים.

טנקים ונגמ"שים

קודם־לכן, התפרסו עשרות טנ־קים ונגמ"שים סוריים סביב נמל־התעופה, כחלק מכוח של 4,000 חיילים, שנצטוו על־ידי דמשק לשים קץ לקרבות העקובים מדם בין המיליציות. הטנקים היו מקו־שטים בתצלומים של נשיא סוריה, חאפז אסאד.

בעוד הכוח הסורי תופס עמדות, שככו הקרבות בין המיליציות, שגרמו בשבוע שעבר למותם של מאות, אולם אנשי המיליציות נשארו ליד עמדות־הקרב שלהם, כשהם נשענים על מיתרסים או מנקים את כלי־נשקם.

פגיעה בחוקה

הצעד הסורי לא נתקבל בברכה על־ידי מנהיגים נוצריים. הנשיא אמין ג'מייל הגדיר את ההחלטה הסורית כפגיעה בחוקה.

סמיר ג'עג'ע, מפקד המיליציה הנוצרית ומבקר חריף של ההשפעה הסורית בלבנון, אמר, כי הנוכחות הצבאית הסורית תוביל לאלימות נוספת.

"ההתפרסות הסורית תשים קץ מהר מאוד למלחמת המחנות", אמר המקור הפוליטי והוסיף, כי היא תהווה גם מהלומה למחבלים של יאסר ערפאת במחנות.

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, היפנה אתמול קריאה "דחופה" לארגונים בין־לאומיים, כולל האו"ם, וביקש מהם לשגר כוחות כדי להגן על מחנות הפליטים הפלשתינאיים בלבנון.

אש"ף גינה את "ההתערבות הצבאית הסורית החדשה" בביירות וקבע, כי התערבות זו היא "בלתי חוקית" ומהווה פגיעה משוועת בריבונותה של לבנון ותקדים מסוכן ביחסים הבין־ערביים.

ארה"ב מתחה אתמול בנרומז ביקורת על התפרסות החיילים הסוריים בביירות, בהצהירה, כי כוחות זרים לא יוכלו להשיב את הסדר על כנו בלבנון.

בהודעת משרד החוץ האמריקני נאמר כי ארה"ב ממשיכה לתמוך באחדותה, בריבונותה ובעצמאותה של לבנון ובפינוי כל הכוחות הזרים משטחה. ההודעה מטעימה, כי חיזוק הממשלה המרכזית ולא כניסת חיילים סוריים, עשוי לסייע ללבנון להגיע לאחדות. "על ידידותיה של לבנון לתמוך במוסדות הממשלה המרכזית, שישמשו בסיס לאחדות ולרפורמה" — מציינת הודעת משרד החוץ האמריקני.

בריה"מ תומכת

במוסקווה פורסמה הודעה קצרה של סוכנות הידיעות הרשמית "טאס", שבה נאמר, כי מנהיגי לבנון פנו אל נשיא סוריה בבקשה "שיציל את ביירות משפיכות דם."

מצרים הבהירה, כי היא מתנגדת להתערבות הסורית בלבנון.

חזן ופרס

(סוף מעמוד ראשון)
"מרחביה". הוא ייקבר בבית הקברות של הקיבוץ, בסמוך לקבר בנו חיים.

בשעה 14.30 יגיע ארונו לקיבוץ ויוצב ברחבת חדר האוכל של המשק והקהל יעבור על פניו. בשעה 15.00 יספדו למנוח: יעקב חזן מנהיגה השישי של מפ"ם חברו וידידו של יערי המנוח, נציג הקיבוץ, יעקב שוצברג, נציג מפ"ם, ממלא מקום ראש־הממשלה ושר־החוץ, שמעון פרס, בשם הממשלה והכנסת, בה היה המנוח חבר במשך 25 שנה — מהכנסת הראשונה ועד השביעית.

בתום ההספדים יצא מסע ההלוויה לבית הקברות של קיבוץ מרחביה, השוכן למרגלות גבעת המורה. בבית הקברות ישאו דברים נציג המשפחה ונציג הקיבוץ. במשך כל יום אתמול עסקו צוותים מיוח־דים במשק בתכנון וארגון ההלוויה.

מזכיר הקיבוץ, דורון מור, מסר, כי מצפים לכ־2000 איש, בהם אנשי ציבור רבים, נשיא המדינה, חיים הרצוג, סגן ראש־הממשלה ושר־השיכון, דוד לוי, שר־הביטחון יצחק רבין, יו"ר הכנסת, שלמה הלל, מזכירי התק"ם והקיבוץ הארצי וח"כים. ראשי מועצות ועירים כבר אישרו את בואם והמשק מצפים שבמשך היום יודיעו רבים אחרים על כוונתם לבוא.

במשך כל יום אתמול הגיעו למשק מבקרים רבים כדי להביע צערם ולנחם את המשפחה האבלה, ומברקי תנחומים נשלחו מאישי ציבור אורחים ומוסדות ציבור.

בשעה 10.00 בבוקר יוצב הארון ברחבת בית הוועד הפועל של ההסתדרות בתל־אביב, והקהל יעבור על פניו. לאחר ההספדים, בשעה 12.30, ייצא מסע ההלוויה לקיבוץ מרחביה.

12 נפצעו בירושלים

(סוף מעמוד ראשון)
לאחר שעות אחדות שוחררו מרבית הפצועים ואילו ששה נותרו להמשך הטיפול. כל הפצועים, למעט אחד שנפגע מרסיס באיזור הצוואר, אובחנו כפצועים קל.

שמות הפצועים הם: אליעזר רדשוב בן 19 מעכו, מוחמד חפקה בן 37 מכפר ינוח, אילן גרבלי בן 19 מטבריה, עומרי בן רביע בן 23 מכפר ערב אל שיבלי, עלי קטיש בן 21 מכפר ג'ולים, יוסף יוסף בן 20 מפקיעין, פואר אסער בן 24 מכפר רמה, ואפה חרב בן 22 מבית ג'אן, בן דודו, ג'מיל חרב בן 20 מבית ג'אן, אשרף אשתמין בן 22 ממזרח ירושלים, אמין סנדוקה בן 33 ממזרח ירושלים, נדחו מירזה מכפר קמה בן 21, סלימן רגש בן 19 מכפר מרר, ג'ית נאפו בן 21 מהכפר אל רם, ונאסר חוויס בן 19 ממזרח ירושלים.

בבדיקה ראשונית שנעשתה בשטח הביעו גורמי ביטחון וחוקרי משטרה סברה, כי ייתכן והמטען המטולכר — רימון־רסס, כנראה מתוצרת סובייטית הושלך לעבר קבוצת אנשי מג"ב. הרימון נחבט במדרכה והתפוצץ בקרבת־מקום לחיילים. גורמי משטרה מציינים, כי בניגוד לפיגועים קודמים ישנו הפעם שינוי ביעדי: כקורבנות נבחרו אנשי כוחות הביטחון שבאו לשמור על הסדר בעיר.

אש"ף לוקח אחריות

כתב "רויטר" מתוניס מסר, כי אש"ף הודיע שהוא אחראי לפיגוע בירושלים, שבמהלכו נפגעו אנשי משטרת הגולות.

בדמשק פורסמה הודעה של החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין, שבראשה עומד נאיף חוואטמה, ובה נאמר כי אנשי ארגון זה ביצעו את הפיגוע.

חזית רחבה מול הסורים?

(סוף מעמוד ראשון)
של צה"ל וצד"ל באיזור הביטחון ובגבול הצפון, אולם הנוכחות הסורית המסיבית בביירות, גורמת גם לנוכחות של כוחות סורים מגוונים במרחק תנועה קצר יחסית מגבול ישראל.

בצה"ל מביעים חשש, כי המצב החדש עשוי, בטווח הרחוק, לפתוח חזית נוספת להתחככות עם הצבא הסורי בלבנון.

במידה והסורים יפגינו עם הזמן נוכחות מסיבית באיזור העיר צידון, תיראה בכך ישראל מעבר על "קו אדום".

כזכור, השתלט הצבא הסורי לפני כשנה על האזורים שפינה צה"ל בגיזרה המזרחית והמרכזית בדרום לבנון ובנה שם מחפורות לטנקים ולרכב משוריין. לפי שעה, אין מחפורות אלה מאויישות אולם הן עשויות לשמש את הצבא הסורי הנמצא כעת שוב בכוחות מוגברים בלבנון. במצב כזה, בשעת לחימה עתידית, מוצאת עצמה ישראל בחזית רחבה — מרמת הגולן ועד מערב לבנון — מול צבא סורי סדיר.

על מותו של
מאיר יערי
מורה דרך ומניח יסודות
אבל
קיבוץ מצר

ברית הקואופרציה הערבית
תנחומים לקיבוץ הארצי, מפ"ם,
קיבוץ מרחביה ולמשפחת יערי
על מות
מאיר יערי
המנהיג, החלוץ, הסוציאליסט, שנאבק בראש תנועתו
לאחוות עמים, ולשלום צודק

על מותו של
מאיר יערי
מניח יסודות,
מורה וידיד ביתנו
אבל
קיבוץ העוגן

קיבוץ יקום
אבל על מותו של
מורה הדרך, מנהיג תנועתנו
ידיד ביתנו
מאיר יערי

על מותו של
מאיר יערי
מייסד ומנהיג השומר הצעיר,
הקיבוץ הארצי
ומפלגת הפועלים המאוחדת
אנו אבלים
קופת חולים
בית קופת חולים

על מותו של
מאיר יערי
מנהיג ומניח יסודות תנועתנו
אבל
עם המשפחה, קיבוץ מרחביה והתנועה
בית הזורע

קיבוץ שער־הגולן
אבל על מותו של
מורה הדרך, מנהיג תנועתנו
ידיד ביתנו
מאיר יערי

קיבוץ עמיר
מרכין ראש
לזכרו של
מאיר יערי

על מותו של
מאיר יערי
מורה הדרך הלוחם העקבי ואיש החזון
הציוני־סוציאליסטי והקיבוצי
אבל
קיבוץ מענית

סניף מפ"ם ברעננה
אבל על מותו של
מנהיגנו הדגול, איש החזון
מאיר יערי
ושולח תנחומים למשפחה ולקיבוץ מרחביה

עם משפחת יערי,
קיבוץ מרחביה,
תנועת השומר הצעיר
והקיבוץ הארצי
אבלים ומרכינים דגלנו
במות
מאיר יערי
מורה הדרך, הלוחם והמגשים
קיבוץ גת

עובדי „פז" תובעים לאכוף על סיר וולפסון הקמת קרן לרווחתם

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

עובדי חברת "פז נפט בע"מ" תובעים מבית־המשפט המחוזי בחיפה לאכוף על סיר אייזיק וולפסון, מבעלי חברת "פז" בעבר, הקמת קרן על שם אשתו, בה יושקעו מיליון דולרים לטובת עובדי החברה, בהתאם להסכם שנערך בינם לבין וולפסון לפני שמכר את שליטתו בחברה לממשלה.

התביעה הוגשה לבית־המשפט המחוזי בחיפה על־ידי משרד עורכי־הדין סלומון את ליפשיץ ושות' מחיפה.

התביעה נגד סיר אייזיק וולפסון, המוגדר במכון וייצמן ברחובות, נגד נאמניו ומייצגי הקרן על שם אשתו. טוענים חמישה מעובדי "פז" מתוך כלל העובדים הקבועים בחברה, כי עוד בשנת 1981 פנו לוולפסון, לאחר שנודע על כוונתו למכור את חלקו בחברה לממשלה, וביקשו לשמור על מחוייבותו בשנים לחברה ולעובדיה ולהבטיח את תנאי עבודתם במקרה של חילופי בעלויות, ואם לא יעשה יקפחו העובדים בשביתה שתמנע העברת השליטה בחברה לידי הממשלה באופן שקט.

בתביעתם אומרים העובדים, כי לפני העברת השליטה ב"פז" למדינה נהנו העובדים מתנאי שכר משופרים בהשוואה לתנאי השכר בחברות הממשלתיות או בסקטור הציבורי. לטענתם, הובאו בפני סיר אייזיק וולפסון ובפני באי־כוחו כל תביעותיהם וסוכם ביניהם, כי סיר אייזיק וולפסון יקים קרן על שם אשתו אידית ובה יופקד סכום של מיליון דולר לטובתם של עובדי "פז".

לטענת העובדים, פנו אליהם מטעמו של וולפסון במאי 81 כדי להתחיל בהכנות הנחוצות להקמת הקרן, אולם עד היום לא מילא סיר אייזיק וולפסון את התחייבותו ולא הקים את הקרן המובטחת.

לפיכך הם מבקשים מבית־המשפט המחוזי בחיפה לאכוף על סיר אייזיק וולפסון למלא את התחייבותו להקמת הקרן.

2 מלטשות נשדדו ברמת־גן

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

שתי מלטשות יהלומים ברמת־גן, השייכות לשני אחים, נשדדו אמש. ערך היהלומים שנגנבו עדיין לא ידוע.

המלטשות של יורם אלמוג ואחיו נמצאות באותו בניין ברחוב זיסקין 9 ברמת־גן. בהתפרצות למלטשתו של יורם נפרצה הכספת ממנה נגנבו היהלומים שהיו בה, ואילו ממשה נגנבה קופסה בה היו מספר יהלומים.

נחשפה פרשה של התעללות מינית בקטין בכלא השרון

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

קטין העצור בכלא השרון עד תום ההליכים המשפטיים נגדו באשמת אינוס קטינה מפגרת בשכלה, נפל קורבן לשורה של מעשים מגונים ומעשי סדום שביצעו בו שלושה קטינים אחרים המרצים עונשי מאסר בגין עבירות שונות.

בדו"ח מיוחד שהוגש אתמול על־ידי שירות בתי־הסוהר לשופט בר מגולל מנהל הכלא את תלאותיו של הקטין.

הפרשה נחשפה לפני כשלושה שבועות, כאשר סניגורו של הקטין, עו"ד יוסף רענן, ביקש מבית־המשפט המחוזי בחיפה לדון מחדש בבקשה לשחרר את הקטין ממעצרו, משום שהוא נפל קורבן למעשי אונס אכזריים והפך ל"זונת החברה".

מנהל הכלא מינה בודק לטענות אלה ובדו"ח שהגיש אתמול נאמר, כי אכן בוצעו בקטין מעשים מגונים על־ידי שלושה קטינים בני מיעוטים השפוטים לתקופות מאסר שונות.

המנהל אמר, כי הקטין היה כלוא בתא נפרד בבית הכלא אך במהלך הטיול היומי היו השלושה לוקחים אותו לאחד החדרים ומבצעים בו את זממם.

החשודים בהתעללות המינית טענו, כי שמו של המתלונן הלך לפניו כמי שמקיים משכבי זכר.

מנהל הכלא אמר, כי לאחר שנחשפה פרשת ההתעללות הועבר המתלונן למעצר בתנאים סגורים ותחת השגחה מלאה של סוהרי בית־הכלא.

מס הכנסה מתכוון „להתלבש" על המהמרים שנתפסו ב„פאלס"

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

ציוד למשחקי הימורים וכסף רב, חלקו במטבע זר, נתפסו אור לאתמול בפשיטה שערכה המשטרה במלון "פאלס" בתל־אביב.

אנשי מס הכנסה שוקלים להכניס את רשימת המהמרים שהשתתפו במשחקי ה"בלאק ג'ק" והרולטה למדגם העישומים של מס הכנסה.

כ־80 שוטרים מהיחידה המרכזית של מחוז תל־אביב, סיירת משמר הגבול, שוטרי מרחב הירקון ונציגי מס הכנסה פשטו בשעה 1 לפנות בוקר על שני מועדוני קאזינו הפועלים במלון "פאלס". בפשיטה הוחרמו 25 שולחנות ב"בלאק ג'ק", שישה שולחנות רולטה, כלי משחק, 13 אלף דולר במזומן, ז'טונים בסכום של 40 אלף ש"ח, 200 מרק, 100 לירות שטרלינג, ו־200 דולר החשודים כמזויפים. כן הוחרמו צ'קים רבים שנחתמו בלא נקיבת תאריך וסכום.

במקום נכחו באותה שעה כ־350 מהמרים. השוטרים הפתיעו את המהמרים ומפעילי המקום והודיעו להם ברמקול כי מתבצעת פשיטה במקום והם עורכים חיפושים על פי צו בית־המשפט. השוטרים רשמו את שמות הנוכחים בעוד שנציגי מס ההכנסה בדקו את רישומי הקופות וניהול הכספים. לאחר מכן הוחרם הציוד, הכסף והז'טונים שנמצאו במקום. מנהלי המקום ומפעיליו הואשמו בהפעלת משחקים אסורים ושוחררו בערבות.

הקאזינו שפעל במלון הוקם כמועדון חברים. על המצטרפים החדשים היה להגיש בקשה מלווה בהמלצת חבר המועדון ולעבור "תקופת צינון" קצרה. הקאזינו פעל במסווה של מועדון בידור.

במקום נערכו הגרלות ששולמו בז'טונים ובין היתר הוגרלו מכשירי מקרוגל, רדיו־טייפים, צעצועים חשמליים, מכשירי וידאו וקומקומים חשמליים. כן נערכו במקום משחקי "בלאק ג'ק" ורולטה תמורת ז'טונים שנפדו במכשירים חשמליים. נודע, כי מספר מהמרים הפסידו במקום סכומי כסף גדולים.

מנהלי המקום ומפעילי המשחקים הוחשדו בניהול משחקים אסורים ושוחררו בערבות.

בפלילים

צעירה נעצרה כחשודה בנסיון לאנוס גבר

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

בית־משפט השלום בבאר־שבע האריך אתמול ביומיים את מעצרה של ציפי מליק בת ה־26, החשודה בנסיון לאנוס גבר.

ב"כ המשטרה אמר בבית־המשפט, כי הצעירה חטפה מהאיש את תעודת הזהות שלו ודרשה ממנו לקיים עימה יחסי מין בתמורה להשבת התעודה. לאחר מכן התנפלה עליו, משכה בשערו, מרחה את בגדיו באודם ונשכה אותו בצוואר. סמ"ש יצחק זגורי אמר עוד, כי ציפי מליק בדתה בחודש האחרון שני מקרים כאילו נאנסה ע"י ארבעה גברים וכאילו נאספה ע"י נהג שניסה לאנוסה. בפרשות אותן בדתה, נעצרו מספר אנשים לחינם.

סמ"ש זגורי אמר כי החשודה מסוכנת לציבור וביקש להאריך את מעצרה.

השופט שמואל מלצר הורה לשלוח את הצעירה לבדיקה פסיכיאטרית.

הימאי האמריקני כפר בנסיון לאנוס מלצרית

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

ימאי הצי השישי האמריקני, ג'ימי קנרי, כפר אתמול בהיפתח משפטו בבית־המשפט המחוזי בחיפה באשמת נסיון לאנוס מלצרית אנגליה, פאולה הלווי בת 22.

המתלוננת, העובדת בפאב "ליאון" במרכז הכרמל, גוללה בפני הנשיא אברהם פרידמן והשופטים מלכיאל סלוצקי ונתן קליינברגר את השתלשלות האירועים ביום התקרית.

לדבריה, נכנסו לפאב הנאשם ושניים מחבריו וביקשו סיגריות ובירה, אולם היא סירבה למכור להם, כיוון שבעל הבית נעדר מהמקום. הנאשם התיישב לידה והיא כיבדה אותו בסיגריות ובירה. לאחר מכן נכנסה למטבח כדי להמשיך בעבודת הנקיון והנאשם הלך אחריה, הפילה על הרצפה, איים עליה בסכין ואמר שהוא רוצה לבוא עימה במגע מיני. היא נאבקה עימו והנאשם נמלט מהמקום לאחר שעובדת בפאב סמוך נחלצה לקול צעקותיה.

נאשם בהברחת הרואין בתוך פסל של ציפור

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

שוטר משטרת עזה, יוסי בן־ברוך, שהיה עצור במשטרת מרחב חיפה כחשוד ביבוא 293 גרם הרואין יחד עם גיסו, שוחרר אתמול לאחר שהמשטרה הגיעה למסקנה כי אין בידיה חומר ראייתי להבאתו לדין ולאחר שבבדיקת פוליגרף שנערכה לו הוכרר כי הוא דובר אמת.

פרקליטות מחוז חיפה הגישה אתמול כתב־אישום נגד גיסו של השוטר, אליהו אמויאל, בו הוא מואשם ביבוא הרואין מתאילנד בתוך פסל של ציפור.

בכתב־האישום טוענת עו"ד ערנה כהניא, כי אמויאל יצא לבנקוק כדי לבצע עיסקת רכש שעונים בהיקף גדול. הוא שילם לתושב מקומי שבעת אלפים דולר תמורת השעונים, אולם העיסקה לא יצאה לפועל ועל־פי גירסת הנאשם סירב הסוחר התאילנדי להחזיר לו את כספו והציע לתת לו במקום הכסף הרואין.

הנאשם הסכים להצעה בתנאי שהסוחר התאילנדי ידאג לאריזת הסם. על־פי גירסת התביעה, נארז הסם בפסל ציפור ונצרך בחבילה יחד עם פריטים אחרים שאותם שיגר הנאשם באמצעות הדואר למעונו של השוטר יוסף בן־ברוך.

משתתפים בצערה של חברתנו
פנינה נוימן במות אחותה
גולדה גוטליב (אטלס)
בלודמיר, ברית־המועצות
קיבוץ בית־זרע

לדור גולדשטיין
אתך בצערך במות
אביך
ביר־לט
ההנהלה והעובדים

בית מוצרי תכן
מרכין ראש
עם הסתלקותו של
מאיר יערי
ממייסדי השומר הצעיר
הקיבוץ הארצי ומפ"ם

הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית
והסוכנות היהודית לארץ־ישראל
משתתפת באבלם של
הברית העולמית של מפ"ם
בית מרחביה ומשפחת יערי
על פטירתו של
מאיר יערי
מגדולי הוגי הדעות של הציונות הסוציאליסטית
מבוני תנועת השומר הצעיר והקיבוץ הארצי
ציוני מגשים אשר העמיד דורות רבים של מגשימים
אריה ל. דולצין, יו"ר ההנהלה

פועלי תל־אביב—יפו
א ב ל י ם
על מות המנהיג הדגול רב־הפעלים
מאיר יערי
ממייסדי ההסתדרות
הקיבוץ הארצי והשומר הצעיר
מועצת פועלי תל־אביב—יפו

בית תנובה
אבל על פטירתו של
מאיר יערי
מעמודי התווך
של ההתיישבות העובדת
הוגה דעות וחלוץ
השתתפותנו בצערם של המשפחה
קיבוץ מרחביה והקיבוץ הארצי

אנו אבלים יחד עם
המשפחה, הקיבוץ הארצי,
השומר הצעיר, מפ"ם וקיבוץ מרחביה
על פטירתו של
מאיר יערי
מוביל המחנה, איש הרעיון והמעש
בית המשביר המרכזי